

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2015

2015

VÝROČNÍ ZPRÁVA TECHNICKÉHO MUZEA V BRNĚ ZA ROK 2015

PURKYŇOVA 105
612 00 BRNO-KRÁLOVO POLE
TEL 541 421 411
FAX 541 214 418
INFO@TMBRNO.CZ / WWW.TMBRNO.CZ

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE: ING. VLASTIMIL VYKYDAL, ŘEDITEL

ZŘIZOVATEL: MINISTERSTVO KULTURY ČR

PRÁVNÍ POSTAVENÍ: STÁTNÍ PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO: 00101435

EVIDENČNÍ ČÍSLO SBÍRKY V CES: TMB/002-05-06/131002

NEDÍLNOU ORGANIZAČNÍ SLOŽKOU TMB
JE METODICKÉ CENTRUM KONZERVACE (DÁLE TÉŽ „MCK“)
TEL 541 421 452 / MCK@TMBRNO.CZ / MCK.TMBRNO.CZ

ISBN 978-80-87896-28-0

I.	ZÁKLADNÍ INFORMACE	4
II.	TVORBA SBÍREK A PÉČE O SBÍRKOVÝ FOND	9
III.	OCHRANA PŘEDMĚTŮ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ	14
IV.	KNIHOVNA	17
V.	PREZENTAČNÍ ČINNOST	18
VI.	VĚDA A VÝZKUM	22
VII.	DALŠÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ	32
VIII.	KONFERENCE, SEMINÁŘE, WORKSHOPY A PŘEDNÁŠKY	36
IX.	VZDĚLÁVACÍ ČINNOST	38
X.	PUBLIKAČNÍ ČINNOST	39
XI.	EDIČNÍ ČINNOST	40
XII.	MARKETING A FUNDRAISING	41
XIII.	STAVEBNÍ A REKONSTRUKČNÍ PRÁCE	42
XIV.	HOSPODAŘENÍ, ZAMĚSTNANOST, OSTATNÍ	44
XV.	POSKYTOVANÉ STANDARDIZOVANÉ SLUŽBY	49

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE TMB ING. VLASTIMILA VYKYDALA

Po roční uzávěrce jsem byl naší redaktorkou Mgr. Pavlou Stöhrovou vyzván, abych napsal úvodní slovo k Výroční zprávě TMB za rok 2015, což jsem přislíbil. K čemu má úvod sloužit všichni víme již od prvních slohových prací na základní škole. Přesto jsem pro jistotu sáhnul po předcházejících zprávách – abych se poučil nebo nedej bože „nevypadnul z role“ a neopakoval se... A tak jsem zjistil, že žádná z našich výročních zpráv vydaných za posledních patnáct let úvod nemá. Pozdě jsem si uvědomil, že jsem sám před lety prohlásil, že úvod u tohoto druhu publikací je zbytečný, protože opravdu vše, co se podařilo vykonat v příslušném roce, je podrobně popsáno ve vlastní zprávě. Polapen do pasti vlastní zapomnětlivosti a povinnosti dostát svému slibu nahlédl jsem tedy do zpráv institucí stejného charakteru. Zjistil jsem, že úvody obvykle začínají sdělením, že minulý rok byl pro organizaci ve znamení úspěšně dokončených úkolů stanovených plánem, významných aktivit ve všech oblastech muzejních činností a dokončených příprav nových projektů zajišťujících trvalý růst a rozvoj organizace v dalších letech, za očekávané finanční podpory zřizovatele. Poté vždy následuje vypíchnutí těch „nej“ s poděkováním zřizovateli za podporu. Tento typ úvodu závěrečné zprávy za rok 2015, který byl mimo jiné pro TMB nejhorším za posledních patnáct let, je však bohužel pro naši instituci nepoužitelný. Uvnitř naší zprávy za rok 2015 je pregnančně uvedeno, co se podařilo, ale chyběla by informace o tom jak, tedy za jakých podmínek, a proč. A tomu jsem se tedy ve svém úvodníku, byť poněkud nestandardním, rozhodl věnovat.

V roce 2015 se v celé nahotě projevilo dlouhodobé, od roku 1991 systémově nevyřešené, podfinancování muzea. To se sice eliminovalo dočasnými mimořádnými výnosy z období 2004–2013, ale jejich předem avizovaný výpadek v letech 2013 až 2015 se nepodařilo ani ve spolupráci s Ministerstvem kultury ČR ničím nahradit. Oproti letům 2012 a 2013 tak poklesly provozní prostředky určené například na opravy, údržbu a provoz šesti technických památek, nákup a ochranu sbírek, realizaci výstav,

expozic a jejich údržbu, propagaci a marketing, ediční činnost a vydávání čtyř recenzovaných časopisů, jakož i všech ostatních muzejních činností, o cca 78 procent! Muzeum po odečtení nezbytných provozních nákladů od příspěvku a výnosů začínalo rok 2015 s necelými 3 miliony korun. V posledním čtvrtletí nám sice Ministerstvo kultury ČR navýšilo rozpočet o 4,5 milionu Kč, ale kvůli platné legislativě a z časových důvodů byly možnosti pro jejich využití poměrně omezené.

Z výše uvedeného vyplývá, že muzeum v žádném případě nebylo schopno zabezpečit v požadovaném a obvyklém rozsahu činnosti pro naplnění všech muzejních standardů. Zaměřili jsme se proto přednostně alespoň na zajištění především muzejní prezentace pro nejširší veřejnost. Že se to podařilo, je s podivem a patří za to dík všem zaměstnancům muzea, jak v hlavní budově, tak na technických památkách. Zasloužené uznání patří všem kolegům a kolegyním za jejich entuziasmus a pracovní výkony při organizaci desítek akcí a prezentačních aktivit. Ocenění si zaslouží také výsledky v odborné a vědecké činnosti muzejních pracovníků v rámci řešení grantů a projektů, z nichž nelze jmenovat všechny, zmínit je třeba alespoň úspěšné zakončení mezinárodní spolupráce při záchraně požárem poškozených sbírek ze slovenského hradu Krásna Hôrka a zdárné ukončení výzkumného projektu z programu NAKI s názvem Industriální dědictví Moravy a Slezska, který jsme řešili v součinnosti s Národním památkovým ústavem, ú.o.p. Ostrava. Nepříjemnou stopu zanechal rok 2015 i v plnění střednědobé koncepce TMB pro období 2014–2020, je nutné se vypořádat se zpožděním v rozsahu jednoho až dvou let. Pevně věřím, že ve spolupráci s Ministerstvem kultury ČR se dlouhodobý problém podfinancování naší instituce podaří vyřešit a že se podobně svízelné situace, jaké poznamenaly rok minulý, nebudou již nikdy opakovat. Už také z toho důvodu, aby ředitelé TMB úvody závěrečných zpráv mohli opět vynechávat, nebo psát v obvyklém duchu.

I / ZÁKLADNÍ INFORMACE

I.1 / CHARAKTERISTIKA TMB

TMB na vědeckém základě vytváří, odborně spravuje, vědecky zpracovává, ošetřuje, bezpečně uchovává a zveřejňuje sbírky hmotných dokladů vývoje důležitých oblastí vědy, techniky a výroby minulosti i současnosti, a další vědeckou dokumentaci. Za vědeckou dokumentaci jsou považovány vizuální, akustické, grafické a jiné prostředky, sloužící k záznamu poznatků v oborech sbírkového zájmu. Muzeum sbírky neustále systematicky vytváří, rozšiřuje, zkvalitňuje a využívá je pro účely vědecké, výchovné, kulturní a osvětové.

K zabezpečení této činnosti také využívá povolení k provádění archeologických výzkumů podle ustanovení § 21 ods. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů pod značkou 11508/2001 – OPP/P ze dne 20. 12. 2001. Plnění vědeckých cílů TMB dosahuje původním výzkumem v oblastech vědeckotechnického vývoje a muzejní dokumentací v oborech své sbírkotvorné činnosti. V návaznosti na výzvu MK-S 14 147/2014 OVV a v souladu s Postupem posuzování výzkumných organizací schváleným Radou pro výzkum, vývoj a inovace dne 31. 10. 2014 zaslalo TMB žádost o posouzení jako výzkumné organizace včetně relevantních podkladů. Tato žádost byla posouzena kladně a TMB je zařazeno mezi výzkumné organizace, poskytovatelem podpory ve vědě, výzkumu a inovacích je pro TMB Ministerstvo kultury ČR. TMB vypracovává odborné posudky a doporučení, vědecké rešerše a expertizy z oblastí své odborné působnosti, které využívá ve své činnosti a zveřejňuje je. Prostřednictvím svých odborných pracovníků – kurátorů napomáhá při odborné výchově studentů formou odborných praxí a vedení absolventských a závěrečných prací. Ve spolupráci s vysokými školami a dalšími odbornými pracovišti zajišťuje výuku v oborech muzeologie a konzervování–restaurování. Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle příslušného zákona a eventuálně podává návrhy na prohlášení těchto předmětů za kulturní památku. Podle zvláštních předpisů zapůjčuje sbírkové předměty k účelům studijním a vystavním. Plnění osvětových cílů dosahuje zejména tvorbou muzejních expozic a výstav, které pořádá samostatně nebo ve spolupráci s jinými institucemi v ČR i v zahraničí, pořádáním konferencí, seminářů a přednášek, publikační činností v periodických i neperiodických tiskovinách, včetně reklamních. Rozvíjí náborové aktivity a věnuje soustavnou pozornost práci s veřejností, zejména s dětmi a mládeží, organizuje a zajišťuje činnost dobrovolných spolupracovníků muzea, což provádí zejména prostřednictvím Kruhu přátel TMB.

I.2 / OBJEKTY VE SPRÁVĚ TMB

1. Hlavní budova muzea, Purkyňova 105, 612 00 Brno
2. Areál městské hromadné dopravy, Holzova 4, 628 00 Brno
3. Železniční příměstská trať v Brně-Lišni
4. Kovárna v Těšanech, 664 54 Těšany
5. Větrný mlýn v Kuželově, Kuželov, 696 73 Hrubá Vrbka
6. Vodní mlýn ve Slupi, 671 28 Jaroslavice
7. Stará huť u Adamova, 679 04 Adamov
8. Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou, 591 01 Žďár nad Sázavou
9. Rybárna ve Slupi, Slup, 671 28 Jaroslavice – zakonzervováno
10. Konzervátorské dílny a depozitář, Rokycanova 33, 615 00 Brno-Židenice
11. Areál vojenských kasáren v Brně-Řečkovících – část zakonzervována
12. Celnice Chvalovice–Hatě – zakonzervováno
13. Objekt stálého těžkého opevnění (STO) MJ-S 3 „Zahrada“ + 3 lehké objekty vz. 37 (lehký objekt vz. 37 E – VEČ 396, č. 2114 na parcele č. 4115, lehký objekt vz. 37 E – VEČ 395, č. 2296 na parcele č. 4113, lehký objekt vz. 37 A–140Z –VEČ 394, č. 2112 v provedení PAO na parcele č. 2285), 671 22 Šatov *
14. Kasárna letiště v Brně-Černovicích při ulici Olomoucká p.č. 2803, 627 00 Brno-Černovice

*Pozn: Dodatkem z roku 2012 č. 4 ke smlouvě ev. č. MO: 0612/37-35/34-O z 1.9. 2004 došlo k úpravě předmětu výpůjčky a to tak, že bezplatně zapůjčeny zůstaly následující objekty (ostatní jsou smlouvou převedeny viz. výše položka 13): Pěchotní srub MJ-S 2 „Úvoz“ je na parcelách č. 2112 a 2116 (vlastníky parcel jsou Ing. B. Vlček a Ing. M. Veselá; dle vojáků uváděn jako STO 3).

Lehký objekt vz. 37 typ A–160 zesílený (Vojenské evidenční číslo 399) č. 2121 ŘOP na parcele č. 4689 (vlastníkem pozemku je Ing. B. Vlček).
Lehký objekt vz. 37 typ A–160 normální (Vojenské evidenční číslo 393) č. 2120 ŘOP na parcele č. 4705 (vlastníkem pozemku je Ing. B. Vlček).
Lehký objekt vz. 37 A–140N (VEČ 391, č. 2113) je parcele č. 4725 (vlastník parcely P. Obšusta).

I.3 / SBÍRKOVÝ FOND

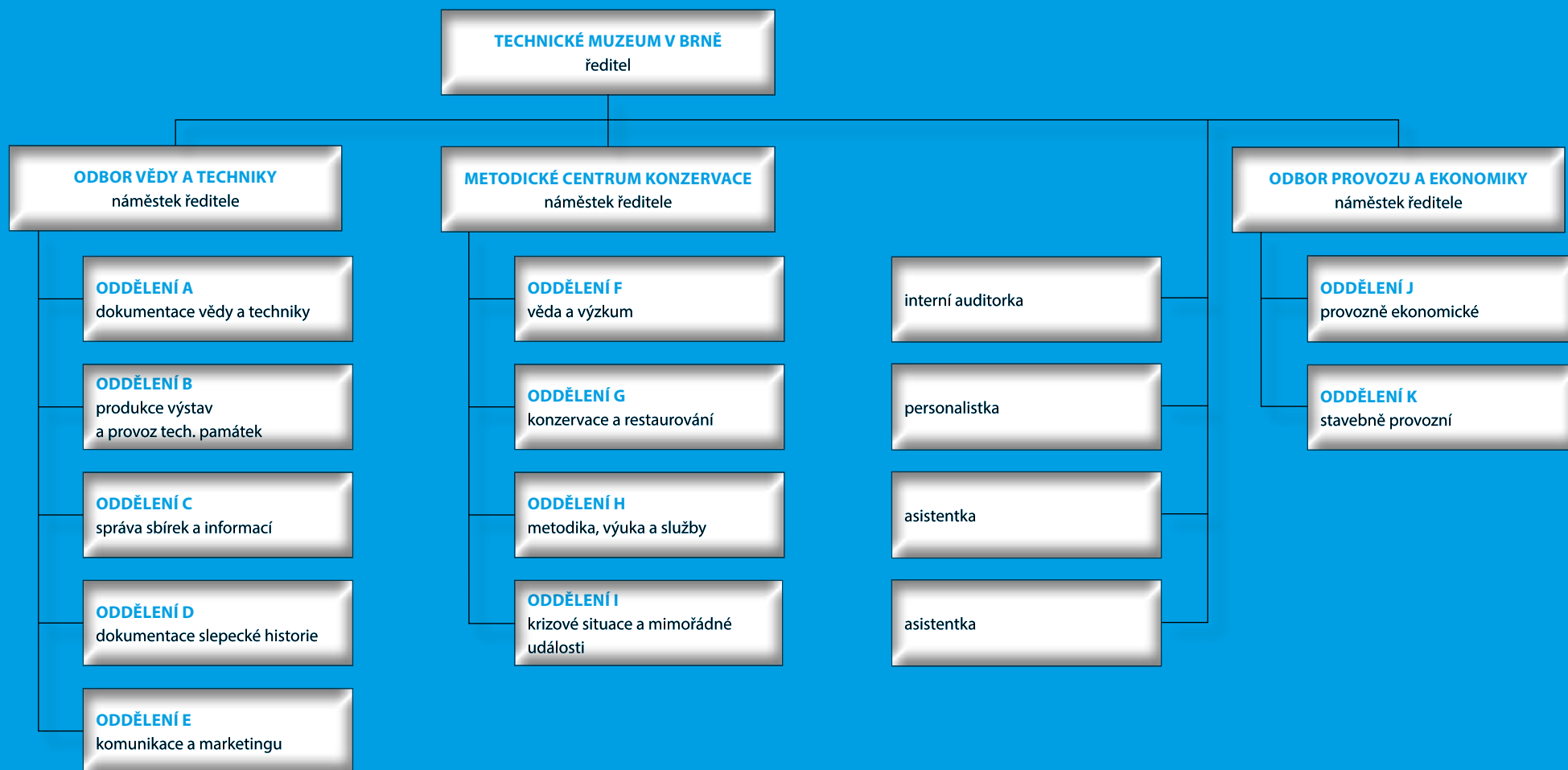
- / elektrotechnika a elektronika
- / elektromotory, dynamy, alternátory, spouštěče
- / energetická technika: parní stroje, lokomobily, parní turbíny a jejich součásti, modely parních strojů, vodní kola, vodní turbíny, součásti a příslušenství vodních strojů, modely vodních turbín, větrné motory
- / geodetická a kartografická technika: teodolity, nivelační stroje, sklonoměry, planimetry, dalekohledy astronomické a teleskopické, části měřicích strojů, pomůcky k vytyčování úhlů, měření délek, různé druhy map, speciální atlasy
- / chemická laboratorní technika: základní zařízení laboratoří, přístroje pro fyzikálně chemické měření a přístrojovou analýzu, přístroje pro kontrolu jaderného záření, modely chemických výrobních provozů
- / kancelářská a reprografická technika: psací stroje, kopírovací stroje, rozmnožovací stroje
- / letectví a kosmonautika: motorové letouny, větroně, vrtulníky, vírníky, výzbroj a výstroj letadel, letecké motory, modely letadel, letecké plakety, odznaky, mapy, výkresy, pozůstalosti významných letců
- / lovecké zbraně: brokovnice, kulovnice, kulobrokové zbraně, historické zbraně, pistole, malorážky, vzduchovky, chladné zbraně, vývoj noží
- / mechanické hudební nástroje: fonografy, pišťalové, klávesové, jazyčkové hudební automatofony
- / městská hromadná doprava: tramvajová vozidla, koňské, parní a elektrické trakce, autobusy, trolejbusy
- / měřicí technika: přístroje pro měření rozměrů času, ohybu, tlaku, tepla, vlhkosti, množství, hmotnosti, elektrických veličin, pro zobrazení a záznam dějů, analyzátoři
- / mlynářská technika: mléecí stroje, mléecí kameny, mlýnské válcové stolice, šrotovníky, sekernické nástroje, vysévací mlýnské stroje, modely větrných mlýnů, pomocná zařízení
- / obráběcí stroje, nástroje a měřidla: různé druhy ručních a mechanických obráběcích strojů a jejich součásti, sady ručních a strojních nástrojů, pomůcky a měřidla používaná ve strojírenství
- / optika: fotografické a filmovací přístroje a zařízení, diaprojektory, příslušenství fotografické a filmové techniky, mikroskopy světelné, elektronové
- / regulační technika: měřicí, zesilovací a akční členy regulačních obvodů na elektrickém, hydraulickém a pneumatickém základě, kompletní regulátory
- / sdělovací technika: radiopřijímače, vysílače, telegrafy, dálnopisy, magnetofony, gramofony, telefonní přístroje, televizory, speciální měřicí technika pro radiotechniku
- / spalovací motory: stabilní spalovací motory, historické automobily (zvláště Z a Wikov), traktory Zetor, Wikov, motocykly, velocipedy
- / strojírenská metalurgie: doklady historického železářství, modely metalurgických zařízení, litinové odlitky dekorativního a užitkového charakteru
- / technika domácnosti: svítidla, mlýnky, roboty, prací, žehlicí, mandlovací stroje, šicí stroje, váhy, hodiny
- / technika řemeslné výroby: nářadí, nástroje a příslušenství kovářského, zámečnického, obuvnického, řeznického, knihvazačského, dřevorubeckého, bednářského, kolářského, truhlářského, brašnářského, holičského a nožířského řemesla
- / textilní stroje a zařízení: ruční a mechanické tkací stroje, přádlácké stroje, pletácké stroje, upravitelské stroje, zkušební přístroje a zařízení, vzorky textilních surovin a materiálu
- / vodní hospodářství: čerpadla, zařízení vodáren, čistíren odpadních vod, modely vodních děl, zařízení pro zavlažování půdy
- / výpočetní technika: jednoduché pomůcky pro výpočty, mechanické a elektromechanické kalkulační stroje, fakturační a účtovací stroje, kontrolní pokladny, děroštitkové stroje, samočinné počítače číslicové a analogové, konstrukční prvky a provozní dokumentace počítačích strojů a počítačů
- / zdravotnická technika: rentgenové přístroje, elektrokardiografy, masážní přístroje, zařízení zubní ordinace a laboratoře
- / militária: pevnostní systém jižní Morava, technika zbraňových systémů, vojenská technika
- / speciální dokumenty, fotografie, filmy, stereodiapozitivy, firemní prospekty, plakáty, mapy, plány výrobních zařízení a technické výkresy
- / pozůstalosti významných techniků, vědců, historiků a dalších osobností: Viktora Kaplana, Františka Příška,

Vladimíra Lista, Ericha Roučky, Vítězslava Veselého, Antonína Smrčka, Josefa Sumce, Konráda Hrubana, Jaroslava Jičínského, Viléma Jičínského, Jiřího Wellnera, Leopolda Grimma, Stanislava Kratochvíla, Františka Houště, Vladimíra Bárty, Jana Krumbacha, Jana Anderleho, Zdeňka Zavřela atd., archivní dokumenty významných nevidomých a slabozrakých osobností (Josefa Smýkala, Jaroslava Hada, Klementa Lukeše a dalších)

- / průmyslová archeologie
- / slepecké pomůcky
- / pracovní a ochranné pomůcky
- / didaktické pomůcky, technická hračka
- / celnictví

I.4 / TECHNICKÉ PAMÁTKY

- / **VODNÍ MLÝN VE SLUPI**
Slup, 671 28 Jaroslavice, národní kulturní památka č. 8295
- / **RYBÁRNA VE SLUPI**
Slup 671 28 Jaroslavice, kulturní památka č. 6729
- / **ŽELEZNIČNÍ PŘÍMĚSTSKÁ TRATĚ V BRNĚ-LÍŠNÍ**
kulturní památka č. 10612
- / **KOVÁRNA V TĚŠANECH**
664 54 Těšany, kulturní památka č. 1031
- / **VĚTRNÝ MLÝN V KUŽELOVĚ**
Kuželov, 696 73 Hrubá Vrbka, kulturní památka č. 2293
- / **ŠLAKHAMR V HAMRECH NAD SÁZAVOU**
591 01 Žďár nad Sázavou, kulturní památka č. 7028
- / **STARÁ HUŤ V JOSEFOVSKÉM ÚDOLÍ U OLOMUČAN**
soubor technických památek
679 04 Adamov, Vysoká pec, kulturní památka č. 0646 umístěná v památkové rezervaci; Kameňák, kulturní památka č. 0645 umístěná v památkové rezervaci
- / **AREÁL ČESKOSLOVENSKEHO OPEVNĚNÍ V ŠATOVĚ**
dva objekty pěchotních srubů STO MJ-S3 „Zahrada“ a MJ-S2 „Úvoz“, pět lehkých objektů vzor 37 (prozatím výpůjčka od Ministerstva obrany ČR)

ÚTVAR ŘEDITELE:

- / chod sekretariátu ředitele a administrativa spojená s řízením muzea,
- / plnění zvláštních úkolů a úkolů spojených s integrovaným záchranným systémem,
- / vnitřní ochrana a audit,
- / činnost a evidence vyplývající ze zákona č. 71/1994 Sb. o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty ve znění pozdějších předpisů.

ODBOR VĚDY A TECHNIKY:

- / plnění vědeckovýzkumných a odborných úkolů v oblasti muzejní dokumentace, tezaurace a komunikace. Odbor se dělí na odborná oddělení:

ODDĚLENÍ A – DOKUMENTACE VĚDY A TECHNIKY

- / ve smyslu zřizovací listiny prostřednictvím sbírkotvorné činnosti dokumentuje vědeckotechnický a průmyslový rozvoj, zejména ve sledovaném regionu,
- / systematicky odborně zpracovává sbírkový fond,
- / prostřednictvím vědeckovýzkumné a odborné práce připravuje a zajišťuje potřebné činnosti spojené s naplňováním a realizací Prezentační soustavy TMB,
- / zajišťuje ediční činnost muzea.

ODDĚLENÍ B – PRODUKCE VÝSTAV A PROVOZ TECHNICKÝCH PAMÁTEK

- / zajišťuje realizaci, údržbu a provoz expozic a výstav,
- / zabezpečuje provoz technických památek a je v součinnosti s ostatními odděleními muzea garantem jejich úrovně a stavu.

ODDĚLENÍ C – SPRÁVA SBÍREK A INFORMACÍ

- / zajišťuje ústřední evidenci sbírkového fondu včetně správy a ochrany depozitářů,
- / poskytuje metodickou a odbornou pomoc a služby vlastníkům sbírek muzejní povahy,
- / zabezpečuje provoz knihovny, badatelný, fotoatelieru a služby s tím související,
- / zabezpečuje provoz informační sítě muzea včetně webových stránek.

ODDĚLENÍ D – SLEPECKÁ HISTORIE

- / ve smyslu zřizovací listiny TMB prostřednictvím sbírkotvorné činnosti dokumentuje specifické pomůcky pro nevidomé a slabozraké v rámci České republiky,
- / systematicky odborně zpracovává sbírkový fond,
- / prostřednictvím odborné práce připravuje a zajišťuje potřebné činnosti spojené s naplňováním a realizací prezentační soustavy TMB,
- / zajišťuje provoz knihovny v Braillově písmu a různých typech reliéfní latinky a historických zvukových nahrávek,
- / v rámci své odborné činnosti spolupracuje se Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých (SONS.)

ODDĚLENÍ E – KOMUNIKACE A MARKETING

- / v rámci prezentační soustavy zprostředkovává styk s veřejností a zabezpečuje propagaci a popularizaci muzea,
- / spolu s oddělením A Dokumentace vědy a techniky vytváří programy pro návštěvnické skupiny a zabezpečuje jejich realizaci prostřednictvím průvodců a lektorů,
- / komunikuje s médii, zajišťuje správu a funkci webových stránek, portálů a sociálních sítí,
- / zabezpečuje statistiku, analýzy a výkaznictví odborné činnosti, zejména muzejní prezentace a návštěvnosti.

METODICKÉ CENTRUM KONZERVACE:

- / podporuje a rozvíjí správnou ochranu a péči o kulturní dědictví ČR včetně sbírkových fondů TMB;
- / na základě dohod a smluv může zabezpečovat ochranu kulturního dědictví i mimo území ČR,
- / zajišťuje výuku, aplikaci a vzdělávání v oboru muzeologie, konzervování a restaurování,
- / poskytuje metodickou a poradenskou pomoc v rámci oboru, zejména pak vlastníkům sbírek muzejní povahy,
- / spolupracuje se zahraničními i tuzemskými institucemi zabývajících se ochranou kulturního dědictví,
- / zabezpečuje a poskytuje pomoc při záchrane, ochraně, uložení a nápravě škod na kulturním dědictví při mimořádných událostech.

Metodické centrum konzervace tvoří oddělení:

ODDĚLENÍ F – VĚDA A VÝZKUM

- / zajišťuje a provádí v rámci možností přístrojového vybavení diagnostiku jednotlivých ošetřovaných předmětů resp. materiálů, tj. analýzu stavu poškození, chemického složení, technologie výroby apod.,
- / spolupracuje se specializovanými laboratoři a pracovišti vysokých škol a dalších institucí při stanovení komplexního průzkumu zkoumaných předmětů,
- / provádí ověřování konzervátorsko-restaurátorských metod, materiálů a prostředků,
- / zabývá se vývojem a výzkumem nových optimálnějších konzervátorsko-restaurátorských postupů, materiálů a prostředků,
- / podílí se na metodické, poradenské a vzdělávací činnosti MCK.

ODDĚLENÍ G – KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ

- / provádí ošetřování předmětů kulturního dědictví formou preventivní konzervace nebo konzervátorsko-restaurátorských zásahů,
- / spolupracuje s odd. vědy a výzkumu při provádění průzkumu ošetřovaných předmětů, ověřování a aplikaci používaných postupů a technik konzervování-restaurování,
- / podílí se na metodické, poradenské a vzdělávací činnosti MCK,
- / zajišťuje a provádí pro potřeby TMB rekonstrukční a renovační práce spojené s prezentační činností, zejména u technických památek, expozic a výstav.

ODDĚLENÍ H – METODIKA, VÝUKA A SLUŽBY

- / zajišťuje komunikaci a spolupráci s vlastníky nebo správci předmětů kulturního dědictví v rámci zabezpečení jejich správné ochrany a péče,
- / na základě činnosti odd. vědy a výzkumu a odd. konzervace a restaurování poskytuje poradenství a konzultace v oblasti ochrany předmětů kulturního dědictví; doporučení pro jejich ošetření, uložení či vystavení a manipulaci,
- / systematicky zpracovává výsledky činnosti MCK a informace spojené s oborem konzervování-restaurování,
- / zajišťuje prezentaci výsledků práce MCK formou metodické, publikační a vzdělávací činnosti.

ODDĚLENÍ I – KRIZOVÉ SITUACE A MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

- / poskytuje pomoc a rychlé nasazení pro záchranu předmětů kulturního dědictví v případech stavu ohrožení a mimořádných událostí jako je požár, povodeň, vandalismus apod. a to formou:
- / konzultací, poradenství a přímé účasti při první pomoci ohrožených předmětů,
- / poskytnutí záchytných depozitářů,
- / poskytnutí a realizace technologie vysušování a sterilizace vodou zasažených předmětů,
- / ve standardním období (tj. mimo krizové a mimořádné události) se podílí na zajištění aktivit MCK v oblasti průzkumu a ochrany předmětů kulturního dědictví aplikací daného přístrojového a technického vybavení, tj. např. zajištění desinfekce nebo sterilizace předmětů napadených biologickými škůdci apod.

ODBOR PROVOZU A EKONOMIKY

- / zabezpečuje správní, právní, provozně ekonomické, investiční a stavební úkoly muzea, včetně autodopravy. Vedoucí tohoto odboru je současně vedoucím informační soustavy muzea a správcem rozpočtu. Odbor tvoří odborná oddělení:

ODDĚLENÍ J – EKONOMICKÉ

- / zajišťuje a provádí evidenci majetku muzea mimo sbírkového fondu, právní a provozně ekonomické činnosti související s fungováním muzea a činnost informační soustavy.

ODDĚLENÍ K – INVESTIČNĚ PROVOZNÍ

- / rekonstrukce a údržba technických památek,
- / investiční výstavba,
- / běžná a stavební údržba objektů ve správě a užívání TMB,
- / autoprovoz,
- / vedení stavebního archivu,
- / požární ochrana a bezpečnost a zdraví při práci,
- / správa a ochrana majetku.

I.6 / PORADNÍ SBORY ŘEDITELE TMB**VĚDECKÁ RADA TECHNICKÉHO MUzea V BRNĚ****doc. PhDr. František Čapka, CSc.**

Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

prof. RNDr. Miroslav Doupovec, CSc., dr.h.c.

Fakultě strojního inženýrství Vysokého učení technického v Brně

doc. Ing. Jiří Háze, Ph.D.

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií Vysokého učení technického v Brně

PhDr. Miloš Hořejš

Národní technické muzeum v Praze

Ing. Kateřina Kreislová, Ph.D.

SVÚOM s.r.o. Praha

doc. PhDr. Alena Křížová, Ph.D.

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

Mgr. Petr Nekuža

Technické muzeum v Brně

PhDr. Jarmila Procházková, Ph.D.

Etnologický ústav Akademie věd ČR

prof. RNDr. Jiří Příhoda, CSc.

Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity v Brně

Ing. Alena Selucká

Metodické centrum konzervace TMB

doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.

Moravský zemský archiv v Brně

Mgr. Pavla Stöhrová

Technické muzeum v Brně

doc. PhDr. Petr Svobodný, Ph.D.

Ústav dějin Univerzity Karlovy a archivu Univerzity Karlovy v Praze

Ing. Ivo ŠTĚPÁNEK

Technické muzeum v Brně

PhDr. Zdeněk Vácha

Národní památkový ústav, Brno

NÁKUPNÍ KOMISE TECHNICKÉHO MUzea V BRNĚ**Předseda komise** / Ing. Ivo Štěpánek, náměstek ředitele**Externí členové** / Mgr. Eva Konečná, Ing. Ivan Krejčí, CSc., Ing. Libor Procházka, Milada Pavlasová, Pavel Řezníček, PhDr. Věra Souchopová, CSc.**Interní členové** / Ing. Jaroslav Pipota, Mgr. Petr Nekuža, Mgr. Ondřej Merta, Ing. Martin Kroužil, Renata Pelíšková, Michal Pipota, Ing. Iva Burešová

II / TVORBA SBÍREK A PÉČE O SBÍRKOVÝ FOND TMB

II.1 / SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

V roce 2015 pokračovala průběžná selekce a tezaurace sbírkového fondu ve většině případů v souladu s platnou Konceptí sbírkotvorné činnosti TMB. V měsíci srpnu a listopadu 2015 se uskutečnila jednání poradního sboru pro sbírkotvornou činnost. Muzeum získalo a zapsalo do chronologické evidence celkem 331 nových přírůstků – předmětů zaevidovaných prvním stupněm evidence (přírůstkovým číslem). Na nákup sbírkových předmětů bylo vynaloženo celkem 2 454 732,96 Kč. Na nákup předmětů na základě schválení nákupní komise byla vyčleněna celková suma 1 964 410 Kč (1 611 100 Kč po prvním zasedání nákupní komise a 353 310 Kč po druhém jednání nákupní komise v roce 2015). Ředitelem TMB byl schválen průběžně během celého roku nákup předmětů per rollam celkem za 490 322,96 Kč (28 předmětů). Další přírůstky představují dary (97 předmětů); bezplatné převody (6 předmětů); záměrně vytvořený předmět – replika (1 předmět) a nálezy (135 předmětů). Akvizice sbírky „Finanční stráž 1918–1949“ byla hrazena z programu Ministerstva kultury ČR ISO (Integrovaný systém ochrany na výkup předmětů kulturní hodnoty) částkou 1 600 000 Kč. V roce 2015 bylo poradním sborem a ředitelem TMB schváleno vyřazení 201 kusů sbírkových předmětů – 187 ks z důvodu přebytnosti a 14 ks pro neupotřebitelnost. Akvizice a vyřazení předmětů jsou průběžně aktualizovány v CES MK ČR.

VYBRANÉ VÝZNAMNÉ AKVIZICE TMB V ROCE 2015:

Do sbírky oboru celnictví byla z prostředků dotací programu MK ČR ISO/C – výkupy KP a předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu v prosinci 2015 zakoupena ucelená sbírka **Finanční stráž 1918–1949** od původního majitele sbírky pana Zdeňka Zídka. Sbírkou obsahuje předměty se značnou historickou a vypovídací hodnotou, které se vztahují k působení finanční stráže v uvedeném období na území Československé republiky. Jedná se o velmi bohatý ucelený soubor výstroje, výzbrojních součástek, archivních tiskovin, v němž je zachycen postupný vývoj finanční stráže od vzniku Československé republiky, přes období Protektorátu Čechy a Morava až do zrušení finanční stráže jako instituce v roce 1948 (s platností k březnu 1949). Sbírkou obsahuje jedinečné a velmi cenné předměty, které se již v nabídkách trhu objevují jen velmi zřídka. U stejnokrojů se jedná o 118 předmětů, které tvoří ucelenou vývojovou

řadu s odpovídajícími historickými označeními hodnot. Dále je ve sbírce zastoupeno 85 předmětů koženého zboží a výstrojních součástek, 8 ks plechových cedulí označujících celní úřad, státní hranice či pohraniční pásmo a 9 kusů razítek patřících finanční strážní správě. Součástí sbírky je i 23 předmětů z výzbroje: palné zbraně, náboje, bodáky a šavle. Další nedílnou součástí sbírky jsou publikace a archiválie, např. seznamy zaměstnanců, předpisy zahraničního obchodu, celní předpisy, Klasův diář, Celní věstník, propouštěcí list, výplatní list, různé typy cestovních dokladů, jednorázová propustka a několik desítek fotografií s příslušníky finanční stráže či dokumentace státní hranice. Po zpracování sbírky budou předměty využity k prezentaci ve stálé expozici věnované celní správě a ochraně státní hranice, která je plánována v budově bývalé celnice ve správě TMB na hraničním přechodu Hatě – Chvalovice. Rozsáhlost sbírky současně umožňuje i její využití i v rámci krátkodobých výstav pořádaných TMB nebo formou zápůjček jiným institucím.

Do sbírky oboru textil byl získán soubor textilních strojů pro výuku ze Střední uměleckoprůmyslové školy v Jihlavě a vzorníkové knihy.

Sbírkou oboru historická vozidla a spalovací motory obohatily akvizice osobního automobilu Škoda 445 Felicia (vůz je v pojízdném a ve velmi zachovalém originálním a nerenovovaném stavu včetně původního laku a čalounění), osobního automobilu Škoda 704 Octavia STW (vůz je v pojízdném a ve velmi zachovalém originálním a nerenovovaném stavu včetně původního laku a čalounění), dodávkového automobilu Žuk a motocyklu ČZ 175

Akvizice **sbírky oboru letectví a kosmonautika** představuje sportovní padák Cirrus obdélníkového tvaru z roku 1991 (plně řiditelný, jeden z prvních tohoto typu, vyráběný v ČR v licenci), dále parakluzák Tempo (čsl. konstrukce, rok výroby 1990) a písemné materiály od Ing. Kreče o stíhacích letounech Avia B-534 v bulharských službách.

Do sbírky vztahující se k **historické panoramě** byla začleněna série historických stereodiapozitivů na skle, celkem 528 ks, která doplňuje tematické celky ve sbírce již zastoupené (např. Jáva, Japonsko, Rakousko, EXPO Paříž 1900 ad.), a první ucelená původní série padesáti snímků Londýna. Jinou související akvizicí představují stolní

stereoskop Kalloskop a tištěné obchodní seznamy sérií stereosnímků. V roce 2015 byl specialistou a dlouhodobým spolupracovníkem TMB Markem Audym zpracován a v panoramě prezentován nový program „Moravský kras prof. Absolona“, vytvořený na základě digitalizovaných snímků Moravského krasu z doby prof. Absolona.

V rámci sbírky **fotografický materiál a písemné pozůstalosti** bylo díky podpoře MK ČR pro dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace ve výši 51 000 Kč možné naskenovat dalších 2000 historických negativů (celkem je digitalizováno již 3500 snímků). Digitální kopie byly rozděleny do tematických celků a byl zahájen odborný popis jejich obsahu. Po verifikaci popisu odbornými konzultanty bylo prvních 168 negativů zapsáno do přírůstkového seznamu a pro každý negativ byla vypracována karta v databázi Demus-Fotoarchiv, doplněná náhledovou fotografií snímku v pozitivní podobě. Jedná se o snímky související se stavbou německé protektorátní dálnice, které jsou také zpřístupněny veřejnosti na webových stránkách TMB na adrese www.tmbno.cz/historickesnimgy/.

Sbírkou foto-kino a mikroskopie obohatily minilaby FUJI FA COMPACT v pozitivní a negativní verzi, určené k vyvolání fotografického filmu a následnému tisku fotografií plně automatizovaným postupem, který představuje poslední kompaktní analogovou technologii před nástupem digitálního formátu fotografií. Dále byl získán fotogrametr Leica SD 2000 pro 3D mapování s přesností na několik centimetrů, jehož základním příslušenstvím a součástí je masivní stůl. Do základního „těla“ přístroje se vložily negativní snímky s 60% procentním překrytím kvůli 3D stereo-modelu. Trojúhelníková myš obsluhovala pohyb po stereo-modelu. Celé zařízení bylo řízené z PC Compaq s mini-klávesnicí, 3D myší a 3D monitorem. PC s monitorem Hansol zajišťoval samotné mapování v modu KDMS (kork digital mapping system). Základním postupem bylo vložení jednoho páru snímků pořízených z letadla, které se pomocí rámových značek ustavily do pozice a díky tomu se mohla načítat vlastní aerotriangulace, ze které se vytvořil stereo-model a z něj se potom pomocí KDMS softwaru tvořilo mapování terénu. Používal se v pobočce belgické firmy EUROSENSE BELFOTOP BVBA Wommel, Belgie v Bratislavě EUROSENSE, s.r.o.

Sbírkový obor kancelářská a reprografická technika rozšířilo několik ofsetových tiskařských strojů na principu kamenotisku (vzájemná odpudivost mastných tiskových barev a vody), např. ROMAYOR, jednobarvový stroj s technologií tisku z plochy (tisknoucí a netisknoucí místa v jedné výškové úrovni) vyráběný od roku 1958, nebo stroj ZETAPRINTON 30, pracující na stejném principu, vyráběný od roku 1954.

V oboru jemná mechanika pokračovala akviziční činnost zaměřená na postupné získávání předmětů ze soukromé sbírky pana Karla Šebely – etuje s miniaturami předmětů pro dioramy, etuje se šperky, modely elektromotorů, staroměstský orloj model 1 : 10, betlém mechanický s řemesly, dílna zlatníka.

Obor matematické stroje (výpočetní technika) představují akvizice počítačů, např. z Ostravy zakoupený počítač SM 4-20, kompletní počítač z řady SMEP – středních počítačů, jeden z nejstarších typů, který se v této řadě vyráběl. Dále např. soubor počítačů Apple nakoupený od sběratele z Brna (soubor novějších počítačů, notebooků a přehrávačů z produkce této firmy). Počítače budou využity v nové připravované expozici. Koupí od majitele z Prahy byl pořízen mechanický kalkulátor Curta II – mechanický kalkulátor unikátní svojí velikostí, je nejmenší na světě a je dnes již poměrně obtížné jej získat. Touto akvizicí se významně obohatí sbírka a pochopitelně i budovaná expozice.

Obor městská hromadná doprava rozhodl sbírku autobusem Karosa B931 z roku 1998. Novou typovou řadu 900 prezentovala Karosa Vysoké Mýto u příležitosti oslav 100 výročí podniku v červnu 1995. Inovováno bylo především přední čelo při současné modernizaci interiéru a stanoviště řidiče. Dopravní podnik města Brna zakoupil prvních sedmnáct autobusů typu B931 spolu s pěti kloubovými vozy B941 teprve v roce 1998. Od předchozí dodávky autobusů Karosa B731, B732 se odlišovaly především provedením čela, instalací kompletního informačního systému a použitím čalouněných sedadel C.I.E.B Kahovec s látkovým potahem. Konstrukční provedení autobusu i technologie výroby odpovídala předchozímu typu, z něhož byly převzaty i přední náprava LIAZ s nezávisle zavěšenými koly, zadní náprava Detva

i hnací agregát sestávající z motoru LIAZ ML 636 E o výkonu 175 kW a automatické třístupňové převodovky Voith D863.3 s vestavěným hydraulickým retardérem. Od roku 1999 byly nové autobusy dodávány v inovované verzi B931E, jež má v přední části vozu sníženou podlahu, novou tuhou přední nápravu s kotoučovými brzdami a je vybavena systémem ABS/ASR. Celkem bylo do roku 2001 do Brna dodáno 56 autobusů tohoto typu. V roce 2015 byly vyřazeny všechny autobusy původního provedení, ačkoliv byly po generálních opravách provedených v letech 2006–2009 ve velmi dobrém technickém stavu.

Dalším přírůstkem sbírky je autobus Citybus PS09 evid. č. 7630 z roku 2005. Již v posledním desetiletí 20. století se základním rysem moderního vozidla městské hromadné dopravy stala bezbariérovost dosažená snížením podlahy z obvyklých 750 až 900 mm na hodnotu cca 350 mm při odstranění schodů v prostoru dveří. Důvodem bylo především zpřístupnění vozidel MHD zdravotně postiženým osobám a usnadnění nástupu starším cestujícím a cestujícím s dětskými kočárky. První autobusy této kategorie se v ČR objevily v roce 1995. Karosa a.s., v níž získal významný podíl francouzský Renault, dovezla nízkopodlažní autobus Renault Agora, který již koncem roku 1995 absolvoval předváděcí jízdy v jednotlivých dopravních podnicích. Dopravní podnik města Brna však s pořízením nízkopodlažních autobusů poměrně dlouho vyčkával a přikročil k němu až v roce 2002 po náběhu výroby autobusů Citybus s motorem Iveco. Výrobce byl koncern Irisbus, jehož součástí byla též Karosa Vysoké Mýto, od roku 2006 přejmenovaná na Iveco. Autobusy Citybus se staly základem dalšího vývoje této firmy v podobě vozidel Citelis a v současné době nově dodávaných autobusů Urbanway. Pro uchování ve sbírce TMB byl ve spolupráci s DP města Brna na základě technického stavu vybrán poslední dodaný autobus Citybus evid. č. 7630. Spolu s autobusy Škoda 21Ab a Ikarus 412 zakoupenými do sbírek z DP Karlovy Vary dokumentuje nejstarší typy nízkopodlažních autobusů používaných v MHD v ČR.

Atraktivní **sbírku technických hraček** také rovněž systematicky rozšiřujeme akviziční činností, mezi přírůstky jsou například: školní didaktická pomůcka pro znázornění rotace Země kolem Slunce tzv. Tellurium; optická stavebnice pro děti od devíti let s názvem Optik-

Cabinet 80; stavebnice modelu Tokamak – model termojaderné řízené fúze (bude vystaven v expozici Technická herna v rozloženém stavu ve vitríně a prezentován populárně-naučným filmem); čtyřpatrová stavebnice Merkur v dokonalém stavu zachovalosti ze šedesátých let 20. století; společenská hra Roháček z osmdesátých let 20. století vyrobená ve výrobním družstvu Maják Jablonec nad Nisou; polytechnická stavebnice SEKO 2 z roku 1982, vyrobená v Kovozávodech Semily; traktor Zetor Crystal 12045 z osmdesátých 20. století výrobce IGRA Praha; plastová stavebnice Janík – výrobce KVETA Nová Baňa; závodnička na bateriový pohon BRM 180 z osmdesátých 20. století výrobce ITES, KOH-I-NOOR HARDTMUTH - 09 Trhové Sviny a další.

PŘEHLEDOVÉ TABULKY AKVIZIČNÍ ČINNOSTI:

Akvizice sbírkových předmětů dle oborů v roce 2015 (K – koupě; D – dar; P – převod; N – nález; V – výzkum; Z – záměrně vytvořený předmět – replika)

inv.řada	název oboru	kurátor	K	cena v Kč	D	P	N	V	Z	Celkem
02.05	Řemesla-dřevorubec	Gilbertová			1					1
02.06	Řemesla-knihvazač	Gilbertová			1					1
02.15	Řemesla-krejčí	Bartošová			1		8			9
02.16	Řemesla-nožíř, mečíř	Mertová	1	3 000,00						1
02.95	Řemesla-dopr.dok.2D	Mertová	8	3 150,00						8
04.12	Slévárnství-litina um.a už.	Kroužil					1			1
04.32	Slévárnství-než.kovy um.	Kroužil							1	1
06.10	Obráběcí stroje-obecně	Řezníček	1	3 000,00						1
08.00	Textil-obecně	Mertová	4	650,00						4
08.23	Textil-stroje a zař.tkalcoven	Mertová			1					1
08.25	Textil-stroje a zař.pletáren	Mertová	3	900,00	3					6
08.60	Textil-literatura a diapizitivy	Mertová					41			41
11.10	Stavby vodní-vodní hospod.	Merta			1					1
14.10	Silnoproud.el.-stroje a zařiz.	Macek			1					1
15.00	Slaboproud.el.stroje a zařiz.	Macek	1	1 100,00	4					5
15.90	Slaboproud-doprov.dok.2D	Macek						7		7
16.22	Spal.motory-záž.čtyřdobé	Zouharová	4	250 000,00 Kč						3
17.06	MHD-autobusy a vleč.vozy	Kocman	2	90 145,00						2
18.00	Letectví a kosmonautika	Břínek	1	5 000,00						1
19.10	Měřicí a reg.tech.-přístroje	Pipota			12					12
19.30	Matematické stroje	Pipota	29	84 800,00						29
19.93	Mat.str.-doprov.dok.2D	Pipota	2	200,00	1					3
20.10	Foto-kino, mikroskopie	Anděl	3	12 027,96						3
20.20	Stereovize	Urbánková	3	13 700,00						3
20.30	Fotografický materiál	Urbánková					1			1
21.10	Přes.mech.-kancelář.techn.	Nekuža			1		2			3
21.30	Přes.mech.-šicí stroje	Nekuža				5				5
21.60	Přes.mech.-hodiny	Nekuža					12			12
21.70	Jemná mech.-různé	Nekuža	4	215 000,00 Kč	3					7
22.00	Zdravotní technika	Slabotínský			1		2			3
23.10	Tech.domác.-prací a žehl.	Bartošová			4	1	10			15
23.20	Tech.domác.-kuch.vybavení	Bartošová	3	2 510,00	37		48			88
25.24	Nože,bodáky,šavle,tesáky	Řezníček			1					1
25.40	Uniformy a výstroj	Řezníček			2					2
25.96	Osobní a jiné doklady	Řezníček			2					2
25.99	Dobové fotografie	Řezníček			2					2
29.00	Didaktické pomůcky	Valentová			2		1			3
29.10	Technické hračky	Valentová			16		6			22
33.10	Celnictví oděvy	Bartošová					2			2
33.20	Celnictví-pom.pro výkon sl.	Bartošová					1			1
50.00	Varia-stroje a zařízení	Kocman	2	67 000,00						2

REKAPITULACE PŘÍRŮSTKŮ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ V TMB OD ROKU 1953 DO 2015

rok	počet přírůstkových čísel	počet odepsaných přírůstkových čísel z celého sbírkového fondu	skutečný stav		počet odpisů přírůstkových čísel příslušného roku k 31.10.2005
			pohyb přírůstkových čísel v roce	celkem	
1953	190	0	190		175
1954	125	0	125	315	22
1955	100	0	100	415	23
1956	68	0	68	483	4
1957	8	0	8	491	1
1958	28	0	28	519	1
1959	41	0	41	560	19
1960	55	0	55	615	7
1961	34	1	33	648	4
1962	141	4	137	785	11
1963	166	1	165	950	35
1964	30	4	26	976	1
1965	47	0	47	1023	11
1966	42	2	40	1063	1
1967	11	1	10	1073	1
1968	27	1	26	1099	1
1969	25	4	21	1120	5
1970	994	62	932	2052	328
1971	1017	0	1017	3069	355
1972	605	2	603	3672	27
1973	2002	21	1981	5653	58
1974	10502	2	10500	16153	3164
1975	2001	17	1984	18137	402
1976	1772	0	1772	19909	130
1977	822	8	814	20723	72
1978	960	54	906	21629	32
1979	702	0	702	22331	49
1980	882	13	869	23200	32
1981	1296	0	1296	24 496	19
1982	987	3	984	25480	16
1983	1061	1	1060	26540	55
1984	550	7	543	27083	56
1985	522	18	504	27587	3
1986	575	27	548	28135	16
1987	499	310	189	28324	10
1988	438	315	123	28447	5
1989	306	92	214	28661	12
1990	611	1207	-596	28065	70
1991	266	317	-51	28014	2
1992	385	92	293	28307	4
1993	183	302	-119	28188	1
1994	144	22	122	28310	0
1995	173	0	173	28483	8
1996	161	0	161	28644	0
1997	288	186	102	28746	5
1998	176	0	176	28 922	1
1999	270	1	269	29191	1
2000	328	0	328	29519	0

PŘEHLED PŘÍRŮSTKŮ DLE ZÁPISŮ V CENTRÁLNÍ EVIDENCI SBÍREK MK ČR

Dne 30. 7. 2002 byla Sběrka TMB zapsána CES a následující výstupy pro přehled jsou zpracovány z počítačového programu Demus. Zde je zapsána celá původní sbírka a všechny přírůstky a úbytky včetně průběžného rozepsání přírůstkových čísel na inventární z předcházejících let. V současné evidenci jsou stále přírůstková čísla, kterým nebyla dosud přidělena inventární čísla. Po přidělení těchto čísel dojde ke změně celkových počtů, aniž by tento nárůst odpovídal novým přírůstkům v daném roce. Pouze z tohoto důvodu bude docházet ke skokové změně celkového počtu inventárním čísel, která nebude odpovídat přírůstkům.

rok	nové přírůstky		odpisy z celého sbírkového fondu		celkem skutečný sbírkový fond	
	počet přírůstkových čísel	počet inventárních čísel	počet odepsaných přírůstkových čísel	počet odepsaných inventárních čísel	přírůstková čísla	inventární čísla
2001	834	1332	0	57	30 060	36 036
2002	241	256	1752	284	28 549	37 540
2003	173	244	0	0	28 722	37 784
2004	403	234	3	116	29 122	37 902
2005	546	680	10	63	29 658	38 518
2006	471	554	6	10	30 123	39 062
2007	290	836	62	11	30 351	48 857
2008	262	654	7	7	30 606	50 151
2009	462	578	8	7	31 059	50 799
2010	319	508	0	0	31 378	51 249
2011	335	409	1	1	31 712	51 958
2012	300	596	175	203	31 837	52 351
2013	273	281	0	0	32 110	52 725
2014	184	223	4	4	32 290	53 032
2015	331	379	5	200	32 616	53 431

II.2 / EVIDENCE A ULOŽENÍ SBÍRKOVÉHO FONDU

Sběrka TMB je od 30. 7. 2002 evidována v Centrální evidenci sbírek MK ČR pod číslem TMB/002 – 002 05 – 06 /131002. **Celkem sbírkový fond muzea k 31. 12. 2015 čítal 53 444 evidenčních čísel.** (inventárních čísel 53431 a třináct dosud nerozepsaných přírůstkových čísel, která budou zpracována postupně – stereodiapozitiv).

Počet katalogizovaných inventárních čísel k 31. 12. 2015 je **53 431** (viz přehled výše). Výše uvedená čísla jsou bez vyřazených předmětů (6 604 inventárních čísel a 32 616 čísel přírůstkových).

15 791 čísel je zdigitalizovaných v podobě obrazového záznamu. Jedná se o základní stupeň digitalizace – digitální fotografie pro identifikaci a základní prezentaci sbírkových předmětů. V databázi DEMUS bylo k 31.12. 2015 celkem 15 791 připojených snímků, z toho Katalog - jpg 5 092 a Fotoarchiv - jpg 10 699.

K evidenci sbírek byly i v roce 2015 využívány moduly programu DEMUS01, s tím, že je připravován přechod na novou verzi 2010. Vzhledem k nedostatku financí v roce 2015 nebylo možno tento přechod realizovat. Potřebné licence MS Office 2010 byly nakoupeny až těsně před koncem roku a k instalaci a převodu dat dojde v roce 2016. Zápisy nových sbírkových předmětů a změn do CES jsou prováděny pravidelně, inventarizace sbírek v desetiletém cyklu probíhá dle plánu. V roce 2015 bylo inventováno 7 044 sbírkových předmětů, což činí 13 % všech evidovaných předmětů. Ztráty předmětů nebyly zjištěny, pouze přetrvává zhoršování stavu některých sbírkových předmětů z důvodu nevhodných podmínek ve skladovacích prostorech. K záznamům v programu DEMUS jsou postupně doplňovány obrazové informace – u nově získaných předmětů ve stech procentech, u předmětů získaných před rokem 2000 postupně, podle možností.

Během tohoto roku bylo **inventováno 7 044** sbírkových předmětů a nebyly zjištěny ztráty. Dle potřeb byla opravena lokace a aktualizován stav předmětů. U části inventovaných sbírkových předmětů byla provedena fotodokumentace na doplnění obrazové informace v DEMUSu.

Přestože se podařilo v minulých letech získat investiční záměry na vybudování moderních depozitářů v horizontu několika let (na základě vyhlášení havarijního stavu depozitáře v Brně-Židenicích), jejichž výsledkem by bylo vyřešení současného nevyhovujícího uložení sbírkového fondu TMB ve skladech-depozitářích, aktuální situace se v roce 2015 ještě přechodně zhoršila. Bylo třeba vyklidit objekt SO 033 v areálu Brno-Řečkovice a připravit ho na počátku roku 2016 k předání stavební firmě, která bude provádět rekonstrukci zmíněného objektu na depozitář. Výběr stavební firmy se kvůli zákonným podmínkám výběrového řízení odsunul až na úplný konec roku, proto nedošlo k žádným stavebním pracím. Tento stav je už delší dobu přímo spojen s restitucemi z počátku devadesátých let a s projektem Metodického centra konzervace a Centrálního depozitáře na ulici Terezy Novákové v Brně-Řečkovicích (realizace projektu MCK a Centrálního depozitáře je uložena naší organizací nařízením vlády ČR č. 87 a 213 z roku 2003), který je neustále odkládán.

Toto neustálé odsouvání spolu s vyhlášením havarijního stavu na depozitář na Rokycanově ulici vedlo k rozhodnutí postupně z vlastních prostředků opravovat jednotlivé vojenské objekty v areálu Řečkovice na provizorní sklady-depozitáře. V roce 2015 tak byla dokončena rekonstrukce objektu SO 032 (bývalá jídelna) v tomto areálu. Jedná se o skladovací prostor pro přechodné uložení sbírek, jež je třeba převézt z depozitáře v Brně-Židenicích na ulici Rokycanova před zahájením jeho opravy.

II.3 / ZÁPŮJČKY A VÝPŮJČKY

SMLOUVA O VÝPŮJČCE (TMB půjčuje bezplatně jiné organizaci) celkem uzavřených 27 smluv **na celkem 303 zapůjčených předmětů:** na výstavy bylo zapůjčeno 261 sbírkových předmětů; prezentace TMB – 33 sbírkových předmětů: polní kuchyně a elektro předváděcí jízda – 9 sbírkových předmětů - autobusů; / z toho:

muzea si zapůjčila 162 sbírkových předmětů: Muzeum Blansko (31 předmětů), Muzeum Boskovicka (17 předmětů), Městské muzeum a galerie Dačice (7 předmětů), Muzeum Brněnska Porta Coeli (37 předmětů), Východočeské muzeum v Pardubicích (8 předmětů), Muzeum Hlučinska (12 předmětů), Moravské zemské muzeum (1 předmět), Jihomoravské muzeum ve Znojmě (49 předmětů), Regionální muzeum v Mikulově (8 předmětů), Moravská galerie v Brně (1 předmět)

jiným subjektům bylo zapůjčeno 141 sbírkových předmětů: Zámecký okrášlovací spolek (48 předmětů), Strojírna Oslavany (36 předmětů), Městská knihovna v Třebíči (1 předmět), Ateliér Kupka (1 předmět), Klub vojenské historie (1 předmět), Arriva Morava (1 předmět), DRAH servis (8 předmětů), Československá elektrotechnická asociace (32 předmětů), Galerie výtvarného umění v Chebu (2 předměty), Národní galerie v Praze (1 předmět), FSI VUT (1 předmět)

NÁJEMNÍ SMLOUVA (placená zápůjčka)

celkem uzavřeno 5 smluv na **pronájem celkem 28 sbírkových předmětů**, TMB jako pronajímatel sbírkových předmětů jinému subjektu dostal zaplacen celkem 158 529 Kč.

Autobusy, trolejbusy byly pronajaty na předváděcí jízdy, bylo použito 23 sbírkových předmětů. Pronajat byl 1x tramvajový vlečný vůz a 1x parní tramvajová lokomotiva Caroline. Dále byl zapůjčen pro výstavu Borovina živá dodnes stroj kramlíčkový 1x, stroj sekací vrchů 1x a kontolní stůl 1x.

VÝPŮJČNÍ SMLOUVA (zapůjčeno bezplatně do TMB)

celkem uzavřených 28 smluv **na celkem 408 zapůjčených předmětů** zapůjčeno do stálé expozice: 94 předmětů na pořádané výstavy v TMB: O včelách a lidech (71 předmětů); Mapa příběhů/Technické dědictví Moravy a Slezska (132 předmětů); Až na kov (80 předmětů); stálá expozice – obnovené smlouvy (22 předmětů); Svět haptický Moskva 2016 (10 předmětů); Velká válka (1 předmět)

/ z toho:

zapůjčeno z muzeí celkem 320 předmětů: Moravské zemské muzeum (22 předmětů); Národní technické muzeum (9 předmětů); Masarykovo muzeum v Hodoníně (1 předmět); Městské muzeum Bystřice nad Pernštejnem (26 předmětů); Regionální muzeum Kopřivnice (1 předmět); Vlastivědné muzeum v Olomouci (26 předmětů); Muzeum Brněnska Porta Coeli (55 předmětů); Jihomoravské muzeum ve Znojmě (4 předměty); Slovácké muzeum v Uherském Hradišti (7 předmětů), Vlastivědné muzeum v Šumperku (55 předmětů); Moravská galerie v Brně (23 předmětů); Slovenské národní muzeum – muzeum Betliar (79 předmětů), Muzeum a galerie v Prostějově (12 předmětů)

zapůjčeno od jiných subjektů celkem 77 předmětů: SPŠ a VOŠ technická v Brně (29 předmětů); Mendelova univerzita v Brně (12 předmětů); Český svaz včelařů Rosice (3 předměty); Správa silnic Olomouckého kraje (27 předmětů); Ministerstvo obrany v Praze (1 předmět); Mezinárodní centrum Axmanovy techniky modelování (4 předměty); Okresní organizace českého svazu včelařů (1 předmět)

zapůjčeno od soukromých osob celkem 11 předmětů

SMLOUVA O FYZICKÉM PŘEDÁNÍ VĚCI

celkově 3 smlouvy na celkem 124 předmětů (sbírkové předměty předané ke konzervátorskou-restaurátorskému zásahu apod.)

III / OCHRANA PŘEDMĚTŮ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ A DALŠÍ PRÁCE

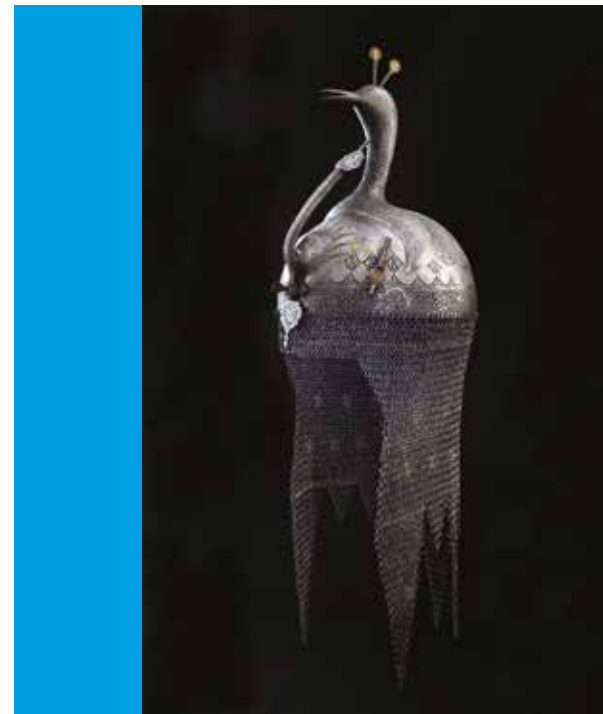
III. 1 / KONZERVOVÁNÍ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ TMB

(vč. údržby vozů, přípravy exponátů apod.) – celkem 56 ks
 Skříňka dřevěná se zinkovým reliéfem / Brašna na zásobníky / Brašna na zásobníky / Brašna na zásobníky / Lafeta pevnostní / Lafeta pevnostní / Lehký kulomet / Lehký kulomet / Lehký kulomet / Periskop stěnový zákopový / Periskop stěnový zákopový / Samopal vz.61 / Těžký kulomet vz. 37 / Těžký kulomet vz. 37 / Univerzální kulomet vz. 59 / Skříňka dřevěná / Analytické váhy / Zkušební vážky / Počítač dostavy / Třídící vážky na přízi / Kovová karta pro člunkové záměny / Kovová karta pro člunkové záměny / Penetrometr / Tabule s ukázkami útkových cívek / Tabule s ukázkami útkových cívek / Ozubené kolo / Posunovací hlava / Trhací přístroj zkušební / Člunek pro ruční stav / Člunek / Tkalcovský člunek pro mech. stavy / Ruční navijec vřeteno / Naviják rozvírací / Měřič stejnoměrnosti příze / Tryskový stav vzduchový / Ovládací klička okna litinová / Vytlučovací stroj na karty / Stroj trhací jednobubnový / Paličkovací stroj / Vytlučovací stroj na karty / Automobil Praga V3S valník / Automobil UAZ 452 sanita / Katalog / Příprava elektroautomobilu EMA 1 na veletrh Amper Brno / Příprava automobilu Wikov 35 na plánované akce / Samopal vz. 58, pro expozici v Šatově / Autobus Karosa C744 / Autobus Škoda 21Ab / Autobus Ikarus 412 / Trolejbus Škoda 6Tr

III. 2 / RESTAUROVÁNÍ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ TMB

(náročný zásah) – celkem 8 ks
 Automobil Praga V3S Poka 3/1 / AVIA A31T-L Odtah vozidel / Stabilní motor J. Krátký / Automobil UAZ-452 Valník / Automobil Praga V3S Jeřáb / Autobusový vlek Jelcz PO1E / Autobus Jelcz 272 MEX / Parní tramvaj Caroline
 Náklady na náročné restaurování pro autobusový vlek Jelcz PO1E a autobus Jelcz 272 MEX byly hrazeny z programu ISO/D-c Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy – náročné restaurování, konzervování a preparování sbírkových předmětů ze sbírek zapsaných v CES a dotace na restaurování parní tramvaje Caroline byla poskytnuta Magistrátem města Brna.

III. 3 / KONZERVOVÁNÍ-RESTAUROVÁNÍ NA ZAKÁZKU – celkem 95 ks
 Soubor kovových artefaktů z hrobu č. 881 z pohřebiště z doby stěhování národů v Kyjově – 23 ks (Masarykovo muzeum v Hodoníně)
 Soubor předmětů z hradu Krásna Hôrka – 72 ks (Slovenské národné múzeum, Bratislava)

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE MEZI TMB A SLOVENSKÝM NÁRODNÍM MUZEEM PŘI ZÁCHRANĚ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ POŠKOZENÝM POŽÁREM NA HRADĚ KRÁSNA HÔRKA

Dne 10. března 2012 došlo na hradu Krásna Hôrka (ve správě Slovenského národného múzea – Muzea Betliar) k tragickému požáru, při němž bylo poškozeno 342 kusů sbírkových předmětů, zejména pak 137 ks zbraní a zbroje z nově instalované expozice zbrojnice. Tato muzejní sbírka patří k nejrozsáhlejším z 23tisícového sbírkového fondu muzea, zahrnuje např. sbírku děl z 16. století, sbírku modelů malých děl na kolových lafetách ze 17. a 18. století, mezi palnými zbraněmi se vyskytují výrobky slavných evropských dílen (např. Loius Santosa v Madridu, česká dílna Poser nebo německý výrobce Behr), k unikátním předmětům patří raně středověký meč s nápisem +Ulfberht+ nebo románský meč s dutou hlavicí a damscenskou čepelí. Různě poškozené byly rovněž další chladné zbraně orientální provenience – jatagany, kilidže, saify a šamsíry. Kromě zbraní menších rozměrů byly ohněm zasaženy také vojenské tympány, kompletní brnění nebo součásti zbroje jako jsou přilby a kyrsy z 16. až 17. století. V rámci mezinárodní pomoci Metodické centrum konzervace TMB nabídlo ošetření vybraných sbírkových předmětů. Celkově bylo v letech 2013 až 2015 konzervováno-restaurováno 77 kusů sbírkových předmětů. Vysoká teplota při požáru, která dosahovala hodnot nad 700 °C (lokálně až o několik set stupňů více), společně s působením zplodin hoření měla za následek nevratné změny materiálů exponovaných předmětů. Díky okamžitému požárnímu zásahu a následnému obětavému úsilí pracovníků ze SNM – Muzea Betliar se podařilo zachránit a dohledat většinu fragmentů poškozených předmětů. Jejich stav se lišil dle charakteru materiálů, ze kterých jsou předměty zhotoveny, a dosahu působení ohně. Slitiny kovů s nižší teplotou tání (např. cínové nádoby) byly roztaveny a jejich tvar kompletně zničen. Některé předměty ze slitin železa byly deformovány působením vysoké teploty a většinou vykazovaly známky aktivní koroze. Deformovány byly též části rukojetí a pochvy mečů ze slitin mědi. Organické materiály, jako jsou dřevěné rukojetě a pochvy mečů, pažby pistolí nebo useň, byly totálně zničeny. Objevilo se i zatečení roztaveného skla z vitrín do hmoty předmětů. Mnohé zbraně byly zdobené různými technikami – rytým a leptaným dekorem, inkrustacemi z ušlechtilých kovů,

žárovým zclacením nebo drahokamy či polodrahokamy. Tyto výzdobné prvky byly většinou značně poškozeny, a to v rozsahu od úplného zničení části zdobení inkrustací nebo shoření drahých kamenů, po relativně menší narušení povrchu překrytím korozními produkty. Záměrem konzervátorsko-restaurátorského zásahu bylo zejména stabilizovat fyzický stav předmětů. Součástí tohoto postupu bylo odstranění okují a dalších korozních produktů při současně fixaci a respektování dochovaného zdobení či jiných technologických částí. K přesné identifikaci různých kovových materiálů byla ve velké míře využita neinvazivní rentgenově fluorescenční spektrometrie (XRF) a další instrumentální metody, např. rentgenologický průzkum nebo elektronová mikroskopie s mikrosondou. Změny ve struktuře kovových slitin byly dokladovány na vybraném příkladu metalografickou studií, která potvrdila teplotu požáru i míru zachování strukturních charakteristik původního výrobního postupu. Nutnou součástí posouzení povrchu ošetřovaných předmětů byl detailní průzkum typických znaků použitých řemesel a jejich správná interpretace v návaznosti na výsledky přírodovědného průzkumu. Takto byly lépe posouzeny jednotlivé výzdobné techniky a možnosti jejich zachování. Konzervátorsko-restaurátorský zásah byl limitován jednak totální ztrátou organických materiálů, jednak velkým počtem poškozených předmětů. V první fázi proto byla pozornost zaměřena na správnou identifikaci jednotlivých dílů předmětů, jejich očištění a povrchovou úpravu proti pokračující korozi. Následně byly vybrané artefakty dále posuzovány pro kompletní restaurování za předpokladu doplňování chybějících částí. V každém případě takto poškozené předměty vyžadují velmi specifický konzervátorsko-restaurátorský zásah zahrnující zhodnocení změn fyzikálně-chemických, mechanických a estetických vlastností materiálů po požáru, srovnání jejich stavu s původní podobou a navržení reálného postupu ošetření. Pro každý předmět byl pečlivě zvažován a konzultován rozsah optimálního zásahu a to buď v rovině stabilizace stavu a ponechání předmětu jako mementa ničivé události, anebo čištění a odkrytí povrchu se zachováním pouze originálních částí, či doplnění a zhotovení chybějících dílů se snahou obnovit původní podobu a interpretaci exponátu.

III. 4 / DEMONTÁŽ A TRANSPORT PŘEDMĚTŮ

- / Odvoz elektronového mikroskopu BS343 Perla z TESCAnu v Brně
- / Odvoz předmětů uložených v prostoru „C“ a příprava k předání stavenišť
- / Převzetí a stěhování počítače SM 4-20 z Ostravy
- / Demontáž a odvoz informačních panelů SOLARI z hlavního nádraží v Brně (nebezpečná demontáž, vysoká hmotnost panelů a těžká dostupnost technikou)
- / Odvoz sedadel do expozice optiky – dar města Klimkovice
- / Odvoz řídicího počítače leteckého simulátoru L159 (výroba Silicon Graphics) z VUT a VR Group, a.s.
- / Stěhování sbírkových předmětů z budovy 033 do budovy 032 v areálu Řečkovice (vyklizení prostoru pro stavební práce)
- / Transport automobilů a motocyklů z TMB na akci Regiontour 2015 na BVV a zpět
- / Transport a montáž pojezdové plošiny do expozice Salon mechanické hudby TMB
- / Transport zapůjčených automobilů z expozice TMB zpět majitelům
- / Stěhování depozitáře v areálu TMB Řečkovice
- / Transport motocyklů z TMB na akci Classic show Vaňkovka 2015 a zpět
- / Demontáž rozhlasového přijímače s krystalovým detektorem na díly
- / Transport předmětů z vodního hamru v Dobřívě u Rokycan
- / Transport automobilu Praga V3S Světlomet na akci Model Brno 2015 na BVV a zpět
- / Transport vojenské techniky do Kroměříže, Den uniformovaných sborů 2015
- / Transport automobilů a motocyklů z expozice TMB do depozitáře Řečkovice
- / Transport automobilu ŽUK do sbírek TMB z Přelouče
- / Transport podvozku Tatra do sbírek TMB z Kopřivnice
- / Transport polní kuchyně z TMB do VUH Lešany
- / Transport vojenské polní pekárny chleba a 2 ks stabilních motorů z Vodního mlýna ve Slupi do depozitáře TMB Řečkovice
- / Transport 40 ks kovových historických oken do depozitáře v Řečkovicích
- / Transport stabilního motoru Pluto a šicího stroje na kůži z depozitáře v Litenčicích do ko-re dílen TMB
- / Demontáž a převoz 3 ks pletacích strojů do depozitáře TMB ze Střední uměleckoprůmyslové školy v Jihlavě

- / Demontáž a stěhování textilních zkušebních přístrojů do depozitáře TMB z Vyšší odborné školy a Střední školy umění, designu a módy v Brně
- / Přeprava dvou podvozků Tatra z Brna do Kopřivnice z výstavy Velká válka 1914–1918
- / Přeprava zapůjčených exponátů po skončení výstavy Babička Zetka

III. 5 / VÝROBA KOPIÍ A ODLITKŮ – celkem 40 ks

- / Křesadlová pistole Luis Santos (SNM Betliar)
- / Lafeta děla (SNM Betliar)
- / Křesadlová pistole Posser (SNM Betliar)
- / Dělo s kolesovou lafetou (SNM Betliar)
- / Pouzdro závěru TK vz.37 (TMB)
- / Ovládací páka padací mříže (Národní památkový ústav, st. hrad Bouzov)
- / Podkladový stolek na uhlí pro lokomotivu Caroline (TMB)
- / Parní tramvaj Caroline – výroba ložisek a šoupat regulátoru (TMB)
- / Ocenění Gloria Musaealis 2014 (AMG)
- / Bojové kladiivo, Krásna Hôrka (TMB)
- / Detaily venkovního osvětlení – lampy, zámek Čechy pod Kosířem (t. Deiss)
- / Replika krytky pro prosévačku mouky (TMB)
- / Bronzová plaketa „Eduard Kasparides“ (Museum Fara Křenov)
- / Bronzová plastika Budha, (TMB)

III. 6 / OPRAVY A VLASTNÍ VÝROBA (nesbírkové předměty)

- / Ražba třiceti typů pamětních žetonků TMB – 10 574 kusů + výroba raznic pamětních žetonků: Motocykl Cardion, Plastika Amazonka, Jan Červinka – horolezec, Brno na dvou kolech, Velká cena, Jawa 250, Autobus Praga RND, Motocykl Metalex, Muzejní noc 2015, Vodní mlýn ve Slupi, Přehlídka automobilové techniky, Na výlet se šroubkem a maticí, Požár Krásna Hôrka, Ženijní zařízení Šatov, Příměstský tábor, Žehlička na uhlí, Ponorka E2, Granát F1, Společnost přátel starožitných hodin, Flašinet, Traktor Zetor 25, Revolver Smith Wesson, Mapa příběhů, Wattův odstředivý regulátor, Tatra 805, Výškový oblek VKK6M, Stopy na Manaslu, Ženijní tank 55

- / Výroba Zákolníku (zajištění proti demontáži kola kanónu)
- / Výroba a montáž mříží okolo dřevouhelné pece ve Staré huti
- / Výroba dřevěné podesty pro prosévačku mouky
- / Výroba klíče na uvolňování víka nádrže automobilu Daimler
- / Oprava víka nádrže automobilu
- / Ošetření dřevěné skříňky
- / Oprava třecí spojky bucharu
- / Oprava tryskáč kabiny
- / Výroba 61 ks polic na výstavu Modely autíček 1:18
- / Výroba 2 ks montážních vozíků pro stavbu závodních automobilů Škoda
- / Oprava pochůzkových roštů v depozitáři TMB Židenice
- / Výroba 2 ks mříží k zabezpečení náhonu vysoké pece v expozici
- / Výroba repliky pouzdra závěru těžkého kulometu vz.37
- / Oprava vřetenového lisu v expozici TMB
- / Úprava modelu kamenné desky pro odlévání z litiny
- / Výroba vodních mlýnků pro Dětský den v areálu Šlakhamr
- / Instalace 2 ks mříží okolo vysoké pece v areálu Stará huť u Adamova
- / Výroba 20 ks izolačních průchodek
- / Celoroční údržba a opravy vojenské polní pekárny
- / Oprava převodové skříně vyprošťovacího tanku ŽS 55
- / Oprava traktoru Zetor (oprava kol a závěsu)
- / Oprava přívěsného vozíku na převoz automobilů
- / Opravy a celoroční údržba automobilu UAZ-452 Sanita
- / Výroba Al rámečku na meč pro výstavu Až na kov
- / Výroba stojanu na poškozený zvon z požáru v Krásné Hôrce
- / Výroba razidel a střihání Al plechů pro výtvarné technickou dílnu TMB
- / Oprava řemínků prosévačky mouky
- / Oprava polstrovaní v kabině automobilu UAZ-452
- / Oprava elektroinstalace a nástavby automobilu Škoda 706 RTH plošina
- / Rekonstrukce palivové soustavy automobilu Tatra HB 500
- / Karosářské opravy autobusu Karosa B931
- / Výroba 10 ks úchytek na skříňku do expozice Panorama
- / Oprava 8 ks židlí pro TMB

III. 7 / KONZULTAČNÍ ČINNOST, ODBORNÉ A OPONENTSKÉ POSUDKY, ANALÝZY NA ZAKÁZKU

- / Metodická pomoc – možnosti užití komerčních čistících prostředků v expozicích (Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně)
- / Metodická pomoc – možnosti sterilizace za pomoci germicidních zářičů v depozitáři (Národní památkový ústav – klášter Plasy)
- / Konzultace postupu konzervování pryže a plastů ze čtyřicátých let (Muzeum SNP, Banská Bystrica)
- / Konzultace použití komerčních prostředků stabilizátorů rzi na bázi taninů (Muzeum hlavního města Prahy)
- / XRF analýzy bronzových předmětů (Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou)
- / Konzervace archeologické usně a možnosti její dezinfekce (Muzeum Novojičínska, p. o.)
- / Konzultace BOZP a skladování chemikálií pro konzervátorskou laboratoř (Regionální muzeum v Litomyšli)
- / Konzultace užití extrudovaného plexiskla v depozitářích (Vojenský historický ústav, Praha)
- / Vyjádření k mikroklimatu k vybudování nového depozitáře (Poštovní muzeum)
- / Materiálová analýza XRF, identifikace galvanických povlaků a metod jejich stabilizace na nábytku z Vily Tugendhat (Petr Janda, soukromý restaurátor + Muzeum m. Brna)
- / Materiálová analýza XRF (Národní památkový ústav, ú.o.p. Brno)
- / Materiálová analýza XRF kování knihy ze sbírky MG (Moravská galerie)
- / Malba na železné podložce (Moravská galerie)
- / Nové poznatky o výzkumu novokřtěnské keramiky v letech 1940–1945 v MZM (MZM – časopis Folia ethnographica)
- / Vstupní materiálový průzkum kovové části zasedacího stolu dle návrhu architekta J. Poláška (Muzeum města Brna)
- / XRF analýza a návrh konzervátorského zásahu fragmentů letadla z 2. sv. války (Muzeum Vysočiny v Třebíči)
- / Základní požadavky pro vybavenost konzervátorsko-restaurátorského pracoviště (Muzeum Brněnska)
- / Posouzení výměny elektroinstalace pro Třebechovický betlém (Třebechovické muzeum betlémů)
- / Zprovoznění hradní zvedací mřížové brány pro Státní hrad Bouzov (Národní památkový ústav ú.o.p. Kroměříž)
- / Zpracování posudků k metodikám projektů NAKI pro MK ČR

IV / KNIHOVNA

Knihovna TMB je specializovanou, veřejně přístupnou knihovnou, která je dle zákona č. 257/2001 Sb. O knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb zapsána v evidenci knihoven České republiky pod č. 5298. Knihovna TMB spravuje a buduje specializovaný, oborově zaměřený knihovní fond, a to v přímé relaci k informačním potřebám odborných, vědeckých a výzkumných aktivit svého zřizovatele (TMB). Specializovaný knihovní fond je zpřístupňován uživatelům knihovny TMB, tito jsou dle pracovněprávního vztahu ke zřizovateli knihovny kategorizováni do dvou kategorií, pro které platí rozdílné podmínky v přístupu ke knihovnímu fondu a poskytovaným službám. Jde o kategorie:

- / interní uživatelé – tj. odborní pracovníci v pracovněprávní vztahu k TMB
- / absenční a prezenční výpůjčky dokumentových jednotek, meziknihovní výpůjční služby (MVS), mezinárodní meziknihovní výpůjční služby (MMVS), rešeršní služby, reprografické a ediční služby,
- / externí (ostatní) uživatelé – odborná i laická veřejnost – prezenční výpůjčky dokumentových jednotek, MVS a MMVS za úplatu, reprografické služby za úplatu)

Za rok 2015 činil **přírůstek knihovního fondu 2 046** nově zaevidovaných dokumentových jednotek (dále d.j.). Do automatizovaného knihovního systému (AKS Clavius firmy LANIUS s.r.o) byly zaneseny záznamy o dokumentových jednotkách typu: knihy a komplety periodik (1 440 d.j.), mapy (16 d.j.).

Při současné retrokatalogizaci knihovního fondu bylo k datu 31. 12. 2015 v AKS Clavius zaznamenáno: 5 277 neperiodických dokumentových jednotek typu „knihy“ (6 586 d.j.) a „mapy“ (129 d.j.); 1 865 periodických dokumentových jednotek typu „komplety periodik“. Provoz knihovny TMB zabezpečují 2 pracovníci. Jeden má na starosti výpůjční službu, provoz tří kopírovacích strojů, laminování, termovazbu a obsluhu strojů pro vazbu publikací vydaných TMB do 100 ks. Náplní práce druhého pracovníka je akvizice, katalogizace a digitalizace knihovního fondu, dále zajištění MVS a MMVS, informační a rešeršní služby. Dále provoz edičního skladu a potřebná agenda a inventura edičního skladu a knihovny. Knihovna TMB nemá dobrovolné pracovníky.

Knihovna TMB má tři počítače připojené na internet. Dva počítače slouží primárně pro potřeby pracovníků knihovny TMB. Mimo jiné pro účely katalogizace dokumentových jednotek v AKS Clavius a pro zajištění elektronických výpůjčních služeb. Třetí počítač je určen pro uživatelskou veřejnost.

V roce 2015 knihovna TMB zajišťovala přístup do bibliografické a citační databázové platformy Web of Science (součást profesionální placené informační služby Web of Knowledge firmy Thomson Reuters). Databázová platforma WoS je dostupná z počítačů TMB (pro pracovníky TMB) a z uživatelského počítače knihovny TMB (pro externí uživatele knihovny TMB).

IV. 1 / STAV KNIHOVNÍHO FONDU K 31. 12. 2015

Knihy	49 122
Negativy	14 101
Pozitivy	110
Stereodiapozitivy	9 700
Mapy	783
Filmy	488
MGF-Video	279
Rukopisy	264
Firemní literatura	5 467
CD-R	558
Plakáty	793
Celkem	81 665 (dokumentových jednotek)

Pozn.: pro fond knihovny (cca 10 000 sv.), uložený ve skladu v Litenčicích, se hledá umístění v Brně.

IV. 2 / STATISTIKA UŽIVATELŮ KNIHOVNY TMB

Registrovaní čtenáři	231
Zaměstnanci muzea	108
Ostatní veřejnost	123
Čtenáři studovny	342
Čtenáři knihovny	513
Čtenáři celkem	855

Pozn.: Čtenáři studovny rozumíme počet čtenářů, kteří využili služby studovny (protože je knihovna TMB knihovnou prezenční, jedná se o čtenáře z řad veřejnosti i o muzejní pracovníky). Čtenáři knihovny znamenají počet čtenářů, kteří si vypůjčili materiály mimo knihovnu

(absenční výpůjčky mimo knihovnu jsou výpůjčkami pouze pracovníků muzea). Počet nesouhlasí s počtem zaregistrovaných čtenářů a zaměstnanců muzea, protože tito si mohou vypůjčit materiály opakovaně.

IV. 3 / STATISTIKA VÝPŮJČEK

Knihy prezenčně	1 744
Časopisy prezenčně	1 609
Prezenčně celkem	3 353
Knihy absenčně	359
Časopisy absenčně	735
Absenčně celkem	1 094
Výpůjčky celkem	4 447
MVS TMB	12
MVS pro TMB	34
Zvláštní druhy	1 157
Rešerše	9
Konzultace	34
Upomínky	54

Pozn.: Prezenční výpůjčky jsou čtenářům předkládány pouze v prostorách studovny knihovny TMB. Absenční výpůjčky jsou výpůjčky mimo knihovnu (pouze pracovníkům TMB). Zvláštní druhy jsou výpůjčky dokumentových jednotek z ostatních dílčích knihovních fondů (např. rukopisy – nepublikované dokumenty, negativy, pozitivy, videokazety apod.). Rešerše jsou informace ve formě dokumentografických nebo faktografických záznamů týkajících se daného tématu; konzultacemi se rozumí písemné nebo ústní podání informací o určité odborné problematice resp. informací o relevantních informačních zdrojích (interních, externích) o dané problematice.

IV. 4 / FINANČNÍ PROSTŘEDKY KNIHOVNY

- / předplatné periodických publikací: odborné časopisy a noviny
- / zkompletování ročníků časopisů.

Celkové náklady za rok 2015 činily: 124 240 Kč

Pozn.: Jelikož při zúčtování jednotlivého roku dochází k překrývání zálohových faktur, jsou v konečné částce zohledněny zálohové faktury placené před rokem 2015, které byly zúčtovány v roce 2015, kdy přišly daňové doklady. Ze stejného důvodu je zde zohledněno předplatné časopisů, které bylo fyzicky zaplacen v roce 2015, ale nebylo zúčtováno, protože v roce 2015 nedošly daňové doklady.

V / PREZentační činnost

V.1 / EXPOZICE

PŘEHLED EXPOZIC V HLAVNÍ BUDOVĚ TMB (otevřeno denně kromě pondělí od 9 do 17 hodin)

- / Vodní motory s památníkem Viktora Kaplana
- / Parní motory
- / Historická vozidla
- / Galerie automobilů
- / Historická stereovize
- / Nožičství
- / Kovolitectví
- / Železářství
- / Salon mechanické hudby
- / Od tamtamu k internetu
- / Letecká historie a plastické modelářství
- / Kultura nevidomých
- / Ulička řemesel
- / Čas nad námi a kolem nás
- / Technická herna
- / Letecké motory
- / Externí expozice letounů
- / Expozice optiky a výpočetní techniky – v přípravě, předpokládané datum otevření 3. Q 2016

V.2 / PROGRAM HISTORICKÉ STEREOVIZE

- / Indie (leden)
- / Rakouské Tyrolsko (únor)
- / Bulharská hist. architektura (březen)
- / Evropské baroko (duben)
- / Ignis Brunensis (květen)
- / Dopravní nostalgie (červen)
- / Moravský kras prof. Absolona (červenec)
- / Brno (srpen)
- / Vietnam (září)
- / Maďarsko (říjen)
- / Itálie (listopad)
- / Betlémy (prosinec)

V.3 / EXPOZICE IN SITU – TECHNICKÉ PAMÁTKY

- Kovárna v Těšanech** / duben–květen, říjen, so + ne, 9:00–17:00 (jindy na objednávku) červen–září, út–ne, 9:00–17:00
 - Větrný mlýn v Kuželově (NKP)** / duben–květen, říjen, so + ne, 9:00–17:00 (jindy na objednávku) červen–září, út–ne, 9:00–17:00
 - Vodní mlýn ve Slupí (NKP)** / duben–říjen, út–ne, 9:00–17:00 (mimo sezónu na objednávku)
 - Stará huť u Adamova** / duben–říjen, út–ne, 9:00–17:00
 - Areál čs. opevnění Šatov MJ-S 3 Zahrada** / duben–květen, říjen, so + ne, 9:00–17:00 (jindy na objednávku) červen–září, út–ne, 9:00–17:00
 - Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou** / květen–září, út–ne, 9:00–17:00, říjen, so+ne, 9:00–17:00 (mimo sezónu na objednávku)
- Poznámka: ve dnech státního svátku (v měsících duben–říjen) jsou památky rovněž otevřeny. V období, kdy památka otevírá v režimu út–ne a státní svátek připadne na pondělí následuje zavírací den v úterý.

V.4 / DEPOZITÁŘ MHD

AREÁL MĚSTSKÉ HROMADNÉ DOPRAVY V LÍŠNI

- květen, červen, září, říjen, po–pá, jen na objednávku
- Poznámka: exkurze je nutno minimálně 14 dní předem telefonicky dohodnout se správcem depozitáře prostřednictvím pokladny expozic (recepce) TMB

V.5 / VÝSTAVY

V.5 / 1 VÝSTAVY

- Přehled výstav v hlavní budově TMB (otevřeno denně kromě pondělí od 9 do 17 hodin)
- / Velká válka – technika v míru, technika ve válce (1. 1. – 31. 12. 2015)
- / Slepčká muzea očima tyflopedů (1. 1. – 28. 2. 2015)
- / Babička Zetka (1. 1. – 29. 3. 2015)
- / Mikrominiatury – umění mezi tlukoty srdce (1. 1. – 20. 2. 2015)
- / Autíčka 1 : 18 (1. 1. – 31. 12. 2015)
- / Brno na dvou kolech (1. 1. – 31. 12. 2015)

- / Horolezecké osobnosti na vrcholech Nepálu: Jan Červinka – hory a kytky (3. 2. – 9. 3. 2015)
- / Dřevěné konstrukce (11. 2. – 30. 8. 2015)
- / Didaktické hračky (12. 2. – 30. 8. 2015)
- / Od ovečky po kabátek (9. 3. – 19. 4. 2015)
- / Tanky II. světové války (31. 3. – 17. 4. 2015)
- / Rok světla (10. 5. – 11. 5. 2015)
- / ROG FK (11. 5. – 18. 5. 2015)
- / Ohňostroje Starobrna Ignis Brunensis (26. 5. – 21. 6. 2015)
- / Výstava žáků ZUŠ Z. Mrkose (8. 6. – 21. 6. 2015)
- / Vyvrcholení – Design VUT (29. 6. – 13. 9. 2015)
- / Plazma – ošetření archeologických nálezů (14. 7. – 16. 8. 2015)
- / 15. výročí Brněnské školy pro výcvik vodičích psů (3. 9. – 31. 12. 2015)
- / O včelách a lidech (15. 9. – 31. 12. 2015)
- / Až na kov! (23. 10. – 31. 12. 2015)
- / Mapa příběhů - Technické dědictví Moravy a Slezska (10. 11. – 31. 12. 2015)
- / Ada 200 (1. 12. – 31. 12. 2015)
- / Igráčkovo město pro Advent (3. 12. – 31. 12. 2015)
- / Poznej svého souseda (15. 12. – 18. 12. 2015)

V.5.2 / PUTOVNÍ VÝSTAVY

- / Fenomén Igráček (1. 1. – 6. 1. 2015 Boskovice)
- / Fenomén Igráček (1. 1. – 3. 2. 2015 Valašské Meziříčí)
- / Fenomén Igráček (1. 1. – 4. 1. 2015 Ústí nad Orlicí)
- / Na ostří nože (1. 1. – 7. 2. 2015 Lašské muzeum v Kopřivnici)
- / Výročí z archivu: prof. Josef Sumec 1867–1934 (1. 1. – 27. 2. 2015 Archiv VUT Brno)
- / Nedokončená dálnice Vratislav – Brno – Vídeň (1. 1. – 25. 2. 2015 Muzeum silnic a dálnic Víkřovice)
- / Na ostří nože (20. 2. – 3. 5. 2015 Zámek Loučeň)
- / Fenomén Igráček (12. 3. – 31. 5. 2015 Muzeum v Zábřehu)
- / Fenomén Igráček (30. 3. – 17. 5. 2015 Moravská Třebová)
- / Fenomén Igráček (18. 5. – 31. 8. 2015 Krnov)
- / Fenomén Igráček (12. 6. – 1. 11. 2015 Rožmitál pod Třemšínem)
- / Fenomén Igráček (18. 9. – 31. 12. 2015 Jihlava)
- / Fenomén Igráček (14. 11. – 31. 12. 2015 Domažlice)
- / Chladná krása (23. 11. – 31. 12. 2015 Znojmo)

V. 6 / KULTURNĚ-VÝCHOVNÉ AKTIVITY

V. 6. 1 / KULTURNĚ-VÝCHOVNÉ AKCE

- / Hudební dýchánek (7. 1. 2015 TMB)
- / **Prezentace VTD na Regiontouri (15. 1. – 18. 1. 2015 BVV)**
- / Hudební dýchánek (4. 3. 2015 TMB)
- / Vítání jara (8. 4. 2015 Konzervatoř Brno)
- / Jaro na mlýně (18. 4. 2015 Vodní mlýn ve Slupi)
- / Předváděcí jízdy automobilů Z9 (25. 4. 2015 Brno)
- / Večerníček slaví narozeniny na Šlakhmu (2. 5. 2015 Šlakhmu)
- / Hudební dýchánek (6. 5. 2015 TMB)
- / **Předváděcí jízdy autobusů (16. 5. 2015 Brno)**
- / 15. setkání ve střední části Moravského krasu (23. 5. 2015 Stará huť u Adamova)
- / Předváděcí jízdy autobusů (23. 5. 2015 Stará huť u Adamova)
- / Koncerty duchovní hudby (25.–26. 5. 2015 Katedrála sv. Petra a Pavla v Brně)
- / Předváděcí jízdy autobusů (28. 5. 2015 Brno)
- / 90 let od založení Rožnovského skanzenu – prezentace četnictva (28. 5. 2015 Rožnov pod Radhoštěm)
- / **Předváděcí jízdy autobusů (31. 5. 2015 Třinec)**
- / Hudební dýchánek (3. 6. 2015 TMB)
- / Vesmírná akademie (6. 6. 2015 CVČ Lužánky Brno)
- / **Předváděcí jízdy autobusů (6. 6. – 7. 6. 2015 Brno)**
- / Cesta za světlem (13. 6. 2015 TMB)
- / Den Českého rozhlasu (20. 6. 2015 Nám. Svobody Brno)
- / **Předváděcí jízdy autobusů a tramvají (20. 6. – 21. 6. 2015 Brno)**
- / **Předváděcí jízdy autobusů a trolejbusů (27. 6. 2015 Zlín)**
- / **Lázeňský den – prezentace četnictva (12. 6. 2015 Rožnov pod Radhoštěm)**
- / Předváděcí jízdy trolejbusů linka H 24 (21. 9. – 28. 9. 2015 Brno)
- / Oživená pevnost (4.–5. 7. 2015 Areál čsl. opevnění Šatov)
- / **Concourse d' Elegance Loučeň (5. 7. – 6. 7. 2015 Loučeň)**
- / Předváděcí jízdy autobusů (5. 7. 2015 Areál čsl. opevnění Šatov)
- / Zpívání u kovářny (6. 7. 2015 Těšany)
- / Kovářská sobota (11. 7. 2015 Těšany)
- / **Horňácké slavnosti (17. – 19. 7. 2015 Kuželov)**
- / Den pevnostních muzeí na jižní Moravě (20. 7. 2015 Areál čsl. opevnění Šatov)

- / Příměstský tábor s CVČ Lužánky (27. – 31. 7. 2015 TMB)
- / Předváděcí jízdy autobusů (30. 7. 2015 Areál čsl. opevnění Šatov)
- / Slavnostní vyřazení pilotů (31. 7. 2015 TMB)
- / Jak se lidé vážili a měřili (1. 8. 2015 Šlakhmu)
- / Vzpomínka na 50 let Grand Prix v Brně (13. 8. 2015 Nová radnice v Brně)
- / Setkání s jezdci Grand Prix v Brně (13. 8. 2015 TMB)
- / **Koncert flašinetářů (18. 8. 2015 Brno)**
- / Těšany ve fotografii 2015 + výstava hraček (9. 8. – 15. 9. 2015 Obecní úřad Těšany)
- / S párou do Šatova (5. 9. 2015 Brno – Šatov)
- / Mladý těšanský kovář (5. 9. 2015 Kovárna v Těšanech)
- / Předváděcí jízdy autobusů (5. 9. 2015 Kovárna v Těšanech)
- / Předváděcí jízdy autobusů (5. 9. 2015 Vodní mlýn ve Slupi)
- / Podzimní experimentální stavba v replice slovanské dřevouhelné pece (19. 9. 2015 Stará huť u Adamova)
- / Předváděcí jízdy autobusů (19. 9. 2015 Liberec)
- / Fouká vítr ze strnišť (19. 9. 2015 Větrný mlýn v Kuželově)
- / Noc vědců (25. 9. 2015 TMB)
- / **Brno – Soběšice (26. 9. 2015 Brno)**
- / Předváděcí jízdy autobusů (26. 9. 2015 Vojkovice)
- / **Den uniformovaných sborů (3. 10. 2015 Kroměříž)**
- / Setkání Autička 1 : 18 (15. 10. 2015 TMB)
- / Když zastaví se čas (28. 11. – 29. 11. 2015 Kovárna v Těšanech)
- / Legiovlak (22. 10. – 5. 11. 2015 nádraží Brno-Královo Pole)
- / Na frontě, ve frontě (31. 10. 2015 TMB)
- / Předváděcí jízdy autobusů (31. 10. 2015 Brno)
- / Předváděcí jízdy autobusů (13. 11. 2015 Klobouky u Brna)
- / Od Adventu do Tří králů (29. 11. 2015 TMB)
- / Hudební dýchánek (2. 12. 2015 TMB)
- / Putování do pekla (5. 12. 2015 Šlakhmu)

Pozn. : akce s masovou návštěvností jsou označeny tučnou kurzívou

V. 6. 2 / PŘEDNÁŠKY (odborné a populárně-naučné)

- / Týden vědy a techniky 2. 11. – 11. 11. 2015
- / Technické stavby strategické (Ing. Aleš Svoboda, 16 účastníků)
- / „V dokonalé úctě Vám oddaný Leoš Janáček“. Edice kompletní korespondence jednoho z nejpozoruhodnějších tvůrců 20. století (PhDr. Jiří Zahrádka, Ph.D., 8 účastníků)

- / Světelná technika současnosti a budoucí trendy v osvětlování (doc. Ing. Petr Baxant, Ph.D., 22 účastníků)
- / Cesta časem více než půl miliardy let zpátky – geologie Brna a okolí (prof. RNDr. Antonín Přichystal, DrSc., 25 účastníků)
- / Stavba krovu ve středověku a dnes (Ing. Veronika Hunková, Ph.D., 22 účastníků)
- / Termojaderná fúze – nejspolehlivější obnovitelný zdroj energie (Ing. Milan Řípa, CSc., 80 účastníků)

Přednášky Sekce stereovize KP TMB s promítáním 3Ddiapozitivů

- / Ukrajina – demonstrace síly atomu (19. 2. a 26. 2. 2015, 195 návštěvníků)
- / Solné jeskyně v Perském zálivu (26. 3. 2015, 78 návštěvníků)
- / Arménie (23. 4. 2015, 69 návštěvníků)
- / Multitematické 3D promítání (22. 10. 2015, 78 návštěvníků)

Přednášky Oddělení dokumentace tyfopedických informací

- / Kultura nevidomých (3. 3. 2015, SŠ pro zrakově postižené)
- / Kultura nevidomých (5. 3. 2015, SONS Brno)
- / Kultura nevidomých (18. 3. 2015 oddělení muzeologie ÚAM FF MU)
- / Kultura nevidomých (20. 4. 2015 Obchodní akademie Brno)
- / Kultura nevidomých (26. 4. 2015 Vyšší odborná škola Brno)
- / Kultura nevidomých (1. 12. 2015 SONS Kroměříž)
- / Kultura nevidomých (15. 12. 2015 SONS Blansko)

Česko-Nepálská společnost

- / Dhorpatan–Rukum – Nepálem ve stopách maoistů (31. 1. 2015 Zlobice)
- / Postřehy a zážitky z expedic (1. 2. 2015 TMB)
- / Barevná krása himalájské přírody (14. 2. 2015 TMB)
- / Filmové odpoledne z expedic J. Červinky (15. 2. 2015 TMB)
- / Dhorpatan–Rukum (17. 2. 2015 KJM Starý Lískovec)

V. 6. 4 / KRUH PŘÁTEL TMB

- / Tatra Klub Historické automobily (členové klubu se podílejí na testaci historických vozidel ze sbírek TMB)
- / Veterán Praga CAR
- / Klub policejní historie Brno (spolupráce při pořádání výstavy Muzeem Brněnska s názvem Jménem zákona o četnictvu a akci Lázeňský den, Přehlídka automobilové techniky, Den uniformovaných sborů)
- / Český klub historických vozidel
- / CLASIC CAR króžek
- / Automobilové modely (4x ročně setkání sběratelů modelů autíček a vláček všech měřítek s názvem BRNO 1 : X)
- / Raketomodelářský klub
- / Letecká historie a modelářství (pomoc při zajištění a účasti na mezinárodní modelářské soutěži a výstavě ModellBrno 2015)
- / Historická stereovize (pořádání pěti promítání 3D snímků s populárně naučným komentářem pro veřejnost v TMB)
- / Textil (pomoc při evidenci vzorníkových knih ve fondu textil)
- / Sdělovací technika
- / Kovářství (pomoc při aktivitách na Kovárně v Těšanech během návštěvnické sezóny)
- / Klub sběratelů pohlednic ORBIS PICTUS
- / Větrné mlýny (spolupráce na organizaci konference Propamátky – větrné mlýny)
- / Společnost přátel starožitných hodin
- / Hasičská historie (pomoc při pořádání Přehlídky automobilové techniky v Řečkovicích a hasičské zabezpečení objektu ústřední budovy muzea o Muzejní noci)
- / Optika a elektronová mikroskopie (pomoc při přípravě nových expozic)
- / Flašiny a mechanické stroje (pomoc při pořádání VI. Mezinárodního setkání flašinetářů v Brně se zahájením v areálu Paláce šlechticů Etnografického ústavu MZM a koncert v historickém centru Brna a v Červeném kostele)
- / Fotografie (spolupráce při tvorbě výstav, uložení Sbírký Národního muzea fotografie o.p.s., ev. č. sbírky zapsané v CES MK: NMF/005–11 –16/338005, podsbírka 24–další ZLATÝ FOND)

V.7 / NÁVŠTĚVNOST EXPOZIC A VÝSTAV

Návštěvnost jednotlivých objektů:

Centrální expozice	64 371
Stará huť u Adamova	3 611
Kovárna v Těšanech	2 820
Vodní mlýn ve Slupi	13 497
Větrný mlýn v Kuželově	7 140
Šlakhamr	4 742
Areál čs. opevnění Šatov	5 939
Areál MHD	98
Areál Řečkovice	4 883
Celkem	107 101

Pozn.: Akce s masovou návštěvností (desetitisíce osob) nejsou započítávány do návštěvnosti

V. 8 / NÁVŠTĚVNOST PROGRAMŮ K EXPOZICÍM A VÝSTAVÁM ŠKOLNÍMI SKUPINAMI

V roce 2015 TMB organizovaně navštívilo **11 907** návštěvníků. V tomto počtu jsou zahrnuty mateřské školky (48 skupin o počtu 892 dětí), I. stupeň základní školy (159 skupin – 3 171 žáků), II. stupeň základní školy (158 skupin – 3 277 žáků), střední školy (166 skupin – 3 456 studentů), vysoké školy (9 skupin – 218 studentů) a 52 skupin zájmových, handicapovaných, seniorů (892 návštěvníků). Podrobný rozpis v jednotlivých měsících je uveden v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1

2015	MŠ počet školních skupin	MŠ počet žáků	ZŠ I.st. počet školních skupin	ZŠ I.st. počet žáků	ZŠ II. počet školních skupin	ZŠ II. počet žáků	SŠ počet školních skupin	SŠ počet žáků	VŠ počet skupin	VŠ počet studentů	jiné počet skupin	jiné počet návštěvníků	skutečný počet návštěvníků celkem	přepočtený počet návštěvníků
leden	1	19	9	184	5	106	7	148	0	0	1	10	467	851
únor	5	73	7	135	6	128	4	61	3	75	4	52	524	760
březen	18	346	17	334	15	327	15	280	0	0	3	57	1 344	1 948
duben	4	89	28	618	34	681	25	580	1	9	1	14	1 991	2 955
květen	5	93	19	321	23	459	23	506	0	0	6	93	1 472	2 166
červen	5	110	29	576	22	442	30	598	0	0	11	167	1 893	3 076
červenec	1	17	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	20	20
srpen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
září	1	6	1	16	1	18	15	287	4	127	3	61	515	814
říjen	2	25	15	327	22	462	18	412	0	0	5	90	1 317	2 046
listopad	4	97	18	400	15	353	13	260	1	7	11	235	1 352	2 056
prosinec	2	17	15	257	15	301	16	324	0	0	7	113	1 012	1 920
celkem	48	892	159	3171	158	3277	166	3456	9	218	52	892	11 907	18 612

Většina skupin absolvovala obdobně jako v minulých letech při jedné návštěvě dva i více programů. Celkový počet absolvovaných programů k expozicím dosáhl počtu **697 skupin** o celkovém počtu **14 847 návštěvníků** (viz tabulka č. 2 a graf č. 1)., zvláště četná byla návštěvnost v Technické herně. Z přiloženého grafu je zřejmé, že první tři místa návštěvníckého zájmu opakovaně získaly programy k expozicím Technická herna, Ulička řemesel a Parní motory. Na čtvrtém místě se v roce 2015 umístil program Od tamtamu k internetu. Z tabulky č. 1 tradičně vyplývá, že počátkem roku (leden, únor) je zájem slabší, stejně jako v září. Oproti tomu březen až červen křivka návštěvnosti výrazně stoupá stejně jako v období říjen až prosinec (v prosinci do 22. 12. 2015). Tabulka č. 2 dokazuje zájem návštěvníků o jednotlivé programy TMB.

Tabulka č. 2

2015 – programy k expozicím		
název programu	počet školních skupin	počet žáků
Technická herna	290	6 674
Ulička řemesel	152	3 050
Parní motory	77	1 592
Jak jsme jezdili	39	771
Od tamtamu k internetu	36	741
Kultura nevidomých	22	382
Vodní motory	20	403
Historie letectví	16	306
Salon mechanické hudby	17	289
Železářství	12	240
Historická stereovize	8	190
Kovolitectví	4	90
Nožířství	3	74
Čas nad námi a kolem nás	1	24
celkem	697	14 826

Tabulka č. 3

další školní skupiny (mimo expozice) v roce 2015		
název výstavy (prohlídky)	počet školních skupin	počet žáků
Mikro-miniatury	3	58
Od ovečky po kabátek	12	259
Velká válka	64	1 226
O včelách a lidech	17	260
Celková prohlídka muzea s průvodcem	46	1 059
Volná prohlídka muzea	51	924
celkem	193	3 786

V tabulce č. 3 jsou uvedeny školní skupiny, které navštívily

krátkodobé výstavy či celkovou prohlídku muzea.

Z uvedené tabulky je zřejmé, že větší úspěch zaznamenala výstava Velká válka.

Z uvedených výčtů je třeba zmínit objednané návštěvy našich programů handicapovanými skupinami, kterých v roce 2015 bylo 16 skupin o počtu 162 návštěvníků a 8 skupin seniorů v počtu 137 osob. Celkově však navštívilo TMB 597 handicapovaných návštěvníků a 2 953 seniorů.

Tabulka č. 4

celkový počet organizovaných návštěv v roce 2015 – přepočteno			
počet školních skupin programy k expozicím	697	počet žáků	14 826
počet školních skupin výstavy aj.	193	- „ -	3 786
celkem	890	- „ -	18 612

VI / VĚDA A VÝZKUM

V.1 / VÝZKUMNÉ PROJEKTY PODPOŘENÉ Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ (ÚČELOVÁ PODPORA)

INDUSTRIÁLNÍ DĚDICTVÍ MORAVY A SLEZSKA

Identifikační kód: DF12P01OVV039

Řešitelé: příjemce-koordinátor Národní památkový ústav, ú.o.p.

Ostrava – doc. PhDr. Ing. arch. Miloš Matěj, Ph.D. et Ph.D.;

Mgr. Michaela Ryšková; Mgr. Alena Borovcová

Příjemce TMB – PhDr. Petra Mertová, Ph.D.; Mgr. Ondřej Merta;

Mgr. Radek Slabotinský, Ph.D.

Doba řešení: 2012–2015

Projekt, který byl v roce 2015 úspěšně finalizován, se zabýval specifickým segmentem kulturního dědictví vymezeného regionu, a to ve dvou rovinách. První z těchto rovin představuje prohloubení poznání průmyslového dědictví v širších souvislostech na tématech pro daný region významných a formujících, dosud však komplexně nezpracovaných: Severní dráha Ferdinandova a textilní průmysl na příkladu dvou měst, Frýdku-Místku a Brna. Druhou rovinu projektu pak představuje zpřístupnění a prezentace poznatků prostřednictvím specializované mapy, výstavy a odborných knih. Uznatelné výsledky:

- / výstava *Mapa příběhů. Technické dědictví Moravy a Slezska*, od 10. 11. 2015, TMB.
- / odborná monografie: Ryšková, M. – Mertová P.: *Kulturní dědictví brněnského vlnašského průmyslu*. Ostrava: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě, 2014. ISBN 978-80-85034-81-3.
- / odborný katalog k výstavě: Mertová, P. – Slabotinský, R.: *Mapa příběhů. Technické dědictví Moravy a Slezska*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015. ISBN 978-80-87896-20-4
- / kapitola v odborné knize: Mertová, P.: *Stručný přehled výroby brněnských textilních firem mezi lety 1925–1939*. In: *Věda a technika v českých zemích mezi světovými válkami*, Praha: Národní technické muzeum, 2015, s. 239–262, ISBN 978-80-7037-245-6.

TRADIČNÍ LIDOVÝ ODĚV NA MORAVĚ, IDENTIFIKACE, ANALÝZA, KONZERVACE A TRVALE UDRŽITELNÝ STAV SBÍRKOVÉHO MATERIÁLU Z LET 1850–1950

Identifikační kód: DF11P01OVV017 (NAKI)

Řešitel příjemce – koordinátor: Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, PhDr. Martin Šimša

Příjemce: Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, prof. Jiří Příhoda

Spolupráce za TMB: PhDr. Petra Mertová, PhD., Žaneta Kubingerová, Mgr. Michal Mazík, Renata Pelíšková

Doba řešení: 2011–2015

TMB bylo do projektu zapojeno jako poskytovatel jedinečných služeb, nikoli v pozici spoluřešitele. V rámci projektu byla dokončena konzervace vybraného souboru textilních vzorníků v MCK TMB, a dokončena metodika ošetření textilních vzorníků a identifikace části textilních vzorníkových knih z bývalých textilních firem v Brně a okolí. Uznatelné výsledky:

- / pracovní výstupy; uznatelné výsledky jsou vázané na příjemce dotace

VZDĚLÁVACÍ ROLE NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU: EDUKACE JAKO KLÍČOVÝ NÁSTROJ ZKVALITNĚNÍ PÉČE O KULTURNÍ DĚDICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Identifikační kód: DF12P01OVV014 (NAKI)

Řešitel příjemce: Národní památkový ústav, PhDr. Martina Veselá, prof. PhDr. Kateřina Charvátová, CSc. (PedF UK), Mgr. Jiří Mihola, Ph.D. (MU)

Spolupráce za TMB: Mgr. Alena Najbertová – člen poradenského „týmu expertů“

Doba řešení: 2012–2015

TMB nebylo do projektu zapojeno jako spoluřešitel, ale jako externí poradce v oboru muzejní pedagogiky. Hlavním cílem projektu bylo vytvoření systému vzdělávacích programů v oblasti nemovitého a movitého kulturního dědictví, včetně historických sídel, kulturní krajiny a archeologických památek. Cílovými skupinami projektu byly děti a mládež, rodiny s dětmi, laická a odborná veřejnost. Internetové stránky projektu www.pamatkynasbavi.cz.

Uznatelné výsledky:

- / pracovní výstupy; uznatelné výsledky jsou vázané na příjemce dotace

PLAZMOCHEMICKÉ TECHNOLOGIE PRO KULTURNÍ DĚDICTVÍ

Identifikační kód: DF11P01OVV004 (NAKI)

Řešitel příjemce: Fakulta chemická VUT v Brně, doc. RNDr. František Krčma, Ph.D.

Spolupráce za TMB: Ing. Hana Grossmannová, Ph.D. (garant), Ing. Alena Selucká, Mgr. Michal Mazík, Mgr. Martin Hložek, Ph.D., Renata Pelíšková

Dílčí úkol projektu v MCK: Testování aparatury pro plazmochemické ošetření železných archeologických nálezů

Doba řešení: 2010–2015

V roce 2015 proběhlo 20 pracovních cyklů aplikace plazmochemické aparatury na testovacích a reálných vzorcích. Pro tento účel byly jednak laboratorně připraveny korozní produkty železa – vybrané minerály, dále pak vybrané vhodné reálné předměty s přirozeně vytvořenými korozními vrstvami. Sledovány byly prvkové mapy jako indikátory účinnosti desalinace, hodnocen byl též tepelný efekt na krystalografické změny korozních vrstev a průběh redukčních mechanismů. Dokončena a revidována byla projektová dokumentace k aparatuře.

Uznatelné výsledky:

- / pracovní výstupy; uznatelné výsledky jsou vázané na příjemce dotace.
- / uzavřena byla smlouva mezi FCH VUT v Brně a TMB o využívání výsledků projektu.
- / výstava *Plazmochemie ve službách konzervace kovových artefaktů*, TMB

METODIKA UCHOVÁVÁNÍ PŘEDMĚTŮ KULTURNÍ POVAHY – OPTIMALIZACE PODMÍNEK S CÍLEM DOSAŽENÍ DLOUHODOBÉ UDRŽITELNOSTI

Identifikační kód projektu: DF13P01OVV016 (NAKI)

Řešitelé: příjemce – koordinátor: TMB, Ing. Alena Selucká

Spoluřešitelé TMB: Ing. Martin Mrázek, Ph.D., Ing. Hana

Grossmannová, Ph.D., Mgr. Michal Mazík, Ing. Ivo Štěpánek

Řešitelé příjemce: Národní památkový ústav, ú.o.p. Brno – PhDr.

Zdeněk Vácha, Moravská galerie – ak.mal. Igor Fogaš

Doba řešení: 2013–2017

Záměrem projektu je zpracování metodik pro optimální dlouhodobé uchovávání movitého kulturního dědictví sbírkotvorných institucí a památkových objektů. Projekt si klade za cíl zhodnotit stávající technologie a systémy ochrany předmětů kulturní povahy z pohledu

preventivní péče a navrhnout jejich optimalizaci. Pozornost v rámci 3. etapy řešení projektu byla zaměřena zejména na zpracování výsledků vybraných experimentů a jejich začlenění v rámci případových studií hodnocených objektů. Zkoumány byly parametry tzv. historického klimatu v objektech SZ Lednice, SZ Hluboká nad Vltavou a na národní kulturní památce Barokní kovárna v Těšanech. Parametry vnitřních mikroklimatických podmínek byly posuzovány i z hlediska monitoringu škodlivých polutantů a biologických škůdců. V této souvislosti byly analyzovány možnosti režimových opatření jako nejjednodušší formy nápravných opatření. Mezi náročnější postupy optimalizace vnitřního klimatu byla vybrána metoda conservation heating, doplněná o simulační model různých externích hodnot RH a T včetně porovnání spotřeby elektrické energie na vytápění testovaného prostoru Dolního zámku Kunštát. Regulace přísně nastavených podmínek depozitáře starého umění Moravské galerie pomocí VZT jednotky byla podrobena kritickému zhodnocení na základě tří nezávislých studií využívajících modelování proudění vzduchu v prostoru zaplněném úložnými regály. Výsledky jednoznačně potvrdily potřebu úpravy rovnoměrného proudění vzduchu a změny nastavení parametrů RH a T řídicí jednotky, což v konečném důsledku povede ke zlepšení ekonomičnosti provozu. Závěry experimentů a celkové hodnocení objektů formou případových studií byly publikovány v odborném časopise a představeny na mezinárodní konferenci. Dalším vytyčeným úkolem bylo zpracování scénáře k instruktážnímu DVD a rozpracování Metodiky preventivní péče o mobiliář ve sbírkách historických památkových objektů, zahrnující oblast ošetření kovů, keramiky, dřeva, papíru, textilu a obrazů. Rozpracovány byly také kapitoly Metodiky uchovávání předmětů kulturní povahy, která je jedním z hlavních plánovaných výstupů projektu. Případové studie hodnocených objektů byly naplněny do elektronické databáze, která bude dále testována. Součástí celkové koordinace a prezentace projektu je správa a naplňování jeho webových stránek. Uznatelné výsledky:

- / Jirásek, P. – Mrázek, M.: Nové trendy v budování bezpečnostních systémů památkových objektů. In: *Zprávy památkové péče*, č. 6, r. 75, 2015, s. 575–580, ISSN 1210-5538.
- / Selucká, A.: Postup vyhodnocování historického klimatu na příkladu památkových objektů. In: *Zprávy památkové péče*, č. 5, r. 75, 2015, s. 445–449, ISSN 1210-5538.

METODIKA A DATABÁZE POŽÁRNÍ OCHRANY PAMÁTKOVÝCH OBJEKTŮ

Identifikační kód: VG3VS/256

Řešitel – příjemce: Ing. Petr Svoboda, Národní památkový ústav
Spolupráce za TMB: Ing. Martin Mrázek, Ph.D.

Doba řešení: 2013–2015

Hlavním cílem projektu bylo zvýšení úrovně požární bezpečnosti nejvýznamnějších památkových objektů prostřednictvím publikace Metodiky požární ochrany památkových objektů (vč. stanovení minimálního standardu požární ochrany), která je pomůckou pro správce a majitele kulturních památek zohledňující specifika jejich využívání (tzn. veřejně přístupná, s omezeným přístupem, veřejnosti nepřístupná) a stavební a historické povahy (šlechtické sídlo, sakrální památka, lidová architektura, industriální památka). Uznatelné výsledky:

- / pracovní výstupy; uznatelné výsledky jsou vázány na příjemce dotace

VI.2 / INTERNÍ VÝZKUMNÉ PROJEKTY

ZÁKLADNÍ PRŮZKUM KOLEKCE NEGATIVŮ – NEZPRACOVANÝ FOND FOTOGRAFIÍ

Identifikační kód TMB: 3/VaV/OVAT/2012

Garant: PhDr. Naďa Urbánková

Spolupráce: PhDr. Petra Mertová, PhD

Doba řešení: dlouhodobý úkol

Dotace IP DKRVO 51 000 Kč + 43 000 Kč navýšení, TMB 45 000 Kč
V roce 2015 bylo digitalizováno 2 000 negativů z období 1918–1960 (celkem již 3 500 ks, což je více než třetina kolekce). Digitální kopie historických negativů (a výjimečně i pozitivů) byly uloženy ve formátu tiff do úložiště dat TMB. Rozlišení při digitalizaci bylo stanoveno v závislosti na velikosti originálu: 18 x 24 cm: 600 dpi, 13 x 108 cm: 800 dpi, 9 x 12 cm: 1200 dpi, 6 x 9 cm: 1800 dpi a 4 x 4 cm: 2400 dpi. Po převedení do pozitivu prošly snímky prvotním tematickým rozdělením na základě údajů v původních rukopisných seznamech a na základě znalostí odborných pracovníků TMB. Vybrané soubory byly i s pomocí externích konzultantů odborně popsány. V roce 2015 šlo o soubory: německá protektorátní dálnice, brněnské strojírenské podniky a funkcionalistická architektura v Brně, celkem cca 800 položek. Souběžně s tematickým

roztříděním a odborným popisem dochází průběžně k vyřazování duplicitních, ev. multiplicitních a nenávratně poškozených snímků, proto počet snímků zařazených do daného tematického okruhu na počátku jejich zpracování není zcela totožný s počtem snímků zapsaných do databáze. V současné době probíhá postupný zápis snímků s verifikovanou identifikací obsahu do databáze Demus-Fotoarchiv a na webových stránkách TMB je prostřednictvím programu ProMus veřejnosti zpřístupněno prvních 168 položek (téma německá protektorátní dálnice): www.tmbno.com/historickesnisky/
Třicet snímků brněnských průmyslových podniků (cihelna, cementárna, První brněnská strojírna, Královopolská strojírna ad.) bylo využito ve výstavě Mapa příběhů – technické dědictví Moravy a Slezska. V roce 2015 byla publikována zpráva o probíhajícímu zpracování fondu v odborném periodiku.

Uznatelné výsledky:

- / digitální databáze *Technické muzeum v Brně – historické snímky* využitelná badatelskou veřejností jako informační zdroj je k dispozici na www.tmbno.com/historickesnisky/. Jedná se o aplikaci ProMus vyvinutou oddělením CITeM Moravského zemského muzea, stejně jako Demus-Fotoarchiv, v němž jsou snímky zpracovány.
- / Urbánková, N.: Objevení skrytého pramene. In: *Historická fotografie*, 2015, s. 82–85. ISSN 1213-399X, ISBN 978-80-87896-19-8 (Technické muzeum v Brně), ISBN 978-80-7469-040-2 (Národní archiv)

VÝZKUM STARÉHO ŽELEZÁŘSTVÍ

Identifikační kód TMB: 1/VaV/OVAT/2012

Garant: Mgr. Ondřej Merta

Spolupráce: PhDr. Věra Souchopová, CSc., PhDr. Petra Mertová, Ph.D., Ing. Martin Barák (Spolek Františka); Mgr. Dominik Talla, Ph.D. (Spolek Františka)

Doba řešení: dlouhodobý úkol

Pro demonstraci technologických pochodů při výrobě železa přímou metodou jsou v prostoru Staré huti u Adamova realizovány experimentální tavby v replikách slovanských železářských pecí a ukázkové tavby pro veřejnost. Smyslem experimentů je ověření teorie metalurgických pochodů v replikách železářských pecí zjištěných archeologickými výzkumy při řemeslném zvládnutí procesu tavby a maximálním využití autentických technických materiálů. Na tavby navazují workshopy starého železářství,

jichž se účastní řada zahraničních a tuzemských odborníků zabývajících se problematikou hutnění železa a jeho zpracování. Pracoviště je členem asociace Středoevropské cesty železa. V roce 2015 bylo uspořádáno přes dvacet taveb, jejichž výsledky jsou laboratorně zpracovávány Dr. Tallou. Při studiu problematiky staré kovářské techniky ve spolupráci s AV ČR (Ing. Jiří Hošek) proběhla experimentální fáze ověřování v rámci workshopu Mezinárodní setkání kovářů damascenské oceli Damask v kovárně v Těšanech. Uznatelné výsledky:

/ pouze pracovní výsledky, příprava publikačních výstupů

PASPORTIZACE EXTERNÍCH TECHNICKÝCH PAMÁTEK VE SPRÁVĚ TMB

Identifikační kód TMB: 2/VaV/OVAT/2012

Garant: Mgr. Ondřej Merta, Mgr. Roman Řezníček, Mgr. Marie Gilbertová, Ing. Miroslav Břínek, Mgr. Petr Nekuza, PhDr. Petra Mertová, Mgr. Hana Bartošová

Doba řešení: dlouhodobý úkol

Pro každou z externích nemovitých památek ve správě muzea je zpracováván tzv. pasport obsahující zevrubnou dokumentaci k provozu, historii a rekonstrukci památky a archiv souvisejícího materiálu. Při pasportizaci je uplatňován multioborový pohled na tento segment kulturního dědictví. Pasport jako součást odborné správy památek je uložen v TMB a je průběžně doplňován. Jako uplatnitelné výsledky budou připraveny publikační výstupy – příspěvky v odborných periodikách nebo na tematických konferencích (např. ochrana státní hranice, K historii průmyslu, techniky a exaktních věd na Motavě a ve Slezsku aj.).

Uznatelné výsledky:

/ pouze pracovní výsledky v rámci jednotlivých pasportů, příprava publikačních výstupů

PROBLEMATIKA TECHNICKÉHO MUZEJNICTVÍ A SPECIFIKA OCHRANY TECHNICKÉHO A INDUSTRIÁLNÍHO DĚDICTVÍ

Identifikační kód TMB: 4/VaV/OVAT/2012

Garant: Mgr. Petr Nekuza, Mgr. Marie Gilbertová, Mgr. Pavla Stöhrová, průběžně spolupráce různých odb. pracovníků DOVAT

Doba řešení: dlouhodobý úkol

V rámci dlouhodobého výzkumného úkolu jsou zpracovávána dílčí témata z těchto oblastí: dějiny technického muzejnictví, specifika muzejní dokumentace technického dědictví, muzejní marketing a muzejní pedagogika, technické dědictví a science communication, historie péče o kulturní dědictví a konzervování-restaurování apod. V rámci aktivit TMB ve sdružení CIMUSET – Mezinárodní komise pro muzea a sbírky technické povahy Mezinárodní rady muzeí ICOM probíhala konzultace akviziční politiky a příprava společných prezentačních a výzkumných aktivit. V rámci úkolu byly finalizovány práce na zpracování a uložení archivu Komise konzervátorů-restaurátorů AMG (závěrečná práce na Ústavu archeologie a muzeologie FF MU) v rámci pracoviště MCK. Informace o tomto archivu, jeho zpřístupnění a možnostech využití byly prezentovány v časopisu Fórum pro konzervátory-restaurátory a na webovém portálu MCK. V rámci úkolu pokračovala přednášková a pedagogická činnost (FF MU, Střední škola tradičních řemesel), která je plánována i na další období. Uznatelné výsledky:

- / Nekuza, P. – Stöhrová, P.: Technika v muzeu a muzejní péči. In: Mertová, Petra – Slabotínský, Radek (eds.) *Mapa příběhů. Technické dědictví Moravy a Slezska*. Odborný katalog k výstavě. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 83–89, ISBN 978-80-87896-20-4.
- / Řezníček, R.: Muzejní aktivity Technického muzea v Brně související s ochranou ostrahou hranic v objektech in situ (pěchotní srub MJ – S 3 v Šatově a bývalá budova celnice v Hatích. In: *Ochrana státní hranice v sedmdesátých letech 20. století*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 136–155. ISBN 978-80-87896-16-7.
- / Slabotínský, R.: Několik poznámek ke vzniku Archivu pro dějiny průmyslu, obchodu a technické práce v Brně v roce 1948. In: Mertová, Petra – Slabotínský, Radek (eds.): *Mapa příběhů*. Technické dědictví Moravy a Slezska. Brno: Technické muzeum v Brně 2015, s. 78–82. ISBN 978-80-87896-20-4.

DLOUHODOBÁ STRATEGIE BUDOVÁNÍ SBÍRKOVÉHO FONDU TMB

Identifikační kód TMB: 5/VaV/OVAT/2012

Garant: Mgr. Ondřej Merta, Mgr. Roman Řezníček, Mgr. Marie Gilbertová, Ing. Miroslav Břínek, Mgr. Petr Nekuza, PhDr. Petra Mertová, Ph.D., Mgr. Hana Bartošová, Mgr. Sylvie Zouharová Dyková, Mgr. Radek Slabotínský, Ph.D., Ing. Tomáš Kocman, Ing. Jiří Macek. PhDr. Naďa Urbánková

Doba řešení: dlouhodobý úkol

Cílem projektu je efektivní muzejní dokumentace specifické části movitého kulturního dědictví – dokladů historického vývoje techniky a průmyslu. V rámci projektu je rozšiřován sbírkový fond muzea včetně sekundární doprovodné dokumentace především autentickými doklady (koupě, dary, sběr v terénu), experimentální výrobou a převody od partnerských a spolupracujících institucí. Probíhá také identifikace a analýza sbírek technického charakteru a archivních fondů spolupracujících paměťových institucí. V rámci projektu byly prezentovány dílčí poznatky a vybrané soubory sbírek na výstavách TMB. V roce 2015 proběhla akvizice významné sbírky Finanční stráže podpořená dotací z programu ISO.

Uznatelné výsledky:

- / Nekuza, P. – Frýbová, J.: SIA 1865 – 1918. Historie Spolku inženýrů a architektů. In: Čapka, F. – Slabotínský, R. a kol.: *Kapitoly z hospodářských dějin Moravy a Slezska v 19. a 20. století*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 104–109, ISBN 978-80-87896-21-1.
- / Slabotínský, R.: Vznik Prvního výrobního družstva dělníků pekařských v Brně v roce 1907 a počátky jeho činnosti. In: František Čapka – Radek Slabotínský a kol.: *Kapitoly z hospodářských dějin Moravy a Slezska v 19. a 20. století*. Brno: Technické muzeum v Brně 2015, s. 110–123. ISBN 978-80-87896-21-1.
- / Slabotínský, R.: „Obchodně je firma založena na velmi zdravém podkladě, s dobře vedenou distribucí a reklamou.“ K historii firmy ALPA Josef Veselý Brno-Královo Pole v letech 1913–1948. In: Slabotínský, Radek – Stöhrová, Pavla (eds.): *Kapitoly z dějin medicíny, farmacie a veterinárního lékařství*. Brno: Technické muzeum v Brně 2015, s. 200–216. ISBN 978-80-87896-17-4.

STABILIZACE RZI NA BÁZI TANINŮ II

Identifikační kód TMB: 8/VaV/MCK/2012

Garant: Ing. Alena Selucká, Mgr. Michal Mazík

Doba řešení: 2014–2016

Částečně podpořeno z programu Kulturních aktivit MCK ČR – podprogram B v rámci projektu Metodické centrum konzervace, podpora dlouhodobé koncepční činnosti

V rámci projektu byla řešena metodika aplikace roztoků taninů pro účely konzervace železných archeologických předmětů. Studie byla zaměřena na postup ošetření vzhledem k teplotě, pH a koncentraci

roztoků taninů. Dále byl zkoumán vliv teploty při sušení a okolní relativní vlhkosti. V rámci studie byla zhotovena řada snímků za pomoci SEM, v rámci kterých byla vytvořena nová metoda pro zhodnocování parametrů průniku tanátů do korozních vrstev. Zavedena byla také metodika spektrofotometrického stanovení stability tanátových vrstev. Získané poznatky byly využity v rámci zpracování přihlášky projektu NAKI II, Nové metody konzervace kovových předmětů kulturního dědictví se zaměřením na účinnější a šetrnější stabilizaci vrstev korozních produktů (projekt nebyl přijat k podpoře).

Uznatelné výsledky:

- / Mazík, M. – Selucká, A. – Ševčík, R.: Stabilizace rzi prostředky na bázi taninů II. In: *Fórum pro konzervátory-restaurátory*, Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 54-60, ISSN 1805-0050.

ZKVALITŇOVÁNÍ METODIKY PREVENTIVNÍ KONZERVACE V OBLASTI MONITORINGU A VYHODNOCOVÁNÍ ŠKODLIVÝCH POLUTANTŮ VYSKYTUJÍCÍCH SE V MUZEJNÍM PROSTŘEDÍ

Identifikační kód TMB: 10/VaV/MCK/2012

Garant: Ing. Hana Grossmannová, Ph.D.

Doba řešení: 2012–2016

Základním úkolem pro letošní rok bylo doplnění poskytovaných služeb o specifické metody hodnocení kvality prostředí v oblasti měření pevných částic. Uskutečnili jsme nákup zařízení – Nephelometru Sensidyne, které měří koeficient rozptylu světla na atmosférických aerosolech a je určeno pro monitorování úrovně aerosolů a prachových částic ve vnitřním i vnějším prostředí. Tento přístroj bude využit jak pro výzkumné a terénní práce, tak pro realizaci kurzů Preventivní konzervace. Spolupráce s institucemi zabývajícími se kvalitou ovzduší (Ústav chemických procesů AV ČR, Ústav analytické chemie AV ČR) byla realizována formou konzultací. Zpracována byla grantová přihláška do projektu programu NAKI II, Testování a vývoj funkčních materiálů pro aplikace v ochraně kulturního dědictví: inovativní postupy a technologie (projekt nebyl přijat k podpoře).

Uznatelné výsledky:

- / Grossmannová, H.: Kvalita vnitřního prostředí v Technickém muzeu v Brně, monitoring, vyhodnocení, strategie. In: *Ovzduší 2015*, XII. česko-slovenská konference, 20.–22. 4. 2015. Brno: Masarykova univerzita 2015, s. 158–160, ISBN 978-80-210-7829-1.

TVORBA WEBOVÉ DATABÁZE VÝSLEDKŮ ANALYTICKÝCH METOD

Identifikační číslo úkolu: 12/VaV/MCK/2012

Garant: Mgr. Martin Hložek, Ph.D.

Doba řešení: 2012–2016

Částečně podpořeno z programu Kulturních aktivit MCK ČR – podprogram B v rámci projektu Metodické centrum konzervace, podpora dlouhodobé koncepční činnosti
V rámci projektu vzniká webová databáze výsledků materiálových analýz v oblasti kulturního dědictví, která prezentuje výsledky dosažené při průzkumu materiálů, zároveň slouží jako jejich databanka a jako informační zdroj pro širokou obec konzervátorů-restaurátorů a dalších pracovníků. V průběhu roku 2015 byly v databázi provedeny úpravy, kdy došlo např. k propojení údajů o místě archeologického nálezů s aplikací Google maps, což je uživatelsky výhodnější oproti dřívějšímu mechanickému zadávání GPS souřadnic. Dále došlo k rozšíření zadávání chemického složení několika různými způsoby, které odpovídají výstupům analýz používaných přístrojů – ručního XRF spektrometru, elektronového mikroskopu a rentgenového difraktometru.

Uznatelné výsledky

- pracovní verze databáze: <http://antos.egate.cz/>

MODERNÍ MATERIÁLY – PLASTY

Identifikační kód TMB: 16/VaV/MCK/2012

Garant: Ing. Hana Grossmannová

Doba řešení: 2012–2016

Částečně podpořeno z programu Kulturních aktivit MCK ČR – podprogram B v rámci projektu Metodické centrum konzervace, podpora dlouhodobé koncepční činnosti
V roce 2015 jsme navázali na zkušenosti získané v rámci workshopu, který byl organizován v roce 2013. Pokračováno bylo v aktivitách průzkumu stavu poškození polymerních materiálů obsažených v muzejních sbírkách a v testování metod jejich stabilizace a dlouhodobé ochrany. V rámci projektu byly sledovány trendy v oblasti konzervace předmětů vyrobených z polymerních materiálů formou účasti na mezinárodní konferenci Future Talks 2015 pořádné 28.–30. 10. 2015 v Mnichově. Stěžejní akcí tohoto roku byla příprava semináře Restaurování a konzervace plastů (16. prosince 2015 – Národní knihovna ČR, Centrální depozitář), jehož hlavním organizátorem byli odborníci z Národní knihovny ČR.

Z organizačních důvodů bylo uskutečnění semináře přesunuto na únor roku 2016.

Uznatelné výsledky:

- / pouze pracovní výsledky, uspořádání semináře

PRŮZKUM A KONZERVACE SLITIN OLOVA

Identifikační kód TMB: 19/VaV/MCK/2013

Garant: Ing. Alena Selucká

Spolupráce: Mgr. Karel Rapouch

Doba řešení: 2013–2014 (prodlouženo do r. 2015)

Částečně podpořeno z programu Kulturních aktivit MCK ČR – podprogram B v rámci projektu Metodické centrum konzervace, podpora dlouhodobé koncepční činnosti
V rámci projektu byla řešena problematika koroze a konzervace olověných tiskařských liter z 16. století. Bylo zjištěno, že litery byly vyrobeny ze slitiny Pb-Sn-Sb s různým obsahem prvků. Výsledná mikrostruktura slitiny měla vliv na rozvoj koroze tvorbou galvanického mikročlánku mezi fázemi struktury. To bylo ověřeno i při doprovodných korozních zkouškách na vzorcích slitin. Výsledky průzkumu byly srovnány s průzkumem souboru tiskařských liter z muzea Plantin-Moretus z Antverp ve spolupráci s Partickem Storme z University of Antwerp. V rámci konzervátorského zásahu byla aplikována metoda hromadné elektrolytické redukce korozní vrstvy. Výstupy z projektu byly prezentovány v roce 2014 na konferencích Archaeological Metals v Bruselu a AKI v Luhačovicích, ze kterých v roce 2015 byly vydány dva články. V roce 2015 byla práce prezentována formou posteru na Konferenci konzervátorů-restaurátorů 2015 konané v Plzni.

Uznatelné výsledky:

- / Storme, P. – Selucká, A. – Rapouch, K. – Mazík, M. – Vanmeert, F. – Koen J. – Van Devoorde, L. – Vakemans B. – Vince L.: *Composition and corrosion forms on archaeological and non-archaeological historic printing letters from The Moravian Museum, Memorial of Kralice Bible, The Czech Republic and The Museum Plantin-Moretus, Antwerp, Belgium. La conservation-restauration des métaux archéologique: des premiers soins à la conservation durable* 2015, ISBN 978-2-87522-152-0, s. 59-65.
- / Rapouch, K. – Selucká, A. – Mazík, M. – Příhoda, J. – Trnková, L. – Storme, P. Studium koroze slitin Pb-Sn-Sb v půdním prostředí. In: *Koroze a ochrana materiálů*, 2015, vol. 59, no. 1, p. 1–6.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE MEZI TMB A SLOVENSKÝM NÁRODNÍM MUZEEM PŘI ZÁCHRANĚ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ POŠKOZENÝM POŽÁREM NA HRADĚ KRÁSNA HÔRKA

Identifikační kód TMB: 20/VaV/MCK/2013

Garant: Ing. Alena Selucká

Spolupráce: Ing. Petr Vaníček + kol. konzervátorských dílen, Ing. Martin Mrázek, Ph.D., Renata Pelíšková, Mgr. Michal Mazík

Doba řešení: 2013–2015 (prodlouženo do 2016)

Částečně podpořeno z programu Kulturních aktivit MCK ČR – podprogram B v rámci projektu Metodické centrum konzervace, podpora dlouhodobé koncepční činnosti

Předmětem 3. etapy projektu bylo dokončení konzervování-restaurování předaných sbírkových předmětů poškozených požárem na hradě Krásna Hôrka. V rámci společného tříletého projektu bylo v letech 2013–2015 celkově ošetřeno na pracovišti Metodického centra konzervace 77 kusů předmětů patřící do sbírky rodu Andrassy. Záměrem konzervátorsko-restaurátorského zásahu bylo zejména stabilizovat fyzický stav předmětů. Součástí tohoto postupu bylo odstranění okujů a dalších korozních produktů při současné fixaci a respektování dochovaného zdobení či jiných technologických částí. K přesné identifikaci různých kovových materiálů byla ve velké míře využita neinvazivní rentgenové fluorescenční spektrometrie (XRF) a další instrumentální metody, např. rentgenologický průzkum nebo elektronová mikroskopie s mikrosoudou. Změny ve struktuře kovových slitin byly dokladovány na vybraných příkladech metalografickou studií, která potvrdila teplotu požáru i míru zachování strukturních charakteristik původního výrobního postupu.

Nutnou součástí posouzení povrchu ošetřovaných předmětů byl detailní průzkum typických znaků použitých řemesel a jejich správná interpretace v návaznosti na výsledky přírodovědného průzkumu. Takto byly lépe posouzeny jednotlivé výzdobné techniky a možnosti jejich zachování. Konzervátorsko-restaurátorský zásah byl limitován jednak totální ztrátou organických materiálů, jednak velkým počtem poškozených předmětů. V první fázi proto byla pozornost zaměřena na správnou identifikaci jednotlivých dílů předmětů, jejich očištění a povrchovou úpravu proti pokračující korozi. Následně byly vybrané artefakty dále posuzovány pro kompletní restaurování za předpokladu

doplňování chybějících částí. V každém případě takto poškozené předměty vyžadují velmi specifický konzervátorsko-restaurátorský zásah zahrnující zhodnocení změn fyzikálně-chemických, mechanických a estetických vlastností materiálů po požáru, srovnání jejich stavu s původní podobou a navržení reálného postupu ošetření. Pro každý předmět byl pečlivě zvažován a konzultován rozsah optimálního zásahu a to buď v rovině stabilizace stavu a ponechání předmětu jako mementa ničivé události, anebo čištění a odkrytí povrchu se zachováním pouze originálních částí, či doplnění a zhotovení chybějících dílů se snahou obnovit původní podobu a interpretaci exponátu.

Uznatelné výstupy:

- / Selucká, A. – Vaníček, P. – Pelíšková, R. – Mazík, M.: Průzkum a konzervování-restaurování zbraní a zbroje z hradu Krásna Hôrka. In: *Sborník z konference CSTI 2015*, Slovenské národní múzeum, v tisku.
- / Posterová prezentace Mrázek, M.: *Požáry historických objektů a památek*. In: Mezinárodní konference Mosty k požární ochraně kulturních památek, Generální ředitelství HZS ČR, Národní památkový ústav, HZS hl. m. Prahy a Národní muzeum 8. 10. 2015, Praha
- / Výstava *Až na kov – záchrana sbírek z hradu Krásna Hôrka*, 23. 10. 2015 – 29. 2. 2016, TMB.
- / *Elektronická databáze konzervovaných-restaurovaných exponátů* – prezentováno v rámci výstavy
- / Audiovizuální dokument *Až na kov – záchrana sbírek z hradu Krásna Hôrka*: dokumentace postupů práce proběhla pomocí digitální fotografie a též filmováním za účelem zpracování uceleného videa o průběhu prací. Profesionální filmářskou kamerou byly natočeny dílčí kroky průzkumu materiálů a technologií orientálních zbraní, způsob jejich ošetření a rozhovory s jednotlivými pracovníky obou institucí. Tento dokument byl prezentován na uvedené výstavě.

KONZERVACE A ULOŽENÍ PAPIROVÝCH ZÁZNAMŮ MECHANICKÝCH HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ

Identifikační kód TMB: 21/VaV/MCK/2013

Garant: Ing. Alena Selucká

Spolupráce: Mgr. Michal Mazík, Renata Pelíšková, Mgr. Karel Rapouch

Doba řešení: 2013–2014 (prodlouženo na dlouhodobý úkol)
Částečně podpořeno z programu Kulturních aktivit MCK ČR – podprogram B v rámci projektu Metodické centrum konzervace, podpora dlouhodobé koncepční činnosti
Projekt je zaměřen na konzervaci hudebních záznamových pásek a jejich obalů. V rámci konzervátorského zásahu byla provedena sterilizace předmětů v parách ethylenoxidu. Jelikož jde o mokrý proces, byla sledována změna pH papírových částí předmětů. Bylo zjištěno, že se po sterilizaci pH papíru nemění. Dále bylo provedeno mechanické očištění zejména papírových obalů a částí hudebních záznamových pásek. V návaznosti na to byla podána přihláška projektu do programu NAKI II Záchrana a zhodnocení významu hudebních záznamových pásek automatofonů Technického muzea v Brně (projekt nebyl přiznán). Uznatelné výsledky:

- / pouze pracovní výsledky prezentované na webových stránkách MCK

STUDIE KOROZNÍCH PROCESŮ NA STŘÍBRNÝCH MINCÍCH

Identifikační kód TMB: 23/VaV/MCK/2014

Garant: Mgr. Michal Mazík, Jaroslav Jelínek

Doba řešení: 2014–2015 (prodlouženo do r. 2016)

Dokončena byla databáze materiálového průzkumu vybraných mincí z období 9. až 19. století, které byly vybrány na základě průzkumu XRF ze souboru vykazujícího nejvyšší rozdíl naměřené ryzosti stříbra oproti standardům ryzosti uváděným v literatuře. Pozornost byla změřena na zhotovení morfologických snímků obsahujících prvkové mapy na řezech jednotlivých mincí. Ze souboru bylo vybráno pro analýzu 21 mincí, ze kterých byly vyhotoveny nábrusy, které byly analyzovány za pomoci SEM-EDX a konfokálního mikroskopu. Kromě prvkových map popisujících morfologické rozložení zejména Ag a Cu, byly zhotoveny liniové scany umožňující přesné měření tloušťky vrstev a defektů na základě poměrů jednotlivých prvků ke vzdálenosti scanu od povrchu v mikrometrech. Dále byly analyzovány jednotlivé fáze slitin pro upřesnění stanovení poměru jednotlivých prvků ve slitinách. Získané informace budou porovnány s experimentálními výsledky totožných analýz na vzorcích s definovanou obohacenou vrstvou stříbra, vytvořenou v návaznosti na používané technologické a konzervační techniky ošetření mincí. Uznatelné výsledky:

- / pouze pracovní výsledky

VI.3 / NOVĚ ZAHÁJENÉ A PŘIPRAVOVANÉ PROJEKTY VČETNĚ PŘÍHLÁŠEK PROJEKTŮ

APLIKACE ANALYTICKÝCH METOD PŘI PRŮZKUMU PŘEDMĚTŮ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Identifikační kód TMB: 24/VaV/MCK/2015

Garant: Mgr. Martin Hložek, Ph.D.

Spolupráce: Ing. Alena Selucká, Mgr. Michal Mazík

Doba řešení: 2015

Částečně podpořeno z programu Kulturních aktivit MCK ČR – podprogram B v rámci projektu Metodické centrum konzervace, podpora dlouhodobé koncepční činnosti

Tento dlouhodobý interní projekt byl v průběhu roku 2015 věnován aplikacím vybraných analytických metod v rámci průzkumu hodnocených předmětů kulturního dědictví, soustřeďoval výsledky a dále rozvíjel jednotlivé metody v přímé návaznosti na praxi. Pozornost byla soustředěna zejména na použití přístrojového vybavení laboratoře MCK – využívání ručního XRF spektrometru, videomikroskopu Keyence a polarizačního mikroskopu Olympus BX50 pro hodnocení složení materiálů, povrchových úprav včetně stratigrafického zhodnocení barevných vrstev. Ve spolupráci s dalšími pracovišti byly využívány další aplikace instrumentálních metod jako je elektronová mikroskopie s energiově-disperzním analyzátozem (SEM-EDS) a mikrotomografie (micro-CT). V roce 2015 bylo toto přístrojové vybavení především využito pro analýzy kovových artefaktů zdobených emaillem ze sbírek Regionálního muzea v Mikulově, kde se nacházejí nálezy z archeologických výzkumů římských vojenských táborů na katastru Mušova a Pasohlávek. Výsledky byly představeny na mezinárodním sympoziu v Pekingu (13th International Symposium on Radiation Physics). Dalším tématem řešeným v roce 2015 bylo poznávání technik výroby středověkých falz mincí, které bylo rovněž představeno na výše uvedené akci. Oba příspěvky byly odeslány k recenznímu řízení časopisu *Radiation Physics and Chemistry* (Elsevier). Metoda XRF byla aplikována rovněž při průzkumu galvanického pokovení kovových částí nábytku z Vily Tugendhat (Muzea m. Brna) a zasedacího stolu dle návrhu architekta J. Poláška (dle zadání Muzea m. Brna). Dále pak byla využita při materiálovém průzkumu řetízku se závěsky z hradu Veveří (Moravského zemského muzea) a průzkumu malby na železné podložce v rámci spolupráce

s Moravskou galerií. V této souvislosti byla zpracována také studie stratigrafického hodnocení zkoumaných vzorků s barvenou vrstvou. Metoda micro-CT byla aplikována při průzkumu raně středověkého meče ze slovenského hradu Krásna Hôrka, který byl před třemi lety poničen požárem. Meč je unikátní použitím techniky damasku při zhotovení čepele. Pomocí micro-CT jsme schopni zmapovat poškození meče a lépe poznat techniku damasku. Problematika emaillem zdobených předmětů byla dále představena na semináři Výzdobné techniky kovů II, který uspořádalo Metodické centrum konzervace. Přednesený referát je publikován v kolektivní monografii.

Uznatelné výsledky:

- / Hložek, M. – Trojek, T.: Millefiori glasswork technique in the Migration Period: Investigation of beads with the use of nondestructive X-ray fluorescence micro-analysis. In: *Radiation Physics and Chemistry*, Volume 116, 2015, p. 332–334.
- / Hložek, M. – Komoróczy, B. – Trojek, T.: Techniky emailu v archeologii a jejich identifikace metodami SEM-EDX, XRF a micro-XRF. In: *Výzdobné techniky kovů II*, Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 39–50 ISBN 978-80-87 896-22-8.
- / Musilová, M. – Hložek, M. – Kolníková, E.: Římska stavba I na akropole Bratislavského keltského oppida vo svetle nálezou mincí. In: *Slovenská archeológia LXIII-2*, (v tisku). Nitra.
- / Fogaš, I. – Selucká, A. – Pelíšková, R. – Mazík, M. – Rapouch, K.: Konsolidace malby na železné podložce. In: *Výzdobné techniky kovů II*, Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 51–61, ISBN 978-80-87 896-22-8.

MIKROTEČKY – NÁSTROJ MODERNÍ IDENTIFIKACE SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Identifikační kód TMB: 25/VaV/MCK/2015

Garant: Ing. Martin Mrázek, Ph.D.

Spolupráce: Ing. Martin Kroužil

Doba řešení: 2015–2017

Částečně podpořeno z programu Kulturních aktivit MCK ČR – podprogram B v rámci projektu Metodické centrum konzervace, podpora dlouhodobé koncepční činnosti
Cílem projektu je prověření možnosti využití technologie mikroteček při identifikaci muzejních předmětů. V první fázi našeho projektu jsme se zaměřili na možnosti aplikace mikroteček na různě upravené

povrchy vybraných materiálů – kov, dřevo, useň, papír a textil. Zkoumána byla reverzibilita mikroteček vzhledem k podkladovému materiálu. Mikrotečky jsou miniaturní kovové (křemíkové) nebo polyesterové kotoučky o průměru 0,5–1 mm, na kterých je laserem zapsán jednoznačný identifikační kód, který může mít až 17 znaků, stejný vždy pro jednu forenzní sadu. Je vyloučeno, aby se stejný kód opakoval v jiné sadě. Na určené místo vybraného předmětu se nanese přilnavý a odolný nosič s rozptýlenými mikrotečkami. Nosič je citlivý na UV osvětlení. V rámci testů bylo zjištěno, že snadné odstranění nosiče lze pouze z povrchů opatřených nátěrovou vrstvou. V našem případě se jednalo o vzorky kovů. Přírodní, neošetřené povrchy dřeva nebo rubové strany vzorků usně toto neumožňují. Stejný výsledek byl pozorován u vzorků papíru i textilu. Hodnoceny byly dále optické vlastnosti. Nejvýraznější viditelná změna odpovídala ztmavnutí povrchu v místě aplikace u usně, následoval textil a papír. Na leštěném dřevě lze pozorovat jen mírné ztmavnutí. Povrchově ošetřené kovy nevykazují žádné změny. Testována byla např. leštěná plocha slitiny hliníku. Způsob identifikace tečky je závislý na poloze vzhledem ke směru pozorování. Toto se projevilo nejhuře u vzorků usně, kdy tečky byly v hrubém rubovém reliéfu postaveny rovnoběžně se směrem pozorování. Tento problém je možno částečně řešit odběrem nosiče s tečkou a upravením polohy pro snadnou identifikaci. Identifikace mikroteček na ostatních površích byla snadná. V roce 2016 budou hodnoceny jiné nosiče (lepidla) mikroteček.

Uznatelné výsledky:

- / pouze pracovní výsledky

VYHNÁNÍ – OBNOVA – PROMĚNA. VYSTĚHOVÁNÍ OBYVATEL A POVÁLEČNÁ OBNOVA OBCÍ DRAHANSKÉ VRCHOVINY (1940–1960)

Příhláška do programu GA ČR

Řešitelé: Mgr. Radek Slabotinský, Ph.D. (TMB) a Mgr. Vladimír

Březina, Ph.D. (Ústav soudobých dějin AV ČR)

Projekt nebyl přijat k financování

PRŮMYSLOVÉ DĚDICTVÍ Z POHLEDU PAMÁTKOVÉ PÉČE

Příhláška do programu NAKI II – konsorcium NPÚ, ú.o.p. Ostrava a TMB

Řešitelé TMB: PhDr. Petra Mertová, Ph.D., Mgr. Ondřej Merta

Projekt byl přijat k financování, doba řešení 2016–2020

INDUSTRIÁLNÍ DĚDICTVÍ NA BRNĚNSKU 1918–1989: VÝVOJ NOVÝCH NÁSTROJŮ PRO VYHLEDÁVÁNÍ, PROPOJENÍ A ZPŘÍSTUPNĚNÍ METADAT Z FONDŮ PAMĚŤOVÝCH INSTITUCÍ A JEJICH PROSTOROVÁ I ČASOVÁ INTERPRETACE

Přihláška do programu NAKI II – konsorcium TMB, MZK a MU
Řešitelé TMB: PhDr. Petra Mertová, Ph.D., PhDr. Naděžda Urbánková,
Mgr. Radek Slabotínský, Ph.D., Doc. PhDr. František Čapka, CSc.,
Doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr., PhDr. Kateřina Smutná, Mgr. Ondřej
Merta, PhDr. Brigita Excellová, Mgr. Jan Kratochvíl
Projekt nebyl přijat k financování

TRADIČNÍ LIDOVÝ ODĚV NA MORAVĚ V KONTEXTU VÝVOJE HISTORICKÉ MÓDY

Přihláška do programu NAKI II – konsorcium NÚLK a TMB
Řešitelé TMB: PhDr. Petra Mertová, Ph.D., PhDr. Eliška Lysková,
Ing. Alena Samohýlová
Projekt nebyl přijat k financování

ZÁCHRANA A ZHODNOCENÍ VÝZNAMU HUDEBNÍCH ZÁZNAMOVÝCH PÁSŮ AUTOMATOFONŮ TECHNICKÉHO MUZEA V BRNĚ

Přihláška do programu NAKI II – konsorcium TMB, Ústav hudební
vědy FF MU v Brně a Ústav telekomunikací FEKT VUT v Brně
Řešitelé TMB: Mgr. Petr Nekuža, Ing. Alena Selucká, Mgr. Michal
Mazík, Mgr. Karel Rapouch, Mgr. Pavla Stöhrová, Bc. Jana Fricová,
doc. Ing. Michal Ďurovič, Ph.D.
Projekt nebyl přijat k financování

SMYSL DŘEVA – DŘEVO SMYSEM

Přihláška do programu NAKI II – konsorcium LDF MENDELU,
Ústav archeologie a muzeologie FF MU a TMB
Řešitelé TMB: Mgr. Petr Nekuža, Mgr. Pavla Stöhrová, Mgr. Eliška Hluší,
Mgr. Marie Gilbertová
Projekt nebyl přijat k financování

HISTORICKÝ KOVOVÝ MATERIÁL – INOVATIVNÍ PŘÍSTUPY K MUZEJNÍ DOKUMENTACI NA ZÁKLADĚ IDENTIFIKACE POVRCHOVÝCH ÚPRAV SLITIN KOVŮ

Přihláška do programu NAKI II – konsorcium TMB, Ústav chemie PŘF MU v Brně a SVÚOM

Řešitelé TMB: Mgr. Radek Slabotínský, Ph.D., Ing. Alena Selucká, Mgr. Petr Nekuza, Mgr. Ondřej Merta, Mgr. Michal Mazík, Mgr. Karel Rapouch, Mgr. Pavla Stöhrová, Ing. Hana Grossmannová, Ph.D., Mgr. Martin Hložek, Ph.D.

Projekt nebyl přijat k financování

NOVÉ METODY KONZERVACE KOVOVÝCH PŘEDMĚTŮ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ SE ZAMĚŘENÍM NA ÚČINNĚJŠÍ A ŠETRNĚJŠÍ STABILIZACI VRSTEV KOROZNÍCH PRODUKTŮ

Přihláška do programu NAKI II – konsorcium TMB, Ústav chemie PŘF MU v Brně, SVÚOM s.r.o., TMB a AV ČR

Řešitelé TMB: Mgr. Martin Hložek, Ing. Alena Selucká, Mgr. Karel Rapouch, Ing. Hana Grossmannová, Ph.D., Mgr. Michal Mazík
Projekt nebyl přijat k financování

VÝVOJ MOBILNÍHO PLAZMOCHEMICKÉHO ZAŘÍZENÍ PRO SANACI MIKROKLIMAT V KULTURNÍM DĚDICTVÍ

Přihláška do programu NAKI II – konsorcium Ústav MU CEPLANT, TMB, AV ČR

Řešitelé TMB: Ing. Hana Grossmannová, Ph.D., Mgr. Michal Mazík, Mgr. Martin Hložek

Projekt nebyl přijat k financování

ČESKÉ STOLETÍ AUTOMOBILISMU

Přihláška do programu NAKI II – konsorcium Vysoká škola obchodní o.p.s., NTM, TMB, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR
Řešitelé TMB: Mgr. Sylvie Zouharová Dyková, Mgr. Jan Němec, Mgr. Milan Rudík

Projekt nebyl přijat k financování

MOBILNÍ TAVICÍ ZAŘÍZENÍ NA VÝROBU SPECIÁLNÍCH ODLITKŮ Z BAREVNÝCH A DRAHÝCH KOVŮ PRO MUZEJNÍ A PEDAGOGICKÉ ÚČELY

Přihláška do programu NAKI II – konsorcium Ústav slévárenství FSI VUT Brno a TMB

Řešitelé TMB: Ing. Martin Mrázek, Ph.D., Ing. Hana Grossmannová, Ph.D., Ing. Martin Kroužil

Projekt nebyl přijat k financování

TESTOVÁNÍ A VÝVOJ FUNKČNÍCH MATERIÁLŮ PRO APLIKACE V OCHRANĚ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ – INOVATIVNÍ POSTUPY A TECHNOLOGIE

Přihláška do programu NAKI II – konsorcium TMB, Univerzitní institut UTB, Fakulta textilní TU a Textilní zkušební ústav, s.p.

Řešitelé TMB: Ing. Hana Grossmannová, Ph.D., Mgr. Michal Mazík
Projekt nebyl přijat k financování

STRATEGIE KOMPLEXNÍ PÉČE O VOJENSKÉ PAMÁTKY. OBJEKTY ČESKOSLOVENSKÉHO OPEVNĚNÍ A JEJICH EXPOZIC

Přihláška do programu NAKI II – konsorcium Slezské zemské muzeum a TMB

Řešitelé TMB: Ing. Hana Grossmannová, Ph.D., Mgr. Michal Mazík, Bc. Roman Řezníček

Projekt nebyl přijat k financování

VI.4 / DALŠÍ AKTIVITY VĚDY A VÝZKUMU

- / Zasedání Vědecké rady TMB (24. 11. 2015)
- / Týden vědy a techniky, Noc vědců – viz Prezentační činnost
- / Workshop Výzdobné techniky kovových předmětů II, ve spolupráci s pracovní skupinou Kovy Komise KR AMG, TMB – viz Konference
- / Konference konzervátorů-restaurátorů, ve spolupráci s Komisí KR AMG, Plzeň– viz Konference
- / Seminář Archeologia technica 25 – Zkoumání výrobních objektů a technologií archeologickými metodami – viz Konference
- / Workshop setkání kovářů damascéské oceli, TMB – viz Konference
- / Experimentální tavby v replikách slovanských kusových železářských pecí – 15. setkání ve střední části Moravského krasu+ podzimní experimentální tavby+ Experimentální

rekonstrukce technologie milířování – viz Konference, Prezentační činnost

- / Konference Textil v muzeu 2015 – viz Konference
- / Konference Po stopách zdraví a nemoci člověka a zvířat – viz Konference
- / Konference K historii průmyslu, exaktních věd a techniky na Moravě a ve Slezsku IV. Období samostatného Československa 1918–1928 – viz Konference
- / Seminář Ochrana státní hranice – viz Konference
- / Vydání odborných knih a odborných recenzovaných periodik – viz Publikační činnost

VI.5 / PŘEHLED VÝSTUPŮ VAV – RIV 2015

A) ČLÁNEK V PERIODIKU (J)

Hložek, M. – Trojek, T.: Millefiori glasswork technique in the Migration Period: Investigation of beads with the use of nondestructive X-ray fluorescence micro-analysis. In: *Radiation Physics and Chemistry*. Vol. 116, 2015, . s. 332– 334, ISSN 0969-806X.

Jirásek, P. – Mrázek, M.: Nové trendy v budování bezpečnostních systémů památkových objektů. In: *Zprávy památkové péče*, č. 6, r. 75, 2015, s. 575–580, ISSN 1210-5538.

Mazík, M – Selucká, A. – Ševčík, R.: Stabilizace rzi prostředky na bázi taninů II. In: *Fórum pro konzervátory-restaurátory*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 54–60. ISSN 1805-0050.

Musilová, M. – Hložek, M. – Kolníková, E.: Rímska stavba I na akropole Bratislavského keltského oppida vo svetle nálezou mincí. In: *Slovenská archeológia LXIII-2*, Nitra, ISSN 1335-0102, v tisku.

Rapouch, K. – Selucká, A. – Mazík, M.. – Příhoda, J. – Trnková, L. – Storme, P.: Studium koroze slitin Pb–Sn–Sb v půdním. In: *Koroze a ochrana materiálů*, 2015, vol. 59, no. 1, p. 1–6, ISSN 1804-1213.

Richtera, L. – Zmrzlý, M. – Marek, J. – Borůvka, M. – Másilko, Jiří – Mazík, Michal: Falza rakousko-uherských zlatníků. In: *Folia numismatica: supplementum ad Acta Musei Moraviae*, sv. 28, č. 2., 2014, s. 191–221, ISSN 0862-1195.

Selucká, A.: Postup vyhodnocování historického klimatu na příkladu památkových objektů. In: *Zprávy památkové péče*, č. 5, r. 75, 2015, s. 445–449, ISSN 1210-5538.

Slabotínský, R.: Jihomoravský krajský výbor KSČ V Brně v letech 1968–1971. Od srpnové okupace k porážce reformních sil a „vítězství“ normalizačního režimu II. In: *Sborník prací pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně – řada společenských věd*, roč. 28, 2014, č. 1, Brno, Masarykova univerzita 2014, ISSN 1211-6068, s. 104–118.

B) ODBORNÁ KNIHA (B)

Smutný, B.: Václav Kunžak – zapomenutý mechanik a vynálezce z 18. století. Studie o lidech a technice v době protoindustrializace na Moravě. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, ISBN 978-80-87896-23-5.

Ryšková, M. – Mertová P.: *Kulturní dědictví brněnského vlnářského průmyslu*. Ostrava: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě, 2014. ISBN 978-80-85034-81-3.

Mertová, P. – Slabotínský, R.: *Mapa příběhů. Technické dědictví Moravy a Slezska*. Odborný katalog k výstavě. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015. ISBN 978-80-87896-20-4

C) KAPITOLA V KNIZE ČI SBORNÍKU (C, D)

Grossmannová, H.: Kvalita vnitřního prostředí v Technickém muzeu v Brně, monitoring, vyhodnocení, strategie. In: *Ovzduší 2015*, XII. česko-slovenská konference, 20.–22. 4. 2015 Brno. Masarykova univerzita, 2015, s. 158–60, ISBN 978-80-210-7829-1.

Grossmannová, H. – Krčma, F.: Plasma chemical treatment for metal artefacts: conservation approach, Hana Grossmannová, František Krčma, *ISPC 22 - 22nd International Symposium on Plasma Chemistry*. Antwerp : International Plasma Chemistry Society, 2015, P-III-6-21. O-19-1-O-19-1. ISBN N.

Hložek, M. – Komoróczy, B. – Trojek, T.: Techniky emailu v archeologii a jejich identifikace metodami SEM-EDX, XRF a micro-XRF. In: *Výzdné techniky kovů II*, Brno: Technické muzeum v Brně, s. 39–50, ISBN 978-80-87 896-22-8.

Fogaš, I. – Selucká, A. – Pelíšková R. – Mazík, M. – Rapouch, K.: Konsolidace malby na železné podložce. In: *Výzdné techniky kovů II*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 51–61, ISBN 978-80-87,896-22-8.

Mertová, P.: Stručný přehled výroby brněnských textilních firem mezi lety 1925–1939. In: *Věda a technika v českých zemích mezi světovými válkami*. Praha, Národní technické muzeum, 2015, s. 239–262, ISBN 978-80-7037-245-6.

Nekuža, P. – Stöhrová, P.: Technika v muzeu a muzejní péči. In: Mertová, Petra – Slabotínský, Radek (eds.) *Mapa příběhů. Technické dědictví Moravy a Slezska*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 83–89, ISBN 978-80-87896-20-4.

Nekuža, P. – Frýbová, J.: SIA 1865 – 1918. Historie Spolku inženýrů a architektů. In: Čapka, F. – Slabotínský, R. a kol.: *Kapitoly z hospodářských dějin Moravy a Slezska v 19. a 20. století*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 104–109, ISBN 978-80-87896-21-1.

Řezníček, R.: Muzejní aktivity Technického muzea v Brně související s ochranou ostrahou hranic v objektech in situ (pěchotní srub MJ – S 3 v Šatově a bývalá budova celnice v Hatích. In: *Ochrana státní hranice v sedmdesátých letech 20. století*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 136–155. ISBN 978-80-87896-16-7.

Selucká, A. – Vaniček, P. – Pelíšková, R. – Mazík, M.: Průzkum a konzervování-restaurování zbraní a zbroje z hradu Krásna Hôrka. In: *Sborník z konference CSTI 2015*, Slovenské národní múzeum, v tisku.

Slabotínský, R.: Vznik Prvního výrobního družstva dělníků pekařských v Brně v roce 1907 a počátky jeho činnosti. In: František Čapka – Radek Slabotínský a kol.: *Kapitoly z hospodářských dějin Moravy a Slezska v 19. a 20. Století*. Brno: Technické muzeum v Brně 2015, s. 110–123. ISBN 978-80-87896-21-1.

Slabotínský, R.: „Obchodně je firma založena na velmi zdravém podkladě, s dobře vedenou distribucí a reklamou.“ K historii firmy ALPA Josef Veselý Brno-Královo Pole v letech 1913–1948. In: Slabotínský, Radek – Stöhrová, Pavla (eds.): *Kapitoly z dějiny*

medicíny, farmacie a veterinárního lékařství. Brno: Technické muzeum v Brně 2015, s. 200–216. ISBN 978-80-87896-17-4.

Slabotínský, R.: Několik poznámek ke vzniku Archivu pro dějiny průmyslu, obchodu a technické práce v Brně v roce 1948. In: Mertová, Petra – Slabotínský, Radek (eds.): *Mapa příběhů. Technické dědictví Moravy a Slezska*. Brno: Technické muzeum v Brně 2015, s. 78–82. ISBN 978-80-87896-20-4.

Storme, P. – Selucká, A. – Rapouch, K. – Mazík, M. – Vanmeert, F. – Koen, J. – Van Devoorde, L. – Vakemans, B. – Vince, L.: Composition and corrosion forms on archaeological and non-archaeological historic printing letters from The Moravian Museum, Memorial of Kralice Bible, The Czech Republic and The Museum Plantin-Moretus, Antwerp, Belgium. In: *La conservation-restauration des métaux archéologique: des premiers soins à la conservation durable*, 2015, s. 59–65, ISBN 978-2-87522-152-0.

Slabotínský, Radek: „S hlediska zdravotního jest to jediné koupaliště v okolí, které pro zdravotní stav občanstva má zajisté nemalý význam...“. K historii Slavkovského koupaliště a lázní v letech 1928–1943, zapsaného společenstva s ručením omezeným. In: *XXXII. Mikulovské sympozium*. Brno, Moravský zemský archiv-Státní okresní archiv v Břeclavi se sídlem v Mikulově 2015, s. 228–241.

D) ZPŘÍSTUPNĚNÉ KONZERVÁTORSKO-RESTAURÁTORSKÉ ZPRÁVY

- / Meč románský bez pochvy, zn. ULFBERTH
- / Meč románský bez pochvy, počátek 12. století
- / Meč langobardský z Kyjova, druhá polovina 6. století
- / Jatagan, 1600–1699, Osmanská říše
- / Meč gotický bez pochvy, 1450–1500
- / Šavle honosná šavle, kilidž, 1775–1800
- / Šavle uherská s pochvou a signaturou Joh. De Zapolya, 1700–1799
- / Šavle husarská uherská s pochvou, 1800–1899
- / Přilba orientální, 1700–1800
- / Přilba orientální, 1700–1800
- / Přilba orientální, 1700–1800, Persie
- / Zbroj turnajová, 1550–1600, Německo
- / Košile kroužková s krátkým rukávem, 1600–1700, Evropa

- / Rukáv kroužkové košile, 1600–1700
- / Štít kruhový, 1600–1700, Persie
- / Dělo s kolovou lafetou, 1700–1750
- / Maketa děla s kolovou lafetou, 1639
- / Puška granátometná, 1700–1800
- / Puška granátometná, 1700–1800
- / Pistole jezdecká křesadlová, Poser, 1725–1735
- / Pistole jezdecká křesadlová, Luis Santos en. Madrid, 1704
- / Kulovnice jednohlavňová, 1750–1850
- / Tympán, 1600–1700, Ident. č. 1953/295 b–d, Z 396
- / Tympán, 1600–1700, Ident. č. 1953/295 b–d, Z 394
- / Zvon z hradní věže, 1820

E) KATALOGY SBÍREK, VÝSTAV NEBO EXPOZIC

Databáze konzervovaných-restaurovaných exponátů k výstavě
Až na kov – záchrana sbírek z hradu Krásna Hôrka

Mertová, P. – Slabotínský, R.: *Mapa příběhů. Technické dědictví Moravy a Slezska*. Odborný katalog k výstavě. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015. ISBN 978-80-87896-20-4

Urbánková, N.: *Technické muzeum v Brně – historické snímky*. Databáze v aplikaci ProMus. [online]. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015. [cit. 22.12.2015] Dostupné z: www.tmbbrno.cz/historickesnimgy/ a <http://www.citem.cz/tmb/>

F) LIBRETO NEBO SCÉNÁŘ VÝSTAVY NEBO EXPOZICE

Až na kov – záchrana sbírek z hradu Krásna Hôrka – scénář výstavy, výstup z projektu VaV Mezinárodní spolupráce mezi TMB a Slovenským národním muzeem při záchrane sbírkových předmětů poškozených požárem na hradě Krásna Hôrka

Mapa příběhů. Technické dědictví Moravy a Slezska – scénář výstavy, výstup z projektu VaV Industriální dědictví Moravy a Slezska

Optika – scénář připravované stálé expozice TMB

Plazmochemie ve službách konzervace kovových artefaktů – scénář výstavy, výstup z projektu VaV Plazmochemické technologie pro kulturní dědictví

Výpočetní technika – scénář připravované stálé expozice TMB

G) OHLÁŠENÉ REFERÁTY NA KONFERENCÍCH, KTERÉ VYJDOU VE SBORNÍKU REFERÁTŮ KONFERENCE

Enamel paint techniques in archaeology and their identification using XRF and micro-XRF, *13th International Symposium on Radiation Physics*, Peking, Čína, 7.–13. 9. 2015, Hložek, M. – Komoróczy, B. – Trojek, T.

Silver and tin plating as medieval techniques of producing counterfeit coins and their identification by means of micro-XRF, *13th International Symposium on Radiation Physics*, Peking, Čína, 7.–13. 9. 2015, Hložek, M. – Trojek, T.

Dostupnost hasicích médií v památkových objektech, *Konference Mosty k požární ochraně kulturních památek*, Praha, 8. 10. 2015, NPÚ, Mrázek, M.

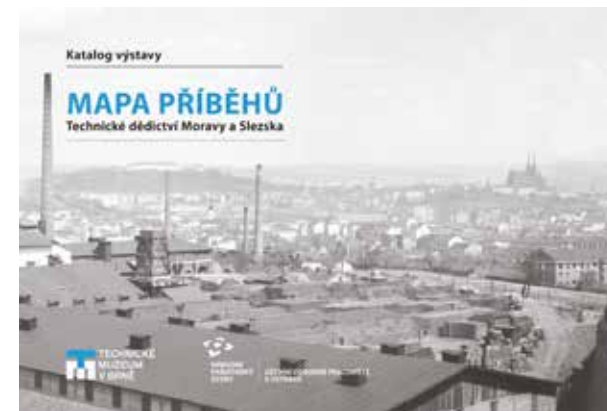
H) OSTATNÍ – ELEKTRONICKÉ DOKUMENTY A DIGITÁLNÍ DATABÁZE, AUDIOVIZUÁLNÍ DOKUMENTY (A)

Audiovizuální dokument k výstavě *Až na kov – záchrana sbírek z hradu Krásna Hôrka*

Databáze konzervovaných-restaurovaných exponátů k výstavě *Až na kov – záchrana sbírek z hradu Krásna Hôrka*
Databáze výsledků analytických metod. [online]. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015. [cit. 22.12.2015] Dostupné z: <http://antos.egate.cz/>

Encyklopedický slovník oboru konzervování – restaurování. [online]. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015. [cit. 22.12.2015] Dostupné z: <http://mck.technicalmuseum.cz/literatura>

Urbánková, N.: *Technické muzeum v Brně – historické snímky*. Databáze v aplikaci ProMus. [online]. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015. [cit. 22.12.2015] Dostupné z: www.tmbbrno.cz/historickesnimgy/ a <http://www.citem.cz/tmb/>

VII / DALŠÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ

VII.1 / PODPORA Z PROGRAMU KULTURNÍ AKTIVITY MK ČR

S MATIČKOU A SE ŠROUBKEM ZA POZNÁNÍM PUTUJEM

Garant: Mgr. Alena Najbertová

Kulturní aktivity 2015 podprogram C/ Projekty zaměřené na významné prezentační aktivity příspěvkových organizací (muzeí a galerií) zřizovaných MK (OMG)

Finanční podpora: 111 000 Kč

V rámci projektu byly v průběhu celého roku pořádány akce na mimobrněnských památkách TMB. Akce byly zaměřeny na rodiny s dětmi. Kromě materiálu na jednotlivá stanoviště při akcích byl z dotace financován i výstik cestovního pasu návštěvníka památek a jiné materiály.

70. VÝROČÍ KONCE II. SVĚTOVÉ VÁLKY

Garant: Mgr. Marek Kozel

Kulturní aktivity 2015 podprogram C/ Projekty zaměřené na významné prezentační aktivity příspěvkových organizací (muzeí a galerií) zřizovaných MK (OMG)

Finanční podpora: 250 000,-

TMB připravilo k připomenutí 70. výročí konce druhé světové války výstavu představující vojenskou techniku účastníků bojových operací na západní frontě. Ve spolupráci s modeláři klubu World War II. Circus jsme připravili výstavu Tanky II. světové války, která proběhla ve dnech 31. 3.–17. 4. 2015. Ve výstavě byly představeny funkční modely druhoválečné techniky v měřítku 1 : 6 doplněné o imitaci městečka na západní frontě druhé světové války. Ve výstavě byly ukázány tanky, auta a letadla doplněné o vojáky americké a německé armády. Výstavou vojenské techniky jsme připomenuli události z posledního válečného roku, které vyvrcholily osvobozením Československa v květnu 1945. Modely doplňovaly podrobné popisky k jednotlivým druhům vojenské techniky s technickými údaji a informacemi o nasazení na bojištích druhé světové války. Jednotlivé modely představují převážně mnoho hodin ruční práce, kombinují různé výrobní techniky – odlévání kovů, obrábění, lepení plastových komponentů, letování, svařování apod. Jsou pójízdné a ovládané dálkově rádiem. Tvorba takového modelu trvá v závislosti na typu modelu a času tvůrce i 3 až 8 měsíců.

Výroba modelů byla ve výstavě představena, včetně ukázky různých komponentů a dílů, z nichž se vojenská technika sestavuje. Ukázány

byly i technické postupy při samotné výrobě modelů. Samotnou výstavu doplnil přehled událostí druhé světové války se zřetelem na Československo.

UKÁZKA BITVY RÁDIEM ŘÍZENÝCH MODELŮ TANKŮ – PŘEHLÍDKA AUTOMOBILOVÉ TECHNIKY

Na výstavu navázala komponovaná ukázka těchto rádiem řízených modelů v sobotu 25. 4. 2015 při prezentační akci pořádané v areálu bývalých kasáren v Řečkovicích (nyní depozitáře TMB). Na travnaté ploše proběhla ukázka bojových událostí na západní frontě v roce 1944. Připomenuta byla bitva v Ardenách z konce roku 1944, kde se střetla americká a německá armáda. Ukázka byla provázena odborným komentářem představujícím události na frontách a samotnou bitvu doprovázely zvukové a pyrotechnické efekty a rádiem řízené modely letadel z druhé světové války. Komponovanou ukázkou sledovalo přes 1 000 návštěvníků.

UKÁZKA BITVY RÁDIEM ŘÍZENÝCH MODELŮ TANKŮ – OŽIVENÁ PEVNOST V ŠATOVÉ 4.–5. 7. 2015

Partnery této akce na jedné z technických památek ve správě TMB byli městys Šatov, Národní park Podyjí, Sbor dobrovolných hasičů Šatov a kluby vojenské historie. První den akce byl vyhrazen programu „Bez boje to nevzdáme“, v rámci něhož proběhla na upravené travnaté ploše před pěchotním srubem MJ-S 3 Zahrada ukázka bitvy rádiem řízených modelů tanků a bojové techniky v měřítku 1 : 6 modelářů z klubu World War II. Circus a modelů letadel z druhé světové války. V průběhu více než hodinové komponované ukázky byly představeny boje na západní frontě, kde se v roce 1944 střetly americká a německá armáda. Ukázka byla doplněna o odborný komentář k průběhu bojových střetů a událostem druhé světové války. Vše doplňovaly zvukové a pyrotechnické efekty simulující vojenskou bitvu. Ukázkou pozemních bojů vojenské techniky dokreslovaly vzdušné souboje v podání modelů rádiem řízených letadel. Atraktivní program vidělo cca 500 diváků.

DEN UNIFORMOVANÝCH SBORŮ – KROMĚŘÍŽ 3. 10. 2015

Za účasti PČR, AČR, MP Kroměříž a historických klubů vojenské a policejní historie v rámci celostátních akcí připomínajících 70 let od ukončení druhé světové války se TMB prezentovalo programem upomínajícím na historické události a představení vojsk jednotlivých

států, které se podílely na osvobození naší země, dále pak policie, četnictva, jejich výstroje, výzbroje, civilního odívání a používané techniky v období od vzniku republiky v roce 1918 až po současnost. Ukázky boje o Zborovský most, která trvala cca 1 hodinu, se zúčastnilo cca 120 členů z klubů vojenské historie znázorňujících vojska Rudé armády, Rumunské královské armády, Československé armády na východě, německé armády (wehrmachtu) a civilní obyvatelstvo. V další ukázce bylo použito několik kusů dobové techniky jako např. parní vlak, nákladní automobil Opel Blitz, průzkumný automobil Scout, průzkumný tank Praga AH-4 atd. Tuto bojovou ukázkou zhlédlo cca 2 500 diváků. Následně proběhla na Velkém náměstí před Muzeem Kroměřížska opět za hojné účasti diváků krátká prezentace Rudé armády, Rumunské královské armády a československé jednotky v rámci výstavy „Kroměřížský příběh války“. Další program probíhal na Hanáckém náměstí formou komentovaných dynamických a statických ukázek, výstav výstroje a výzbroje, prezentace profesionálních jednotek AČR, PČR, MP Kroměříž, jakož i dalších historických jednotek a interaktivních stanovišť pro děti apod.

MEZINÁRODNÍ SETKÁNÍ FLAŠINETÁŘŮ BRNO 2015

Garant: Mgr. Petr Nekuza

Kulturní aktivity 2015 podprogram C/ Projekty zaměřené na významné prezentační aktivity příspěvkových organizací (muzeí a galerií) zřizovaných MK (OMG)

Finanční podpora: 120 000 Kč

Mezinárodní setkání flašinetářů s odborným seminářem na téma restaurování flašinetů a mechanických hracích strojů s koncerty v historickém centru města Brna a závěrečným koncertem v kostele J. A. Komenského.

VYDÁNÍ ODBORNÝCH RECENZOVANÝCH PUBLIKACÍ TMB

Garant: Mgr. Pavla Stöhrlová, Mgr. Petr Nekuza

Kulturní aktivity 2015 podprogram C/ Projekty zaměřené na významné prezentační aktivity příspěvkových organizací (muzeí a galerií) zřizovaných MK (OMG)

Finanční podpora: 200 000 Kč

Vydání – předtisková příprava a tisk – odborných recenzovaných publikací Technického muzea v Brně (odborné recenzované periodikum TMB a odborné recenzované monografie).

METODICKÉ CENTRUM KONZERVACE – PODPORA DLOUHODOBÉ KONCEPČNÍ ČINNOSTI

Garant: Ing. Alena Selucká, Ing. Hana Grossmannová, Ph.D.
Kulturní aktivity 2015 podprogramu B/ Podpora činností metodických center příspěvkových organizací (muzeí a galerií)
Finanční podpora: 500 000 Kč
Projekt byl zaměřen na podporu dlouhodobé koncepční činnosti Metodického centra konzervace v oblastech vědecko-výzkumné, konzervátorské-restaurátorské, metodické, vzdělávací a propagační. O konkrétních výstupech projektu je referováno v ostatních příslušných kapitolách výroční zprávy.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE MEZI TMB A SNM V OBLASTI ZÁCHRANY SBÍRKOVÉHO FONDU POŠKOZENÉHO POŽÁREM NA HRADĚ KRÁSNA HORKA

Garant: Ing. Alena Selucká, Ing. Petr Vaníček
Kulturní aktivity 2015 podprogramu B/ Podpora činností metodických center příspěvkových organizací (muzeí a galerií)
Finanční podpora: 250 000 Kč
Obsahem navazující finální III. etapy projektu bylo pokračování v náročném konzervování-restaurování jednotlivých sbírkových předmětů Slovenského národního muzea s cílem jejich prezentace na připravované výstavě Až na kov – záchrana sbírek z hradu Krásna Hôrka dokumentující následky požárů na vybraných památkách v ČR a SR a způsob jejich ošetření. O konkrétních výstupech projektu je referováno v ostatních příslušných kapitolách výroční zprávy.

VII.2 / PROGRAM ISO

RESTAUROVÁNÍ AUTOBUSU JELCZ 272 MEX A AUTOBUSOVÉHO VLEKU JELCZ PO1

Garant: Ing. Tomáš Kocman
Program ISO/D – náročné restaurování a konzervace, MK ČR
Finanční podpora: 469 232,10 Kč, z toho neinvestiční dotace od zřizovatele 350 000 Kč
Oba sbírkové předměty, autobus Jelcz 272 MEX a autobusový vlek Jelcz PO1E, představují zástupce posledního provedení souprav autobusů s přívěsy. Konstrukce vozové skříně autobusových přívěsů

Jelcz vychází z konstrukce autobusů téhož typu, jež byly vyráběny v Polské lidové republice na základě licenční spolupráce s Karosou Vysoké Mýto na podvozcích dodávaných n.p. LIAZ Mnichovo Hradiště. Autobusy i přívěsy Jelcz byly do tehdejší ČSSR dodávány v rámci spolupráce zemí RVHP od druhé poloviny šedesátých let do roku 1975, přičemž v provozu se udržely do roku 1985. Soupravy autobusů Jelcz s přívěsy byly využívány zejména v linkové dopravě ČSAD, ale též v MHD, např. v DP Ostrava, Olomouc či Gottwaldov. Oba sbírkové předměty byly do sbírky oboru MHD zařazeny v nálezovém stavu teprve nedávno, v letech 2013 a 2014, v souladu s koncepcí sbírkotvorné činnosti kladoucí zvýšený důraz na dokumentaci současnosti. Po dokončení náročné konzervace a uvedení do původního provozuschopného stavu bude tato souprava prezentovat zejména spolupráci členských států RVHP v oblasti výroby vozidel MHD v šedesátých a sedmdesátých letech 20. století.

Autobusový vlek Jelcz PO1 výr. č. 4914 byl vyroben v roce 1972 v závodě Jelczanské zaklady samochodowe. Bezprostředně po zařazení do sbírek TMB bylo zahájeno jeho konzervování-restaurování. Vůz byl po demontáži vnějšího oplechování, podlahy a vnitřního obložení předán na otryskání kostry vozové skříně do firmy FK systém a poté byla kostra karoserie opatřena antikoročním meziooperačním nátěrem. Restaurováním zkorodovaných částí vozové skříně a zhotovením nového oplechování byla pověřen restaurátor Vlastimil Urbánek, Náklo – Mezice, jehož restaurátorská firma má dlouhodobé zkušenosti a reference konzervování-restaurování historických autobusů, zejména typu RTO. Restaurování vozové skříně přívěsu zahrnovalo obnovu kostry karoserie, výlisků okenních sloupků, oplechování střechy, bočnic a čel vozu, restaurování schodů, schrán vč. vík, vstupních dveří, podstřík a vytmelení styčných ploch, základní nátěr.

Autobus Jelcz 272 MEX městského provedení výr. č. 5894 byl vyroben v roce 1975 též v závodě Jelczanské zaklady samochodowe. Během provozu byl přestavěn na pojízdnou prodejnu n.p. Jednota, přičemž bylo demontováno původní vybavení interiéru. Jako pojízdná prodejna sloužil v jižních Čechách v okolí Jindřichova Hradce. Nalezen byl na zemědělském pozemku v obci Roseč a do sbírek TMB byl zakoupen od posledního majitele, pana Duchoně. Před zahájením náročné restaurování-konzervování se nacházel

v nálezovém stavu. Vozová skříň byla silně poškozena korozí. Hnací agregát, podvozek a nápravy byly naštěstí zachovány kompletní, i když ve stavu odpovídajícím dlouhodobému odstavení z provozu mimo pozemní komunikace. Před započatím restaurátorských prací bylo pracovníky TMB demontováno vnější oplechování, podlaha, vnitřní obložení a hnací agregát. Demontované díly a vzorky původních materiálů (podlahová krytina, vnitřní obložení, pryžové profily) byly uloženy v depozitáři. Druhá etapa konzervace-restaurování autobusového vleku Jelcz PO1E, jejíž realizace byla umožněna poskytnutím účelových prostředků z programu ISO/d 2015, byla zaměřena především na obnovu vnějšího laku, restaurování podvozku, náprav, brzdového systému, položení podlahy z vodovzdorné překližky a restaurování sedadel. Práce byly realizovány v dílně pro restaurování vozidel MHD v areálu TMB v Řečkovicích v úzké součinnosti se zaměstnanci muzea. Cílem tohoto postupu bylo optimální využití poskytnutých prostředků z programu ISO/d při minimalizaci nákladů na jednotlivé konzervátorské-restaurátorské zásahy, jež byly – z důvodu odlišných technologických postupů (lakýrnické práce, čalounické práce, stolařské a zámečnické práce) – zadávány postupně jednotlivým restaurátorům s potřebnými referencemi a praxí. Obnova vnějšího laku autobusového vleku Jelcz PO1E byla zadána firmě Nosiče kontejnerů, Jiří Rech s dostatečnou praxí při lakování silničních vozidel. Restaurování sedadel se ujalo čalounictví Gregor z blízké obce Česká. Před položením podlahy z vodovzdorné překližky tl. 18 mm bylo nutno uskutečnit restaurování systému brzd, tlakovzdušných rozvodů, náprav a nábojů kol s výměnou ložisek kol a brzdového obložení. Zatím poslední fáze konzervování-restaurování autobusového přívěsu Jelcz PO1E zahrnuje otryskání a nátěr koster sedadel odstínem RAL 1001, položení podlahové krytiny z podlahoviny Super a pryžového koberce dezénu G-6, vnitřní obložení stropu překližkou otápetovanou koženkou odpovídajícího odstínu z produkce firmy Svitap Chropyně. Pro obložení bočnic a stropu byl použit umakart – deska HPL tl. 1,2 mm s lesklým povrchem dezénu dřeva, odstín č. 1661 z nabídky firmy Reta Pardubice. Restaurování koster sedadel, položení podlahové krytiny, obložení stropu a bočnic bylo zadáno Dopravnímu podniku města Brna, a.s. a realizováno v jeho ústředních dílnách v Brně-Medláňkách. Autobus Jelcz 272 MEX byl po odstojení vozové

skříně odvezen na traileru firmy Moravskoslezská s.r.o. do sídla restaurátora pana Urbánka ve Lhotě nad Moravou. Při zahájení restaurátorských prací bylo zjištěno závažné poškození roštu vozové skříně korozí vedoucí ke ztrátě tuhosti roštu vozové skříně. Průhyb roštu vozové skříně ve vodorovné rovině byl až 50 mm. Bylo třeba vyvázat podvozek a skříní autobusu usadit na pomocný rám. Následně bylo možno zajistit restaurování rámu vozové skříně s kompletní výměnou podélníků a příčníků roštu. Restaurovány byly bočnice vozové skříně, boční schránky a podběhy předních kol. Uskutečnila se výměna zkorodovaných výlisků okenních sloupků bočnic i čel vozu. Z podvozku byly demontovány vzduchojemy, vzduchové rozvody a veškeré armatury, což umožnilo provést antikorozi náter i na hůře dostupných místech. Bylo třeba zajistit restaurování poškozeného příčnicku se středovým uložením ložiska kardanového hřídele. Restaurování kostry karoserie a podvozku autobusu Jelcz umožní pokračování navazujících restaurátorských prací v roce 2016. Ty již budou hrazeny z rozpočtových prostředků TMB.

VÝKUP SBÍRKY FINANČNÍ STRÁŽ 1918–1949

Garant: Mgr. Hana Bartošová

Program ISO/C – výkupy KP a předmětů mimořádné kulturní hodnoty, MK ČR

Finanční podpora: 1 064 000 Kč + 536 000 Kč TMB

Do sbírkového fondu TMB – sbírky celnictví byla v prosinci zakoupena od původního majitele sbírky pana Zdeňka Zídka ucelená sbírka, která byla následně zapsána do sbírkového fondu TMB pod přírůstkovým číslem 263/2015. Obsahuje předměty se značnou historickou a vypovídací hodnotou, které se vztahují k působení finanční stráže v uvedeném období na území Československé republiky. Jedná se o velmi bohatý a ucelený soubor výstroje, výzbrojních součástek, archivních tiskovin, v němž je zachycen postupný vývoj finanční stráže od vzniku Československé republiky, přes období Protektorátu Čechy a Morava až do zrušení finanční stráže jako instituce v roce 1948 (s platností k březnu 1949). U stejnojmenných se jedná o 118 předmětů, které tvoří ucelenou vývojovou řadu s odpovídajícími historickými označeními hodnot. Dále je ve sbírce zastoupeno 85 předmětů koženého zboží a výstrojních součástek, 8 ks plechových cedulí označujících celní úřad, státní hranice či pohraniční pásmo

a 9 kusů razítek finanční stráže či správy. Součástí sbírky je i 23 předmětů patřících k výzbroji: palné zbraně, náboje, bodáky a šavle. Další nedílnou součástí sbírky tvoří publikace a archiválie. Zde se nachází seznamy zaměstnanců, předpisy zahraničního obchodu, celní předpisy, Klasův díář, Celní věstník, propouštěcí list, výplatní list, různé typy cestovních dokladů, jednorázová propustka a několik desítek fotografií s příslušníky finanční stráže či dokumentace státní hranice. Po zpracování sbírky budou předměty využity k prezentaci ve stálé expozici věnované celní správě a ochraně státní hranice, která je plánována v budově bývalé celnice ve správě TMB na hraničním přechodu Hatě–Chvalovice. Rozsáhlost sbírky současně umožňuje její využití i v rámci krátkodobých výstav pořádaných TMB nebo formou zápůjček jiným institucím.

ZVLHČOVAČ VZDUCHU

Garant: Ing. Alena Selucká, Mgr. Karel Rapouch

Program ISO/D – D – náročné restaurování a konzervace TMB

Finanční podpora: 25 000 Kč

Účelem projektu realizovaného z prostředků programu ISO/D bylo zkvalitnění vybavení MCK TMB, které poskytuje služby a pomoc v oblasti konzervování-restaurování vlastníkům a správcům sbírek muzejní povahy a dalším zájemcům. Zvlhčovač vzduchu bude využit jednak pro udržení podmínek mikroklimatu expozic TMB, ale také pro pomoc ostatním institucím při řešení krizových situací souvisejících se změnami relativní vlhkosti prostředí v depozitářích nebo expozicích, případně pro aklimatizaci restaurovaných předmětů.

VII. 3 / PROJEKTY PŘEDLOŽENÉ JAKO ŽÁDOSTI K FINANCOVÁNÍ Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ

NÁKUP OPTICKÉHO PŘÍSTROJE – VIDEO MIKROSKOPU

Garant: Ing. Alena Selucká, Mgr. Martin Hložek, Ph.D.

Program/zdroj: MK ČR, č. akce 134V112000260

Finanční podpora: 995 000 Kč

V rámci zkvalitňování konzervátorsko-restaurátorských postupů na poli nedestruktivních metod průzkumů předmětů kulturního dědictví byl na pracoviště Metodického centra konzervace TMB zakoupen nový digitální mikroskop zn. Keyence VHX. Daný přístroj doplňuje instrumentální vybavení technologické laboratoře MCK

TMB a přispěje ke zkvalitnění metod identifikace zkoumaných materiálů a objasnění mechanismů jejich poškození. Systematické shromažďování a vyhodnocování získaných výsledků poslouží i k doplňování budované databáze výsledků analytických metod ošetřovaných předmětů a tím i k rozšíření znalostí o dochovaných pozůstatcích minulosti.

MUZEUM DĚTEM

Garant: Mgr. Petra Kubišová a Mgr. Drahomíra Valentová

Program/zdroj: Odbor kultury Statutárního města Brna

Finanční podpora: 45 000 Kč

Projekt byl zaměřen na vytvoření interaktivních stanovišť v muzeu. Ve třech expozicích byly instalovány hrací koutky, které mají nejen dětem více přiblížit daný obor. Byly vydány pracovní listy, natištěno několik panelů, nakoupeny předměty, které si návštěvníci mohou vyzkoušet apod.

ROK SVĚTLA

Garant: Mgr. Marek Kozel, Ing. Kateřina Brettschneiderová

Program/zdroj: Odbor kultury Statutárního města Brna

Finanční podpora: 70 000 Kč

Rok 2015 byl OSN vyhlášen jako mezinárodní rok světla. TMB se zapojilo k této mezinárodní aktivitě a uskutečnilo na toto téma mnoho akcí, např. výstavu a dětský den „Cesta za světlem“, v expozici Kultura nevidomých program „Život bez světla“ pro školní a zájmové skupiny, v září při Noci vědců program „Od svíčky po baterku“, v listopadovém Týdnu vědy a techniky proběhl cyklus odborných přednášek a prezentací výzkumů pod názvem „Světlo jako věda“, hojně navštěvovaný vánoční program s názvem „Rozsvítíme světýlko v nás“, aj. Za poskytnutou dotaci byl nakoupen potřebný materiál, propagace a služby v oblasti programů.

DÍLNA TRADIČNÍCH LIDOVÝCH ŘEMESEL

Garant: PhDr. Taťána Slavíková

Program/zdroj: Odbor kultury Statutárního města Brna

Finanční podpora: 35 000 Kč

Z dotace byl nakoupen materiál na programy Výtvarně-technické dílny TMB, např. pedig, plstění na hedvábí, mýdla potisky triček, lampičky hliníkového plechu, plstěný pantofel aj.

MUZEJNÍ NOC

Garant: Mgr. Marek Kozel, Ing. Kateřina Brettschneiderová

Program/zdroj: Jihomoravský kraj

Finanční podpora: 72 000 Kč

Za poskytnutou dotaci byl realizován program Muzejní noci dne 16. 5. 2015 v TMB.

PARNÍ TRAMVAJOVÁ LOKOMOTIVA CAROLINE

Garant: Ing. Tomáš Kocman

Program/zdroj: Odbor kultury Statutárního města Brna

Finanční podpora: 900 000 Kč

Opravy parní lokomotivy zahrnovaly prohlídku kotle s tlakovou zkouškou, dosazení nových kotlových trubek, opravu armatury parního kotle, vylití kluzných ložisek náprav, kontrolu a opravu pojezdu, opravu rozvodu parního stroje. Na základě výběrového řízení byla uzavřena smlouva o dílo s dodavatelem opravy – Lokomont, s.r.o. Práce byly prováděny v objektu dodavatele v areálu bývalého lokomotivního depa Brno-dolní nádraží, Rosická ulice. Dne 23. 2. 2015 byla provedena tlaková zkouška kotle, 28. 4. 2015 zkušební zatopení, zkušební jízda, technická kontrola a brzdové zkoušky. Po odstranění zjištěných závad byla opravená lokomotiva převzata 19. 6. 2015. Následně byla 20.–21. 6. 2015 prezentována veřejnosti při předváděcích jízdách u příležitosti festivalu Brno – město uprostřed Evropy.

VIII / KONFERENCE, SEMINÁŘE, WORKSHOPY A ODBORNÉ PŘEDNÁŠKY

VIII. 1 / KONFERENCE, SEMINÁŘE, WORKSHOPY A ODBORNÉ PŘEDNÁŠKY POŘÁDANÉ NEBO SPOLUPOŘÁDANÉ TMB

- / Zasedání rady Komise konzervátorů-restaurátorů AMG, 17. 3., TMB (10 účastníků)
- / Konference Muzejní prezentace sbírek: přístupy, strategie, trendy, 16. 4., Národní muzeum v Praze (70 účastníků)
- / Konference Archeologika technika, 28. 4., TMB (24 účastníků)
- / Workshop Výzdočné techniky kovů II, 27.–28. 4., TMB (52 účastníků)
- / Setkání Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG, 5. 5., TMB (41 účastníků)
- / 7. Workshop starého železářství, 21. 5., Stará huť (30 účastníků)
- / Konference Textil v muzeu – Liturgický a obřadní textil, 9.–10. 6., TMB (69 účastníků)
- / Mezinárodní setkání kovářů damascenské oceli – Damask XII, 26.–27. 6., TMB (22 účastníků)
- / Zasedání muzejních center MK ČR, 15. 7., TMB (12 účastníků)
- / Tisková konference k 50. výročí Grand Prix Brno, 12. 8., TMB
- / 6. Mezinárodní setkání flašinetářů Brno 2015, 17.–18. 8., TMB + Magistrát města Brna (35 účastníků)
- / Konference konzervátorů-restaurátorů 2015, 7.–10. 9., Plzeň, (250 účastníků)
- / Konference Po stopách zdraví a nemoci člověka a zvířat V., 15.–16. 9., TMB (43 účastníků)
- / Konference 120. výročí České matice technické, 20. 10., TMB (16 účastníků)
- / Konference Historie průmyslu, techniky a sociálního vývoje na Moravě a ve Slezsku v meziválečném období 1919–1939, 29.–30. 10., TMB (43 účastníků)
- / Konference Větrné mlýny – Propamátky o.p.s., 12.–13. 11., TMB (40 účastníků)
- / Konference 50. léta v ochraně státní hranice, 18.–19. 11., TMB (31 účastníků)
- / Seminář TMB a Komise bezpečnosti AMG Zabezpečení kulturního dědictví. Požární ochrana kulturních památek a konzervátorskorestaurátorské postupy pro dlouhodobé uchovávání kulturního dědictví, 23.–24. 11., Kutná Hora, (18 účastníků)
- / Zasedání Jihomoravské sekce Komise konzervátorů-restaurátorů AMG, 26. 11., TMB (20 účastníků)
- / Konference Ada200, 9. 12., TMB (32 účastníků)

VIII. 2 / ÚČAST NA JINÝCH KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH, WORKSHOPECH A ODBORNÝCH PŘEDNÁŠKÁCH V ČR

- / Konference Budoucnost restaurátorů v památkovém zákoně – budoucnost památek, 29. 1., Poslanecká sněmovna PČR v Praze (Selucká, Štěpánek)
- / Konference Škola na zámku, 5. 2. 2015, Litomyšl (Najbertová)
- / Kolokvium V první linii 1 (Inovativní přístupy v průvodcovské a lektorské činnosti), 9.–10., FF Masarykovy univerzity a Muzeum města Brna (Najbertová)
- / Valná hromada Českého výboru ICOM, 4. 3., Brno (Gilbertová, Anděl)
- / Konference Ovzduší 2015, 20.–21. 4., Brno (Grossmannová)
- / Seminář Preventivní péče o mobiliární fondy s praktickými ukázkami údržby vybraných předmětů, 22. 4., Národní památkový ústav – Zámek Lysice (Grossmannová)
- / Mezinárodní kolokvium Evropské přesahy muzejní edukace Plzeň 2015, 27.–29. 4., Plzeň (Najbertová)
- / 45. konference vlastivědných kroužků, 13. 5., Adamov (Merta)
- / Vyhlášení Gloria musaealis 2014, 14. 5., Obecní dům Praha (Stöhrvá, Štěpánek, Vykydal, Řezníček)
- / Pravidelná zasedání předsednictva ČV ICOM červen–prosinec, Praha a Litomyšl (Anděl)
- / Kolokvium V první linii 2 (Spolu a společně), 15. 6., Jihlava (Najbertová, Šinderbalová, Kubišová, Hemerka)
- / Seminář Muzejní profese a veřejnost: Potenciál muzejních pracovníků „nepedagogické“ profilace směrem k muzejnímu publiku, 25.–26. 6., Masarykovo muzeum v Hodoníně (Šinderbalová)
- / Seminář Knižnické komise AMG, 1.–3. 9., Moravská galerie Brno (Urbánková, Vojtová, Exelová)
- / Kolokvium V první linii 3 (Komunikace se zákazníkem aneb co může ovlivnit každý z nás), 7. 9., Hradec Králové (Najbertová, Hemerka, Smolka, Havelka)
- / Seminář 1945 – rok utrpení a naděje, 8. 9., Národní technické muzeum Praha (Břínek)
- / Seminář Škola v muzeu, 17. 9., Moravské zemské muzeum v Brně, (Najbertová, Šinderbalová, Slavíková, Valentová, Kubišová)
- / Seminář Opatření k zamezení nedovoleného vývozu památek z Iráku a Sýrie, 23. 9. 2015, Ministerstvo zahraničních věcí, Praha (Anděl)
- / Kolokvium 2015 – Různé cesty, stejné cíle (Vhodné strategie

- a účinné metody zpřístupnění muzejního a galerijního obsahu), 4.–10., Plzeň (Najbertová, Bartošová)
- / Seminář Mosty k požární ochraně kulturních památek, 8. 10., Praha (Mrázek)
- / Odborný seminář a plenární zasedání KPV, 4.–6. 10., Plzeň (Najbertová)
- / Seminář Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG, 14.–15. 10., Muzeum Vysočiny Třebíč (Urbánková, Bartošová, Slabotinský)
- / Workshop Zbrojnice na SH Bítov, 26.–27. 10., Státní hrad Bítov (Stöhrvá, MCK)
- / Seminář Financování kulturního dědictví, 3. 11., Metodické centrum architektury Brno (Šinderbalová)
- / Sněm AMG a výroční zasedání NEMO, 4.–7. 11., Plzeň (Anděl)
- / Workshop Tvorba pracovních listů, 23. 11., Moravské zemské muzeum v Brně (Řezníček)
- / Symposium k dějinám geodézie a kartografie, 25. 11., Národní technické muzeum v Praze (Slabotinský)
- / 56. seminář z dějin hutní výroby, 3. 12., Národní technické muzeum v Praze (Merta)
- / Seminář Kreativní Evropa – Kultura a kulturní dědictví. Vybrané projekty 2014–2015, 14. 12., MeetFactory Praha (Panáková, Nekuža)

VIII. 3 / ÚČAST NA ZAHRANIČNÍCH KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH WORKSHOPECH A ODBORNÝCH PŘEDNÁŠKÁCH PŘÍP. JINÉ ZAHRANIČNÍ CESTY

- / Příprava výstavy Až na kov, 10. 3., Bratislava (Selucká, Vaníček, Mrázek)
- / Státní knihovna v Petrohradu, 30. 3. – 4. 4., Petrohrad (Hluší)
- / Generální zasedání E.C.C.O., 20. 4., Bratislava (Selucká, Štěpánek)
- / Studijní pobyt Oberhofen, Švýcarsko, a Monschau, Německo, 31. 5. – 4. 6. (Nekuža)
- / Převzetí předmětů do sbírek od firmy Eurosense, s.r.o., 8. 6., Bratislava (Křehlík, Smola, Nekuža)
- / Odborné exkurze, muzea a odborná pracoviště GM Berlín, 15.–18. 6. (Mrázek, Grossmannová, Mazík, Štěpánek, Selucká)
- / ISPC 22 – 22nd International Symposium on Plasma Chemistry, Antwerp, 5.–10. 7., Antverpy (Grossmannová)
- / Informativní cesta po zahraničních muzeích, 5.–7. 8., Vídeň (Anděl)

- / Studijní pobyt ve Verkehermuseum v Drážďanech, 19.–20. 8., Drážďany (Vykydal, Štěpánek, Havlíčková, Mrázek, Nekuža)
- / ŠpandirFest 2015, 21.–24. 8., Varaždin, Chorvatsko (Nekuža)
- / 13th International Symposium on Radiation Physics, 7.–13. 9., Peking (Hložek)
- / Zasedání komise ICOM-CIMUSET, 6.–13. 9., Krakov (Gilbertová)
- / International Symposium ICOFOM 2015, 9.–18. 9., University of Tsukuba, Japonsko (Nekuža)
- / Mezinárodní meeting k projektu Danube Transnational Project, 22.–24. 9., Budapešť (Gilbertová)
- / Symposium The Best in Heritage, 24.–26. 9., Dubrovnik (Vykydal, Štěpánek, Mrázek, Nekuža)
- / Konference CSTI 2015, 8.–9. 10., Bratislava (Selucká, Vaníček, Pelíšková)
- / Symposium Future Talks 015, 28.–30. 10., Mnichov (Rapouch, Fricová, Hložek)
- / Konzultace a příprava mezinárodní výstavy Technické kreslení, 13. 11., Bratislava (Štěpánek, Nekuža)
- / Odborná exkurze Vojenské historické muzeum Arsenal, Technické muzeum Vídeň, 3.–4. 12., Vídeň (Štěpánek, Mrázek, Vaníček, Kroužil, Truksa, Andryšek, Hrdlička, Pešák)

VIII. 4 / PŘEHLED PŘEDNESENÝCH PŘÍSPĚVKŮ NA UVEDENÝCH KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

- / HLUŠÍ, Eliška: Historie adaptace písma Louise Brailly v Česku, 30. 3. – 4. 4. 2015, Petrohrad, Státní knihovna
- / MAŽÍK, Michal, SELUCKÁ, Alena: Mikroklimatické faktory vystavování sbírkových předmětů, seminář Muzejní prezentace sbírek: přístupy, strategie, trendy, 16. 4. 2015, Praha, Národní muzeum
- / GROSSMANNOVÁ, Hana: Zatížení prostředí škodlivými polutanty s důrazem na specifika textilních sbírek, Preventivní péče o mobiliární fondy s praktickými ukázkami údržby vybraných předmětů, 22. 4. 2015, NPÚ – Státní zámek Lysice
- / HLOŽEK, Martin: Techniky emailu v archeologii a jejich identifikace metodami SEM-EDX, XRF a micro-XRF, Seminář Výzdobné techniky kovů II, 28. 5. 2015, Brno, TMB
- / FOGAŠ, Igor, SELUCKÁ, Alena, PELÍŠKOVÁ, Renata, MAŽÍK, Michal, RAPOUCH, Karel: Konsolidace malby na železné podložce, Seminář Výzdobné techniky kovů II, 28. 5. 2015, Brno, TMB
- / SELUCKÁ, Alena: Prezentace aktivit MCK TMB – aktuální projekty, Zasedání zástupců muzejních center, 15. 7. 2015, Brno, TMB
- / BRÍNEK, Miroslav: Konec války na Moravě, 1945 – rok utrpení a naděje, 8. 9. 2015, Praha, NTM
- / HLOŽEK, Martin, KOMORÓCZY, B, TROJEK, T.: Enamel paint techniques in archaeology and their identification using XRF and micro-XRF, 13th International Symposium on Radiation Physics, 7.–13. 9. 2015, Peking
- / HLOŽEK, Martin, TROJEK, T.: Silver and tin plating as medieval techniques of producing counterfeit coins and their identification by means of micro-XRF, 13th International Symposium on Radiation Physics, 7.–13. 9. 2015, Peking
- / MAŽÍK, Michal: Stabilizace rzi na bázi taninů II., Konference konzervátorů-restaurátorů, 8.–10. 9. 2015, Plzeň
- / GROSSMANNOVÁ, Hana: Plazmochemické ošetření kovových archeologických artefaktů – specifikace parametrů technologického procesu, Konference konzervátorů-restaurátorů, 8.–10. 9. 2015, Plzeň (posterová prezentace)
- / SLABOTÍNSKÝ, Radek: „Minerální vody – mléko země“. K historii Čsl. státního zřídla Šaratica v Sokolnicích u Brna v letech 1948–1956, Po stopách zdraví a nemoci člověka a zvířat V., 15.–16. 9. 2015, Brno, TMB
- / SELUCKÁ, Alena, VANÍČEK, Petr, PELÍŠKOVÁ, Renata, MAŽÍK, Michal: CSTI Průzkum a konzervování-restaurování zbraní a zbroje z hradu Krásna Hôrka, Mezinárodní konference 2015, 7.–9. 10. 2015, Bratislava, Slovenské národní muzeum
- / MRÁZEK, Martin: Dostupnost hasicích médií v památkových objektech, Konference Mosty k požární ochraně kulturních památek, 8. 10. 2015, Praha, NPÚ
- / Mrázek, M.: Požáry historických objektů a památek. Posterová prezentace na mezinárodní konferenci Mosty k požární ochraně kulturních památek, NPU, 8. 10. 2015, Praha
- / SLABOTÍNSKÝ, Radek: Výstavba tzv. univerzitního městečka v Brně. Vize a skutečnost, K historii průmyslu, techniky a sociálního vývoje na Moravě a ve Slezsku v meziválečném období (1918–1939), 29.–30. 10. 2015, Brno, TMB
- / URBÁNKOVÁ, Naděžda: Prof. Vítězslav Veselý: výzkumník, praktik, pedagog. K historii průmyslu, techniky a sociálního vývoje na Moravě a ve Slezsku v meziválečném období (1918–1939), 29.–30. 10. 2015, Brno, TMB
- / ZOUHAROVÁ DYKOVÁ, Sylvie: Výroba automobilů na Moravě v meziválečném období. K historii průmyslu, techniky a sociálního vývoje na Moravě a ve Slezsku v meziválečném období (1918–1939), 29.–30. 10. 2015, Brno, TMB
- / ANDĚL, Luboš: Stručná historie a vývoj financování ČV ICOM, Výroční zasedání NEMO, 5.–7. 11. 2015, Plzeň
- / BRÍNEK, Miroslav: Větrný mlýn v Kuželově – živá památka. Propamátky – větrné mlýny, 12.–13. 11. 2015, Brno, TMB
- / ŘEZNÍČEK, Roman: Československé opevnění na jižní Moravě v padesátých letech, 50. léta v ochraně státních hranic, 18.–19. 11. 2015, Brno, TMB
- / SELUCKÁ, Alena: Prezentace aktivit MCK TMB – aktuální projekty. Zasedání Jihomoravské sekce konzervátorů-restaurátorů AMG, 26. 11. 2015, Brno, TMB
- / SELUCKÁ, Alena, VANÍČEK, Petr, PELÍŠKOVÁ, Renata: Konzervování-restaurování zbraní a zbroje z hradu Krásna Hôrka. Zasedání Jihomoravské sekce konzervátorů-restaurátorů AMG, 26. 11. 2015, Brno, TMB

IX / VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

IX. 1 / VÝUKA, ODBORNÉ PRAXE, VEDENÍ ZÁVĚREČNÝCH PRACÍ, OPONENTURY

IX. 1. 1 / VÝUKA

- / Etnologie v praxi, Ústav evropské etnologie FF MU, jarní semestr, P. Mertová (25 studentů)
- / Ediční činnost v muzeích, Ústav archeologie a muzeologie FF MU, jarní semestr, P. Stöhrová (18 studentů)
- / Technické památky v kontextu muzejní činnosti I, Ústav archeologie a muzeologie FF MU, podzimní semestr, M. Gilbertová (30 studentů)
- / Didaktické aspekty ve výuce dějin vědy a techniky, Katedra historie PedF MU, podzimní semestr, R. Slabotínský (23 studentů)
- / Praktická cvičení – konzervátorské praktikum, Ústav archeologie a muzeologie FF MU, podzimní semestr, A. Selucká, M. Mazík, R. Pelíšková, H. Grossmannová (13 studentů)
- / Sběratelství, studijní obor Starožitník, Střední odborné učiliště tradičních řemesel a Vyšší odborná škola, s.s.r.o. Brno, školní rok 2014/2015 a 2015/2016, P. Nekuža (6 studentů)
- / Dějiny užitého umění a řemesel, studijní obor Starožitník, Střední odborné učiliště tradičních řemesel a Vyšší odborná škola, s.s.r.o. Brno, školní rok 2014/2015 a 2015/2016, P. Stöhrová (6 studentů)
- / Teorie konzervování a restaurování, studijní obor Starožitník, Střední odborné učiliště tradičních řemesel a Vyšší odborná škola, s.s.r.o. Brno, školní rok 2014/2015 a 2015/2016, R. Pelíšková (6 studentů)
- / Cyklus přednášek pro U3V, VUT, duben–květen, S. Zouharová Dyková (60 studentů)

IX. 1. 2 / PREZENTACE A EXKURZE

- / Odborná exkurze v KED a ukázková tavba, VUT FSI, 16. 3. (30 osob)
- / Ukázká práce s fotografickými a archivními dokumenty v muzeu, FF MU, 18. 3. (10 osob)
- / Exkurze v rámci předmětu Technické památky v kontextu muzejní činnosti II, FF MU, únor–červen (17 osob)
- / Pokročilé cvičení z chemie metodik konzervování předmětů vyrobených z anorganických materiálů III, PřF MU, 2. a 9. 11. (4 osoby)
- / Prezentace památky Šlakhamru pro Český Junák a skaut, 13.–15. 11. (20 osob)
- / Přednáška Speciální agroturistika, MENDELU, 13. 12. (24 osob)

IX. 1. 3 / ODBORNÉ PRAXE STUDENTŮ VŠ A VOŠ

- / Odborná praxe studentů oboru muzeologie Ústavu archeologie a muzeologie FF MU
- / Odborná praxe studentů oboru chemie konzervování–restaurování Katedry chemie PřF MU
- / Odborná praxe studentů, oboru umělecké odlévání SPŠ a VOŠ technická v Brně

IX. 1. 4 / VEDENÍ ZÁVĚREČNÝCH PRACÍ

Historie družstevního spolku DĚLPE – dělnické pekárny a cukrárny Brno v letech 1907–1954, Ondřej Pražák, Katedra historie PedF MU (R. Slabotínský)

IX. 1. 5 / OPONENTURY ZÁVĚREČNÝCH PRACÍ

- / Použití dřevěných nástrojů a výrobků v interregionálním a interkulturním kontextu, Lesnická a dřevařská fakulta MENDELU (P. Nekuža)
- / Vodní mlýn v Rajhradě jakožto technická památka a návrh na jeho zpřístupnění, M. Mlejnková, Ústav archeologie a muzeologie FF MU (M. Gilbertová)

IX. 2 / DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ TMB

- / Kurz muzejní propedeutiky Asociace muzeí a galerií, říjen 2014 – červen 2015, Národní muzeum – Muzeum hudby, Praha (V. Šinderbalová, M. Kozel)
- / Doktorské studium oboru anorganická chemie, Přírodovědecká fakulta MU (Mgr. Karel Rapouch)
- / Kombinované studium muzeologie, Filozofická fakulta MU (BC. Roman Řezníček, Roman Kučera, Žaneta Kubingerová)
- / Doktorské studium oboru historie, Filozofická fakulta MU (Mgr. Sylvie Zouharová Dyková)
- / Kombinované studium speciální pedagogiky, Pedagogická fakulta MU (Hana Chmelková)
- / Kurz angličtiny pro zaměstnance TMB
- / Pravidelná školení bezpečnosti práce a řidičů služebních vozů

X. 1 / PUBLIKAČNÍ VÝSTUPY ZAPSANÉ DO RIV

J – ČLÁNEK V ODBORNÉM PERIODIKU:

Hložek, M. – Trojek, T.: Millefiori glasswork technique in the Migration Period: Investigation of beads with the use of nondestructive X-ray fluorescence micro-analysis. In: *Radiation Physics and Chemistry*. Vol. 116, 2015, s. 332–334, ISSN 0969-806X.

Jirásek, P. – Mrázek, M.: Nové trendy v budování bezpečnostních systémů památkových objektů. In: *Zprávy památkové péče*, č. 6, r. 75, 2015, s. 575–580, ISSN 1210-5538.

Mazík, M. – Selucká, A. – Ševčík, R.: Stabilizace rzi prostředky na bázi taninů II. In: *Fórum pro konzervátory–restaurovatelky*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 54–60. ISSN 1805-0050.

Musilová, M. – Hložek, M. – Kolníková, E.: Římska stavba I na akropole Bratislavského keltského oppida vo svetle nálezou mincí. In: *Slovenská archeológia LXIII-2*, Nitra, ISSN 1335-0102, v tisku.

Rapouch, K. – Selucká, A. – Mazík, M. – Příhoda, J. – Trnková, L. – Storme, P.: Studium koroze slitin Pb–Sn–Sb v půdním prostředí. In: *Koroze a ochrana materiálů*, 2015, vol. 59, no. 1, p. 1–6, ISSN 1804-1213.

Richter, L. – Zmrzlý, M. – Marek, J. – Borůvka, M. – Másilko, Jiří – Mazík, Michal: Falza rakousko-uherských zlatníků. In: *Folia numismatica: supplementum ad Acta Musei Moraviae*, sv. 28, č. 2., 2014, s. 191–221, ISSN 0862-1195.

Selucká, A.: Postup vyhodnocování historického klimatu na příkladu památkových objektů. In: *Zprávy památkové péče*, č. 5, r. 75, 2015, s. 445–449, ISSN 1210-5538.

Slabotínský, R.: Jihomoravský krajský výbor KSČ v Brně v letech 1968–1971. Od srpnové okupace k porážce reformních sil a vítězství normalizačního režimu II. In: *Sborník prací pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně – řada společenských věd*, 28, 2014, č. 1, Brno, Masarykova univerzita 2014, ISSN 1211-6068, s. 104–118.

X / PUBLIKAČNÍ ČINNOST

B – ODBORNÁ KNIHA:

Smutný, B.: *Václav Kunžak – zapomenutý mechanik a vynálezce z 18. století. Studie o lidech a technice v době protoindustrializace na Moravě*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, ISBN 978-80-87896-23-5.

Ryšková, M. – Mertová P.: *Kulturní dědictví brněnského vlnařského průmyslu*. Ostrava: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě, 2014. ISBN 978-80-85034-81-3.

Mertová, P. – Slabotínský, R.: *Mapa příběhů. Technické dědictví Moravy a Slezska*. Odborný katalog k výstavě. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015. ISBN 978-80-87896-20-4

C – KAPITOLA V KNIZE:

Hložek, M. – Komoróczy, B. – Trojek, T.: *Techniky emailu v archeologii a jejich identifikace metodami SEM-EDX, XRF a micro-XRF*. In: *Výzdné techniky kovů II*, Brno: Technické muzeum v Brně, s. 39–50, ISBN 978-80-87 896-22-8.

Fogaš, I. – Selucká, A. – Pelíšková R. – Mazík, M. – Rapouch, K.: *Konsolidace malby na železné podložce*. In: *Výzdné techniky kovů II*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 51–61, ISBN 978-80-87,896-22-8.

Mertová, P.: *Stručný přehled výroby brněnských textilních firem mezi lety 1925–1939*. In: *Věda a technika v českých zemích mezi světovými válkami*. Praha, Národní technické muzeum, 2015, s. 239–262, ISBN 978-80-7037-245-6.

Nekuza, P. – Stöhrová, P.: *Technika v muzeu a muzejní péči*. In: Mertová, Petra – Slabotínský, Radek (eds.): *Mapa příběhů. Technické dědictví Moravy a Slezska*. Odborný katalog k výstavě. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 83–89, ISBN 978-80-87896-20-4.

Nekuza, P. – Frýbová, J.: *SIA 1865 – 1918. Historie Spolku inženýrů a architektů*. In: Čapka, F. – Slabotínský, R. a kol.: *Kapitoly z hospodářských dějin Moravy a Slezska v 19. a 20. století*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 104–109, ISBN 978-80-87896-21-1.

Řezníček, R.: *Muzejní aktivity Technického muzea v Brně související s ochranou a ostrahou hranic v objektech in situ (pěchotní srub MJ – S 3 v Šatově a bývalá budova celnice v Hatích*. In: *Ochrana státní hranice v sedmdesátých letech 20. století*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 136–155. ISBN 978-80-87896-16-7.

Slabotínský, R.: *Vznik Prvního výrobního družstva dělníků pekařských v Brně v roce 1907 a počátky jeho činnosti*. In: František Čapka – Radek Slabotínský a kol.: *Kapitoly z hospodářských dějin Moravy a Slezska v 19. a 20. století*. Brno: Technické muzeum v Brně 2015, s. 110–123. ISBN 978-80-87896-21-1.

Slabotínský, R.: „Obchodně je firma založena na velmi zdravém podkladě, s dobře vedenou distribucí a reklamou.“ K historii firmy ALPA Josef Veselý Brno-Královo Pole v letech 1913–1948. In: Slabotínský, Radek – Stöhrová, Pavla (eds.): *Kapitoly z dějin medicíny, farmacie a veterinárního lékařství*. Brno: Technické muzeum v Brně 2015, s. 200–216. ISBN 978-80-87896-17-4.

Slabotínský, R.: *Několik poznámek ke vzniku Archivu pro dějiny průmyslu, obchodu a technické práce v Brně v roce 1948*. In: Mertová, Petra – Slabotínský, Radek (eds.): *Mapa příběhů*. Technické dědictví Moravy a Slezska. Brno: Technické muzeum v Brně 2015, s. 78–82. ISBN 978-80-87896-20-4.

Storme, P. – Selucká, A. – Rapouch, K. – Mazík, M. – Vanmeert, F. – Koen, J. – Van Devoorde, L. – Vakemans, B. – Vince, L.: *Composition and corrosion forms on archaeological and non-archaeological historic printing letters from The Moravian Museum, Memorial of Kralice Bible, The Czech Republic and The Museum Plantin-Moretus, Antwerp, Belgium*. In: *La conservation-restauration des métaux archéologique: des premiers soins à la conservation durable*, 2015, s. 59–65, ISBN 978-2-87522-152-0.

D – PŘÍSPĚVEK VE SBORNÍKU

Grossmannová, H.: *Kvalita vnitřního prostředí v Technickém muzeu v Brně, monitoring, vyhodnocení, strategie*. In: *Ovzduší 2015, XII. česko-slovenská konference*, 20.–22. 4. 2015 Brno. Masarykova univerzita, 2015, s. 158–60, ISBN 978-80-210-7829-1.

Selucká, A. – Vaníček, P. – Pelíšková, R. – Mazík, M.: *Průzkum a konzervování-restaurování zbraní a zbroje z hradu Krásna Hôrka*. In: *Sborník z konference CSTI 2015*, Slovenské národní múzeum, v tisku.

Slabotínský, Radek: „S hlediska zdravotního jest to jediné koupaliště v okolí, které pro zdravotní stav občanstva má zajisté nemalý význam...“. K historii Slavkovského koupaliště a lázní v letech 1928–1943, zapsaného společenstva s ručením omezeným. In: *XXXII. Mikulovské sympozium*. Brno, Moravský zemský archiv-Státní okresní archiv v Břeclavi se sídlem v Mikulově 2015, s. 228–241.

A – ELEKTRONICKÉ DOKUMENTY – DIGITÁLNÍ DATABÁZE:

Urbánková, N.: *Technické muzeum v Brně – historické snímky*. Databáze v aplikaci ProMus. [online]. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015.[cit. 22.12.2015] Dostupné z: www.tmbro.cz/historickesnimgy/ a <http://www.citem.cz/tmb/>

Databáze konzervovaných-restaurovaných exponátů k výstavě *Až na kov – záchrana sbírek z hradu Krásna Hôrka*

Databáze výsledků analytických metod. [online]. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015.[cit. 22.12.2015] Dostupné z: <http://antos.egate.cz/>

Encyklopedický slovník oboru konzervování – restaurování. [online]. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015.[cit. 22.12.2015] Dostupné z: <http://mck.technicalmuseum.cz/literatura>

X. 2 / OSTATNÍ PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Grossmannová, H. – Krčma, F.: *Plasma chemical treatment for metal artefacts: conservation approach*, Hana Grossmannová, František Krčma, *ISPC 22 – 22nd International Symposium on Plasma Chemistry*. Antwerp : International Plasma Chemistry Society, 2015, P-III-6-21. O-19-1-O-19-1. ISBN N.

Grossmannová, H. – Krčma, F.: *Low Pressure Plasma Chemical Treatment for Metal Artefacts – Conservation Approach, 20th Symposium on Application of Plasma Processes & COST TD1208 Workshop on Application of Gaseous Plasma with Liquids – Book of Contributed Papers*, Bratislava, s. 240–244, ISBN 978-80-8147-027-1

XI / EDIČNÍ ČINNOST

Grossmannová, H. – Mazík, M. – Krčma, F.: Plazmochemické ošetření kovových archeologických artefaktů- specifikace parametru technologického procesu. In: *Fórum pro konzervátory-restaurátory*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 61–65, ISSN 1805-0050.

Kocman, T.: Tramvajová doprava v Brně 2012–2014 In: *Městská doprava*, č. 1, 2015, s. 14–23.

Kocman, T.: Autobusová doprava v Brně 2011–2015 In: *Městská doprava*, č. 2, 2015, s. 14–21.

Kocman, T.: Brněnské trolejbusy v letech 2011–2015 In: *Městská doprava*, č. 4, 2015, s. 20–29.

Mazík, M. – Selucká, A.: Mikroklimatické faktory vystavování sbírkových předmětů. In: *Sborník příspěvků z konference Muzejní prezentace sbírek: přístupy, strategie, trendy*. Praha: Národní muzeum, 2015, s. 43–45, ISBN 978-80-7036-463-5.

Merta, O.: Archeologia technica. In: *Archeologia technica*, 26. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 1, ISSN 1805-7241.

Merta, O. – Merta, D.: In memoriam Jiří Merta. In: *Archeologia technica*, 26. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 109–116, ISSN 1805-7241.

Nekuža, P.: Reprodukční kamera Klimsch Autohorka 101 pro barevný film. In: *Historická fotografie*, 2015, s. 78–81. ISSN 1213-399X. ISBN 978-80-7469-040-2 (Národní archiv Praha), ISBN 978-80-87896-19-8 (Technické muzeum v Brně).

Nekuža, P.: Záznamové hudební pásy. In: *Památková péče na Moravě. Edice Monumentorum Moraviae Tutela 17/2015*. Brno: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně. s. 133–139. ISSN 1214-5327. ISBN 978-80-87967-03-4.

Nekuža, P.: Odborná exkurze Společnosti přátel starožitných hodin 2015. Interiérové (salonní) orloje ve sbírkách moravských muzeí. In: *Zpravodaj Společnosti přátel starožitných hodin 30/2015 při KPTMB*, s. 11–16, interní tisk.

Řezníček, R.: Bez jídla není vítězství. In: *1. světová (extra VÁLKA)*, č. 6, 2015, s. 14–17.

Řezníček, R.: Zákopy v Brně (rozhovor), In: *1. světová (extra SPECIÁL)*, č. 5, 2015, s. 96–98.

Selucká, A. – Stöhrlová, P. – Příhoda, J.: Ke koncepci oborového periodika FKR aneb „Jasně a stručně za redakci“. In: *Fórum pro konzervátory-restaurátory*, 2015. Brno: Technické muzeum v Brně, s. 155–160. ISSN 1805-0050.

Stöhrlová, P.: Editorial. In: *Fórum pro konzervátory-restaurátory*, 2015. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015, s. 1, ISSN 1805-0050.

Selucká, A.: Poznámky k depozitářům z hlediska preventivní péče. *Věstník AMG*, 2, 2015, s. 3–4, ISSN 1213-2152,

Slabotínský, R.: Brno / Brünn 1939–1945. Roky nesvobody / Jahre in Unfreiheit. Díl III / Teil III. (recenze). In: *Historická fotografie*, 2015, s. 92–95. ISSN 1213-399X, ISBN 978-80-87896-19-8 (Technické muzeum v Brně), ISBN 978-80-7469-040-2 (Národní archiv)

Slabotínský, R.: Podle přírody! Fotografie a umění v 19. Století. Příklady z českých a moravských sbírek (recenze). *Historická fotografie*, 2015, s. 92–95. ISSN 1213-399X, ISBN 978-80-87896-19-8 (Technické muzeum v Brně), ISBN 978-80-7469-040-2 (Národní archiv)

Urbánková, N.: Objevení skrytého pramene. In: *Historická fotografie*, 2015, s. 82–85. ISSN 1213-399X, ISBN 978-80-87896-19-8 (Technické muzeum v Brně), ISBN 978-80-7469-040-2 (Národní archiv)

XI. 1 / PERIODICKÉ PUBLIKACE

Archeologia technica. 26

Odborný recenzovaný časopis, ISSN 1805-7241
Náklad 300 ks

Textil v muzeu. 2015 Oděvy a textilní doplňky pro liturgii a obřady

Odborný recenzovaný časopis, ISSN 1804-1752
Náklad 300 ks

Fórum pro konzervátory-restaurátory. 2015

Odborný recenzovaný časopis, ISSN 1804-1752
Náklad 450 ks

Historická fotografie. 2015

Odborný recenzovaný časopis, ISSN 1213-399X
Náklad 250 ks

Výroční zpráva za rok 2014

Náklad 70 ks

XI. 2. NEPERIODICKÉ PUBLIKACE

Vaněk, P. a kol: Ochrana státní hranice v sedmdesátých letech 20. století

Edice Acta Musei Technici Brunensis, sv. 7, 164 s. ISBN 978-80-87896-16-7
Náklad 300 ks

Slabotínský, R. – Stöhrlová, P. (eds.): Kapitoly z dějin medicíny, farmacie a veterinárního lékařství.

Edice Acta Musei Technici Brunensis, sv. 8, 240 s., ISBN 978-80-87896-17-4
Náklad 300 ks

Čapka, F. – Slabotínský, R. a kol.: Kapitoly z hospodářských dějin Moravy a Slezska v 19. a 20. století

Edice Acta Musei Technici Brunensis, sv. 9, 160 s. ISBN 978-80-87896-21-1
Náklad 300 ks

XII / MARKETING A FUNDRAISING

Kol.aut.: Výzdobné techniky kovů II

Odborná kolektivní monografie, ISBN 978-80-87896-22-8

Náklad 300 ks

Smutný, B.: Václav Kunžak – zapomenutý mechanik a vynálezce z 18. století. Studie o lidech a technice v době protoindustrializace na Moravě.

Edice Studie z historie techniky a průmyslu, ISBN 978-80-87896-23-5

Náklad 300 ks

Mertová, P. – Slabotinský, R.(eds.): Mapa příběhů. Technické dědictví Moravy a Slezska. Odborný katalog k výstavě. ISBN 978-80-87896-20-4

Náklad 250 ks

XI. 3 / ELEKTRONICKÉ DOKUMENTY NA HMOTNÝCH NOSIČÍCH A INTERNETU

Urbánková, N.: **Technické muzeum v Brně – historické snímky.**

Databáze v aplikaci ProMus. [online]. Brno : Technické muzeum v Brně, 2015.[cit. 22.12.2015] Dostupné z: www.tnbrno.cz/historickesnimgy/ a <http://www.citem.cz/tmb/>

Databáze výsledků analytických metod. [online]. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015.[cit. 22.12.2015] Dostupné z: <http://antos.egate.cz/>

Encyklopedický slovník oboru konzervování – restaurování. [online]. Brno: Technické muzeum v Brně, 2015.[cit. 22.12.2015] Dostupné z: <http://mck.technicalmuseum.cz/literatura>

Databáze konzervovaných-restaurovaných exponátů k výstavě Až na kov – záchrana sbírek z hradu Krásna Hôrka

XI. 4 / AUDIOVIZUÁLNÍ DÍLA

- / Muzejní noc a TMB (propagační video)
- / Přehlídka automobilové techniky TMB (propagační video)
- / Audiovizuální dokument k výstavě Až na kov – záchrana sbírek z hradu Krásna Hôrka

XII. 1. TISKOVINY A PROPAGAČNÍ MATERIÁLY

- / Letáky památek TMB – 6 druhů + 1 obecný o celém muzeu ve 3 jazykových verzích
- / Cestovní pas návštěvníka památek
- / Šroubovinky – časopis s pracovními listy pro rodiny s dětmi
- / Průvodce hlavní budovou
- / Záložky do knih s motivem TMB a památek
- / Novoroční přání

XII. 2. WEBOVÉ STRÁNKY, DIRECT MAIL A SOCIÁLNÍ SÍTĚ

TMB spravuje webové stránky sestávající z části Technické muzeum v Brně a Metodické centrum konzervace, v roce 2015 byl zahájen přechod na kratší doménu www.tnbrno.cz. Kromě toho byly využívány a spravovány domény www.velkavalka.cz a design-s.eu. Na všech těchto stránkách jsou zveřejňovány aktuální informace o činnosti a akcích muzea, webový portál MCK slouží také jako edukační a metodická podpora oboru konzervování-restaurování. Prostřednictvím direct mailu jsou zasílány pravidelně nabídky školám v Jihomoravském kraji i jednotlivcům z řad veřejnosti, kteří projeví o tyto informace zájem. V průběhu celého roku jsme se aktivně věnovali rovněž facebooku, vč. placené propagace. Na konci roku 2015 měla FB stránka 3 670 fanoušků. Pro zveřejňování videí je vyhrazen kanál na portálu youtube.com.

XII. 3. OUTDOOROVÁ REKLAMA

- / Billboardy
- / ADMA – ul. Purkyňova, Brno
- / AC Marketing
- / Rail reklam
- / Plakát s.r.o.
- / Rengl
- / Daruma – světelná navigační tabule, Znojmo

XII. 4. SPOLUPRÁCE S MÉDIÍ

- / SNIP
- / Rádio Petrov
- / Rádio Krokodýl

- / Rádio Beat
- / Media hill (Kult)
- / Královopolské listy
- / MF Dnes (Metro, 5plus2, iDnes, Brno XXL)
- / The media
- / Deník Rovnost
- / Český rozhlas
- / Česká televize
- / Brněnská televize
- / Blesk
- / Metropolis
- / Metropolitan
- / Joma – cestovní informátor
- / Seznam.cz
- / Paseo group
- / Šalina
- / Rail reklam

XII. 5. FUNDRAISING A SPOLUPRÁCE S FIRMAMI A DALŠÍMI INSTITUCEMI

- / Neogenia – vytvoření aplikace Spothill – herní prvek pro chytré telefony v hlavní budově muzea
- / Light-Point
- / Rádio Petrov

XII. 6. BENEFIT PROGRAM TMB

- / Restaurace Korok
- / Student Agency
- / Kudyznudy.cz
- / Kart arena Brno
- / Laser game
- / Paintball arena
- / Wellness Kuřim
- / Jungle park
- / Štáva

XIII / STAVEBNÍ A REKONSTRUKČNÍ PRÁCE

AREÁL TMB TEREZY NOVÁKOVÉ 64, BRNO – ŘEČKOVICE

/ oprava střechy objektu SO 032

V roce 2015 byla na objektu SO 032 dokončena obnova hydroizolační funkce střešního pláště provedením nové hydroizolace z asfaltových modifikovaných pásů, včetně klempířských konstrukcí, dále bylo nutné provést výměnu stávajícího dřevěného bednění a to z důvodu zjištěného plošného poškození od zatékání a vysoké vlhkosti provozu kuchyně jídelny v dané části střechy.

/ oprava vnitřních prostor a zabezpečení objektu SO 032

V roce 2015 byla dokončena oprava části objektu SO 032 kde byly provedeny dispoziční úpravy, opravy podlah, omítek a dle požadavků vyplývajících z PBR a stanoviska HZS Jihomoravského kraje byly v objektu instalovány požární hydranty včetně požárních uzávěrů.

/ pasportizace 37 objektů v areálu

Z požadavku stavebního úřadu a HZS byla pasportizace 37 objektů doplněna o požárně bezpečnostní řešení staveb, které je nutné k povolení užívání případně změny užívání staveb, práce byly dokončeny v polovině roku 2015.

/ výměna oken a vrat objektu SO 004

Na objektu SO 004 byla provedena výměna stávajících dřevěných oken, které byly napadeny hnilobou a při jednoduchém zasklení neplnily tepelně izolační funkci, dále byla provedena výměna stávajících plechových vrat, která byla napadena korozí a to jak výplně dveří, tak i rámová konstrukce včetně pantů.

/ oprava vnitřních prostor objektu SO 008

V části objektu byly provedeny dispoziční úpravy, opravy omítek, podlah a rovněž došlo k vytvoření nového samostatného venkovního vstupu s vybudováním přístupového chodníku od obslužné areálové komunikace.

/ oprava střešní konstrukce, oprava vnitřních prostor včetně výměny oken ve II. NP objektu SO 001

Ve II. NP objektu došlo k výměně stávajících již nefunkčních dřevěných oken (zkřížené rámy) včetně opravy omítek a maleb celého prostoru podlaží. Na základě odborného posudku o stávajícím stavu zastřešení objektu byly zahájeny práce na opravě střešního pláště a krovu se zateplením stropu nad posledním podlažím, které budou pokračovat i v roce 2016.

V areálu dále probíhala běžná údržba, např. drobné opravy elektroinstalace, opravy ZTI a dále pak opravy oplocení a osvětlení areálu, čištění kanalizace atd.

Na základě schváleného investičního záměru a vypracované projektové dokumentace bylo v tomto roce vyhlášeno výběrové řízení na veřejnou zakázku s názvem „Stavební úpravy objektu SO 033 na depozitář v areálu Terezy Novákové, Brno“ (identifikační číslo akce: 134V112000238), jehož vítězem se na samém konci roku stala společnost OHL ŽS.

Na základě schváleného investičního záměru s názvem „Stěhování sbírkových předmětů do nového depozitáře“ (identifikační číslo akce: 134V112000240), reagujícího na havarijní stav depozitáře v Brně-Židenicích na Rokycanově 33 byla ke konci roku 2015 vybrána společnost Hrubý Moving.

Pro schválený investiční záměr s názvem „Projektová dokumentace – Centrální depozitář a příjmová a montážní dílna TMB“ (identifikační číslo akce: 134V112000302) byl v roce 2015 vybrán administrátor veřejné zakázky.

HLAVNÍ BUDOVA TMB

/ oprava severní a části východní fasády objektu

Stávající fasáda byla napadena prorůstajícím mechem a vlivem počasí již byla značně opotřebena, došlo tedy k celkové obnově fasády a všech podkladních vrstev včetně vytvoření loga a nápisu TMB, dle jednotného vizuálního stylu. Při opravě fasády byly vyměněny i všechny okenní parapety.

/ expozice optiky a výpočetní techniky (identifikační číslo akce: 134V112000133)

V roce 2015 byla zahájena realizace expozice optiky a výpočetní v I. PP objektu, akce je hrazena z dotace MK ČR a práce budou pokračovat i v roce 2016.

V objektu dále probíhala běžná údržba a opravy maleb, elektroinstalace, opravy ZTI, oprava kotlů a dále provádění revizí v termínech dle platných předpisů.

AREÁL „KASÁRNA NA LETIŠTI“ ČERNOVICE

/ přípojka vody a splaškové kanalizace do areálu

Krátce po převzetí areálu od Katedry obrany AČR v listopadu 2009 oznámil Magistrát města Brna – Odbor správy majetku, že ruší vodovodní přípojku k areálu z ul. Olomoucká, kterou má ve své správě. Důvodem byl její špatný stav, časté poruchy, ztráta vody, vysoké náklady. Totéž následovalo s přípojkou kanalizace, která nebyla propustná do kanalizačního systému.

Investiční a provozní oddělení neprodleně začalo hledat řešení s MMB, BVaK, IMOS a dotčenými subjekty, které nepovolily navrhovaná nejjednodušší plánovaná řešení. Po dalších komplikacích došlo ke konečnému souhlasu a vydání územního rozhodnutí v říjnu 2014 k provedení obou přípojek složitou trasou cca 100 m pod zasiťovanou místní komunikací do městské sítě v ul. Těžební. Z důvodu zimního počasí byly samotné práce zahájeny až v dubnu 2015. Kolaudační souhlas s užíváním stavby byl vydán MČ Brno-Černovice na konci roku 2015. Před připojením na novou vodovodní a kanalizační přípojku bylo nutno rekonstruovat celou vodovodní i kanalizační síť uvnitř areálu, která již nebyla spolehlivě funkční.

/ připojení areálu k elektrické síti

Po převzetí areálu byla elektřina dodávána jako dosud smluvně od majitele soukromé trafostanice, který souhlasil s dodávkou do doby vybudování a napojení do sítě EON v dané lokalitě. EON vedl rozvod podél přilehlé komunikace s areálem a na základě žádosti TMB provedl připojení areálu na hranici pozemku. V důsledku zrušení původního kabelu soukromého dodavatele a jeho odpojení bylo nutné předem upravit silový el. rozvod také uvnitř areálu. Od uvedeného data je smluvně i fakticky areál připojen řádně k síti EON.

NKP VODNÍ MLÝN VE SLUPI

/ sekernické práce

U vodních kol byly vyměněny lopatky a dále proběhla montáž ke stavidlům vodních kol.

ŠLAKHAMR V HAMRECH NAD SÁZAVOU**/ drobné opravy a údržba**

V roce 2015 došlo k výměně řemene za klínové řemeny, výrobě řemenice a opravy hřídele kladiva, obložení studny dubovým dřevem včetně drobných oprav.

NKP VĚTRNÝ MLÝN V KUŽELOVĚ**/ drobné opravy a údržba**

V roce 2015 došlo k opracování a instalaci, k okování a křesání mlýnských kamenů a drobné údržbě na objektu.

KONTROLY A REVIZE**HLAVNÍ BUDOVA TMB**

- / EZS, CCTV – pravidelná revize v předepsaných intervalech (Lenia Brno s.r.o.)
- / EPS – pravidelná revize v předepsaných intervalech (Cofely a.s.)
- / Přenosné hasicí přístroje včetně vnitřních hydrantů (Jan Prášek – Hasičský servis)
- / Požární klapky – pravidelná revize v předepsaných intervalech
- / Požární přetlakové větrání včetně zdroje UPS
- / Tlakové nádoby (Tomáš Hanžl)
- / Nouzové osvětlení včetně zdroje UPS (Libor Dobrovolný)
- / Elektrické spotřebiče včetně ručního nářadí (Libor Dobrovolný)
- / Elektrického zařízení budovy (Libor Dobrovolný)

AREÁL VOJENSKÝCH KASÁREN V ŘEČKOVICÍCH

- / Pravidelná revize el. zařízení všech objektů v areálu (František Voneš)
- / Přenosné hasicí přístroje (Jan Prášek – Hasičský servis)
- / Tlakové nádoby (Tomáš Hanžl)
- / Plynová zařízení

AREÁL MHD V LÍŠNI

- / Pravidelná revize el. zařízení objektů (František Voneš)
- / Přenosné hasicí přístroje (Jan Prášek – Hasičský servis)
- / Tlakové nádoby (Tomáš Hanžl)

VĚTRNÝ MLÝN V KUŽELOVĚ

- / Přenosné hasicí přístroje (Jan Prášek – Hasičský servis)
- / EZS (Trade Fides a.s.)

ŠLAKHAMR V HAMRECH NAD SÁZAVOU

- / Přenosné hasicí přístroje (Jan Prášek – Hasičský servis)
- / EZS (Lenia Brno s.r.o.)

DÍLNY A DEPOZITÁŘ V ŽIDENICÍCH

- / Přenosné hasicí přístroje (Jan Prášek – Hasičský servis)
- / Elektrického zařízení budovy (Libor Dobrovolný)
- / Tlakové nádoby

VODNÍ MLÝN VE SLUPI

- / EZS, EPS (Trade Fides a.s.)
- / Přenosné hasicí přístroje (Jan Prášek – Hasičský servis)

KOVÁRNA V TĚŠANECH

- / Přenosné hasicí přístroje (Jan Prášek – Hasičský servis)

STARÁ HUŤ U ADAMOVA

- / EZS, EPS (Trade Fides a.s.)
- / Přenosné hasicí přístroje (Jan Prášek – Hasičský servis)

XIV / HOSPODAŘENÍ, ZAMĚSTNANOST, OSTATNÍ

XIV. 1 / VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ 2015

Technické muzeum v Brně dosáhlo v rozpočtovém roce 2015 zlepšený výsledek hospodaření ve výši 282 217,98 Kč. Je to cca 0,33 % z celkových výnosů organizace v roce 2015, což je možné hodnotit jako vyrovnaný výsledek hospodaření. Tento zlepšený výsledek hospodaření navrhuje organizace rozdělit takto:

25% přiděl do FRM, tj. 70 554,50 Kč a 75% přiděl do fondu odměn, tj. 211 663,48 Kč.

Organizace měla pro 2015 schválený rozpočet ve výši 67 957 000 Kč, po úpravách pak 84 205 399 Kč včetně účelových dotací od zřizovatele ve výši 6 197 161 Kč.

Skutečnost k 31.12. 2015 činí :

Náklady	85 919 030,67 Kč
Výnosy	86 201 248,65 Kč
výsledek hospodaření	282 217,98 Kč

Jak bylo uvedeno výše, organizace skončila hospodaření v roce 2015 se zlepšeným výsledkem hospodaření ve výši cca 282 tis. Kč. Vyšších výnosů o 1 996 tis. Kč proti upravenému rozpočtu organizace dosáhla především příjmy ze vstupného a dále se v navýšení výnosů projevilo financování z mimorozpočtových zdrojů ve výši cca 1 204 tis. Kč.

Vyšší výnosy umožnily organizaci použití těchto prostředků pro provoz organizace, náklady byly vyšší o 1 714 tis. Kč než upravený rozpočet, použity byly hlavně ve službách.

Porovnání výsledků hospodaření organizace v časové řadě roků 2011 až 2015 a současně porovnání výsledků hospodaření v uvedené časové řadě vzhledem k vyrovnanosti rozpočtu – zlepšený hospodářský výsledek se pohybuje do 1 % výnosů, lze tedy považovat hospodaření organizace za vyrovnané:

v tis. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Výsledek hospodaření (VH)	249	423	331	0	282

XIV. 2 / ROZBOR ZAMĚSTNANOSTI A ČERPÁNÍ MZDOVÝCH PROSTŘEDKŮ

Objem mzdových prostředků stanovený rozpočtem pro rok 2015 činil 18 947 tis. Kč na platy zaměstnanců a 1 157 tis. Kč na ostatní osobní náklady. V průběhu roku byl rozpočet na platy navýšen celkem o částku 3 102 666 Kč, z toho částka na pokrytí nákladů spojených se zvýšením tarifních platů zaměstnanců o 3 % za období listopad až prosinec v souvislosti s novelizací nařízení vlády č. 564/2006 Sb. činila 110 tis. Kč. Dále byla poskytnuta dotace na pokrytí mzdových nákladů související s novelizací § 6 nařízení vlády č. 564/2006 Sb. v roce 2015 ve výši 1 722 tis. Kč. Tyto prostředky byly použity v souladu s jejich určením.

Na stávající projekt NAKI – DF13P01OVV016 byla schválena částka na platy 866 tis. Kč a na ostatní osobní náklady částka 453 tis. Kč. Na stávající projekt NAKI – DF12P01OVV039 bylo schváleno na platy 180 tis. Kč a na ostatní osobní náklady částka 25 tis. Kč. Limity čerpání těchto mzdových prostředků byly dodrženy.

V průběhu roku byla schválena dotace na institucionální podporu dlouhodobého koncepčního rozvoje ve výši 23 tis. Kč na platy zaměstnanců a 30 tis. Kč na ostatní osobní náklady. Tyto prostředky byly vyčerpány dle uvedeného určení.

Dále byly rozpočtem schváleny prostředky OON na kulturní aktivity ve výši 191 tis. Kč, z toho 90 tis. na opravy sbírkových předmětů z vyhořelého hradu Krásna Hôrka, 101 tis. Kč na MCK – podporu dlouhodobé koncepční činnosti. V průběhu roku byly rozpočtem schváleny částky 18 tis. Kč na akci „S Matičkou a Šroubkem“ a 69 tis. Kč na „Mezinárodní setkání flašinetářů v Technickém muzeu v Brně“. Tyto částky byly čerpány v souladu s rozpočtem.

Limit mzdových prostředků na platy zaměstnanců na rok 2015 byl překročen o částku 91 051 Kč, která byla podle ustanovení § 59 odst. 2 zákona č. 218/200 Sb. o rozpočtových pravidlech vyčerpána z fondu odměn. Na náhradách za pracovní neschopnosti bylo vyplaceno 80 390 Kč, o tuto částku bylo navýšeno čerpání mzdových prostředků na platy.

Rozpočet ostatních osobních nákladů ve výši 1 943 tis. Kč byl dodržen. Z této částky bylo čerpáno na dohody o pracovní činnosti 814 500 Kč, na dohody o provedení práce částka 1 095 750 Kč, odstupné bylo vyplaceno ve výši 32 750 Kč.

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců za rok 2015 činil 90,586 zaměstnanců.

1. Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31.12. 2015

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0,0
21 - 30 let	5	5	10	10,8
31 - 40 let	8	9	17	18,3
41 - 50 let	10	11	21	22,6
51 - 60 let	16	12	28	30,1
61 let a více	11	6	17	18,3
celkem	50	43	93	100,0

2. Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31.12. 2015

vzdělání dosažené	muži	ženy	celkem	%
základní	0	3	3	3,2
nižší střední	0	2	2	2,2
nižší střední odborné	0	2	2	2,2
střední odborné s vyučením	9	4	13	14,0
střední nebo střední odborné bez maturity i vyuč. listu	0	0	0	0,0
úplné střední všeobecné	0	4	4	4,3
úplné střední odborné s vyučením i maturitou	8	2	10	10,8
úplné střední odborné s maturitou (bez vyučení)	11	8	19	20,4
vyšší odborné	0	0	0	0,0
bakalářské	3	3	6	6,5
vysokoškolské	20	14	34	36,4
celkem	51	42	93	100,0

3. Celkový údaj o průměrných platech k 31.12. 2015

	Celkem
průměrný hrubý měsíční plat	20 367

4. Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců v roce 2015

	muži	ženy	Celkem
nástupy	4	6	10
výstupy	5	4	9

XIV. 2 / ČINNOST PRACOVNÍŠTĚ ZAJIŠŤUJÍCÍHO PŮSOBNOST ZÁKONA Č. 80/2004 SB.

Informace o skladbě a počtu žádostí o vydání osvědčení o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty za rok 2015 podle zákona č. 80/2004, kterým se mění zákon č. 71/1994 Sb. o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, ve znění zákona č. 122/2000, zpracováno dle Metodického pokynu Ministerstva kultury č.j. MK 36075/2011 Sb.:

/ celkový počet přijatých žádostí	3 ks
/ celkový počet vydaných osvědčení na dobu určitou	0 ks
/ celkový počet vydaných osvědčení k trvalému vývozu	3 ks
/ celkový počet žádostí postoupených MK ČR	0 ks
/ celkový počet vrácených žádostí	0 ks

XIV. 3 / ČINNOST PRACOVNÍŠTĚ ISO

V TMB není zřízeno.

XIV. 4 / CENOVÝ VÝMĚR ŘEDITELE TMB

Cenový výměr vstupného do jednotlivých objektů a expozic TMB zůstal v roce 2015 beze změn.

MÚZO Praha, s.r.o. • PC výkaznictví JASU

Datum tisku: 10.02.2016 čas: 09:06

Výkaz zisku a ztráty

ORGANIZAČNÍ SLOŽKY STÁTU
ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY, SVAZKY OBCÍ, REGIONÁLNÍ RADY REGIONŮ SOUDRŽNOSTI
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
STÁTNÍ FONDY, POZEMKOVÝ FOND ČESKÉ REPUBLIKY

IČO : 00101435	Název organizace : Technické muzeum v Brně
Právní forma : příspěvková organizace	Sídlo : Purkyňova 105, 612 00 Brno

sestavěný k 31.12.2015
v Kč, s přesností na dvě desetinná místa
okamžik sestavení: 10.02.2016 09:06

poř.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
A.	NÁKLADY CELKEM		85 919 030.67	0.00	81 962 531.07	0.00
I.	Náklady z činnosti		85 913 419.39	0.00	81 955 707.39	0.00
1.	Spotřeba materiálu	501	3 914 180.18		3 395 961.77	
2.	Spotřeba energie	502	7 252 000.04		6 917 955.99	
3.	Spotřeba ostatních neklasifikovaných	503				
4.	Prodané zboží	504	233 714.00		215 668.14	
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506				
6.	Aktivace oběžného majetku	507	- 302 365.00		- 233 710.00	
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
8.	Opravy a udržování	511	11 308 726.25		10 498 129.83	
9.	Cestovné	512	729 229.02		855 275.81	
10.	Náklady na reprezentaci	513	172 959.45		183 440.56	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	17 303 690.76		17 340 371.91	
13.	Mzdové náklady	521	24 164 107.00		22 329 002.00	
14.	Zákonné sociální pojistění	524	7 781 306.00		7 172 286.00	
15.	Jiné sociální pojistění	525	47 132.00		56 553.00	
16.	Zákonné sociální náklady	527	1 290 320.62		1 260 586.15	
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitostí	532				
20.	Jiné daně a poplatky	538				
21.	Vratky nepřijímajících daní	539				
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
23.	Jiné pokuty a penále	542			2 927.00	
24.	Dary a jiná bezplatná předání	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Marka a škody	547				
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	10 191 280.00		10 229 536.00	
29.	Zůstatková cena prodaného	552				
30.	Zůstatková cena prodaného	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	202 947.74		196 678.82	
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557				
35.	Náklady z drobného dlouhodobého	558	1 004 731.00		954 616.00	
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	611 460.33		589 428.41	

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
II.	Finanční náklady		5 611.28	0.00	6 823.68	0.00
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563	5 611.28		6 823.68	
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569				
III.	Náklady na transfery		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Náklady vybraných ústředních vládních	571				
2.	Náklady vybraných místních vládních	572				
3.	Náklady vybraných ústředních vládních	575				
IV.	Náklady ze sdílených daní a poplatků		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Náklady ze sdílené daně z příjmů	581				
2.	Náklady ze sdílené daně z příjmů	582				
3.	Náklady ze sdílené daně z přidané	584				
4.	Náklady ze sdílených spotřebních daní	585				
5.	Náklady z ostatních sdílených daní a	586				
V.	Daň z příjmů		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Daň z příjmů	591				
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
B.	VÝNOSY CELKEM		86 201 248.65	0.00	81 962 531.07	0.00
I.	Výnosy z činnosti		9 205 515.52	0.00	13 513 891.45	0.00
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	5 150 502.04		5 605 888.57	
3.	Výnosy z pronájmu	603	3 437 309.79		7 232 716.00	
4.	Výnosy z prodaného zboží	604	285 019.71		284 208.43	
5.	Výnosy ze správních poplatků	605				
6.	Výnosy z místních poplatků	606				
7.	Výnosy ze soudních poplatků	607				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	2 102.39		17 415.32	
10.	Jiné pokuty a penále	642				
11.	Výnosy z odepsaných pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého	646				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	91 051.00		55 259.60	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	239 530.39		318 403.53	

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
II.	Finanční výnosy		0.00	0.00	702.62	0.00
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662			702.62	
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
5.	Výnosy z dlouhodobého finančního	665				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
III.	Výnosy z daní a poplatků		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631				
2.	Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632				
3.	Výnosy ze sociálního pojištění	633				
4.	Výnosy z daně z přidané hodnoty	634				
5.	Výnosy ze spotřebních daní	635				
6.	Výnosy z majetkových daní	636				
7.	Výnosy z energetických daní	637				
8.	Výnosy z daně silniční	638				
9.	Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
IV.	Výnosy z transferů		76 995 733.13	0.00	68 447 937.00	0.00
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních	671	76 995 733.13		68 447 937.00	
2.	Výnosy vybraných místních vládních	672				
3.	Výnosy vybraných ústředních vládních	675				
V.	Výnosy ze sdílených daní		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických	681				
2.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů	682				
3.	Výnosy ze sdílené daně z přidané	684				
4.	Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685				
5.	Výnosy ze sdílených majetkových daní	686				
6.	Výnosy ze sdílené silniční daně	688				
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		282 217.98	0.00	0.00	0.00
2.	Výsledek hospodaření účetního období		282 217.98	0.00	0.00	0.00

vedoucí EO, hl. účetní:

ředitel:

Technické muzeum v Brně
IČO 00101435
Jednatel: Ing. Jan Václavík

MÚZO Praha, s.r.o. - PC výkaznictví JASU

Datum tisku: 10.02.2016 čas: 09:05

Rozvaha

ORGANIZAČNÍ SLOŽKY STÁTŮ
ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY, SVAZKY OBCÍ, REGIONÁLNÍ RADY REGIONŮ SOUDRŽNOSTI
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
STÁTNÍ FONDY, POZEMKOVÝ FOND ČESKÉ REPUBLIKY

IČO : 00101435	Název organizace : Technické muzeum v Brně
Právní forma : příspěvková organizace	Sídlo : Purkyňova 105, 612 00 Brno
sestavená k 31.12.2015	
v Kč, s přesností na dvě desetinná místa	
okamžik sestavení: 10.02.2016 09:05	

poř.č.	Název položky	účet	OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
	AKTIVA CELKEM		630 735 735.42	281 296 943.11	349 438 792.31	351 990 034.00
A.	Stálá aktiva		612 800 442.89	280 692 340.00	332 108 102.89	332 392 004.19
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		1 350 001.00	1 291 411.00	58 590.00	87 882.00
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013				
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	929 403.00	929 403.00		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	420 598.00	362 008.00	58 590.00	87 882.00
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041				
8.	Uspořádací účet tech. zhodnocení	044				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	051				
10.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k	035				
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		611 450 441.89	279 400 929.00	332 040 512.89	332 304 122.19
1.	Pozemky	031	28 118 016.00		28 118 016.00	28 118 016.00
2.	Kulturní předměty	032	3 064 847.00		3 064 847.00	3 064 847.00
3.	Stavby	021	489 324 357.00	227 838 931.00	261 485 426.00	266 267 337.00
4.	Samostatné hmotné movité věci a	022	42 983 885.00	22 326 702.00	20 657 183.00	21 952 676.00
5.	Přístřeškové celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	29 235 296.00	29 235 296.00		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný	042	18 724 040.89		18 724 040.89	12 901 246.19
9.	Uspořádací účet tech. zhodnocení	045				
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	052				
11.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k	036				
III.	Dlouhodobý finanční majetek		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Majetkové účasti v osobách s	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do	063				
4.	Dlouhodobé půjčky	067				
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
7.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	053				

poř.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	MINULÉ
IV.	Dlouhodobé pohledávky		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci	462				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených	464				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
4.	Dlouhodobé pohledávky z ručení	466				
5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na	471				
7.	Zprostředkování dlouhodobých transferů	475				
B.	Oběžná aktiva		17 935 292.53	604 603.11	17 330 689.42	19 598 029.81
I.	Zásoby		1 096 357.28	0.00	1 096 357.28	1 234 267.94
1.	Pořízení materiálu	111				
2.	Materiál na skladě	112	112 723.75		112 723.75	244 837.10
3.	Materiál na cestě	119				
4.	Nedokončená výroba	121				
5.	Polotovary vlastní výroby	122				
6.	Výrobky	123				
7.	Pořízení zboží	131				
8.	Zboží na skladě	132	983 633.53		983 633.53	989 430.84
9.	Zboží na cestě	138				
10.	Ostatní zásoby	139				
II.	Krátkodobé pohledávky		1 385 567.24	604 603.11	780 964.13	1 276 971.08
1.	Oděratelé	311	741 534.70	604 603.11	136 931.59	267 982.66
2.	Směry k inkasu	312				
3.	Pohledávky za eskontované cenné	313				
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	299 506.00		299 506.00	591 008.60
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315				
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci	316				
7.	Krátkodobé pohledávky z postoupených	317				
8.	Pohledávky z přerozdělování daní	319				
9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	1 712.00		1 712.00	1 356.00
10.	Sociální zabezpečení	336				
11.	Zdravotní pojištění	337				
12.	Důchodové spoření	338				
13.	Daň z příjmů	341				
14.	Ostatní daně, poplatky a jiné obdobné	342				
15.	Daň z přidané hodnoty	343				
16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané	344				
17.	Pohledávky za vybranými ústředními	346				
18.	Pohledávky za vybranými místními	348				
19.	Pohledávky ze správy daní	352				
20.	Zúčtování z přerozdělování daní	355				
21.	Pohledávky z exekuce a ostatního	356				
22.	Ostatní pohledávky ze správy daní	358				
23.	Krátkodobé pohledávky z ručení	361				
24.	Pevné termínové operace a opce	363				
25.	Pohledávky z finančního zajištění	365				
26.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	367				
27.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na	373				
28.	Zprostředkování krátkodobých transferů	375				
29.	Náklady příštích období	381	153 620.54		153 620.54	202 047.50
30.	Příjmy příštích období	385				
31.	Dohadné účty aktivní	388	168 853.00		168 853.00	182 986.00
32.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	20 341.00		20 341.00	31 590.32

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
III.	Krátkodobý finanční majetek		15 453 368.01	0.00	15 453 368.01	17 086 790.79
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Terminované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245				
6.	Účty spravovaných prostředků	247				
7.	Souhrnné účty	248				
8.	Účty pro sdílení daní a pro členou	249				
9.	Běžný účet	241	15 086 207.51		15 086 207.51	16 847 044.77
10.	Běžný účet FKSP	243	178 193.50		178 193.50	173 657.58
11.	Základní běžný účet územních	231				
12.	Běžné účty fondů územních	236				
13.	Běžné účty státních fondů	234				
14.	Běžné účty fondů organizačních složek	235				
15.	Ceniny	263	117 647.00		117 647.00	7 222.40
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	71 320.00		71 320.00	58 866.04

pol.č.	Název položky	účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
	PASIVA CELKEM		349 438 792.31	351 990 034.00
C.	Vlastní kapitál		339 624 171.29	342 815 767.05
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		332 343 434.53	332 324 977.83
1.	Jmění účetní jednotky	401	332 420 558.32	332 402 101.62
2.	Fond privatizace	402		
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403		
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-77 123.79	-77 123.79
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy minulých období	408		
II.	Fondy účetní jednotky		6 998 518.78	10 490 789.22
1.	Fond odměn	411	1 154 794.00	1 245 945.00
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	168 467.39	174 222.32
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepeného výsledku hospodaření	413	418 738.82	418 738.82
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	90 000.00	50 000.00
5.	Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	5 166 498.57	8 601 983.08
6.	Ostatní fondy	419		
III.	Výsledek hospodaření		282 217.98	0.00
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		282 217.98	
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432		
IV.	Příjmový a výdejový účet rozpočt.hospodaření		0.00	0.00
1.	Příjmový účet organizačních složek státu	222		
2.	Zvláštní výdejový účet	223		
3.	Účet hospodaření státního rozpočtu	227		
4.	Agregované příjmy a výdaje minulých období	404		

pol.č.	Název položky	účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
D.	Cizí zdroje		9 814 621.02	9 174 266.95
I.	Rezervy		0.00	0.00
1.	Rezervy	441		
II.	Dlouhodobé závazky		0.00	0.00
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
3.	Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	453		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
5.	Dlouhodobé závazky z ručení	456		
6.	Dlouhodobé směnky k úhradě	457		
7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
9.	Zprostředkování dlouhodobých transferů	475		
III.	Krátkodobé závazky		9 814 621.02	9 174 266.95
1.	Krátkodobé úvěry	281		
2.	Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282		
3.	Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	283		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatele	321	6 123 122.25	4 570 137.39
6.	Směnky k úhradě	322		
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	23 800.00	23 800.00
8.	Závazky z dělené správy	325		
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
10.	Zaměstnanci	331	537 846.00	456 368.00
11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	1 147 126.00	1 017 133.00
12.	Sociální zabezpečení	336	679 859.00	585 170.00
13.	Zdravotní pojištění	337	292 885.00	252 041.00
14.	Dílohodové spoření	338		
15.	Děti z příjmů	341		
16.	Ostatní daně, poplatky a jiné obdobné peněžité plnění	342	217 426.00	170 681.00
17.	Dañ z přidané hodnoty	343	791 658.06	667 568.85
18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347		
20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349		
21.	Přijaté zálohy daní	351		
22.	Platby na daních	353		
23.	Závazky z vrátek nepřímých daní	354		
24.	Zúčtování z přezkoumání daní	355		
25.	Závazky z exekuce a ostatního nakládání a cizím majetkem	357		
26.	Ostatní závazky ze správy daní	358		
27.	Krátkodobé závazky z ručení	362		
28.	Peněžní termínové operace a opoz	363		
29.	Závazky z neukončených finančních operací	364		
30.	Závazky z finančního zajištění	366		
31.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368		
32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		900 000.00
33.	Zprostředkování krátkodobých transferů	375		
34.	Výdaje příštích období	383		
35.	Výnosy příštích období	384		
36.	Dohledné účty pasivní	389		314 128.00
37.	Ostatní krátkodobé závazky	378	910.71	217 299.71

Vedoucí EÚ, hl. účetní:

Technické muzeum v Brně

Vedoucí:

XV / POSKYTOVANÉ STANDARDIZOVANÉ SLUŽBY

Standardizované veřejné služby jsou veřejnosti poskytovány na základě Příkazu č. 3/2005 ředitele TMB s následujícím zněním a tento příkaz nabývá účinnosti dne 1. 7. 2005.

K naplňování standardů časové, ekonomické a fyzické dostupnosti sbírek a veřejných služeb a smyslu zákona č. 483 Sb. ze dne 29. července 2004 a v souladu s direktivou Ministerstva kultury ČR uvedených v č.j. 5234/2005 ukládám pracovníkům TMB na všech stupních zajistit:

1. ZPŘÍSTUPNĚNÍ SBÍREK MUZEA PROSTŘEDNICTVÍ MUZEJNÍCH VÝSTAV A EXPOZIC, TECHNICKÝCH PAMÁTEK, MUZEJNÍ KNIHOVNY, ZPŘÍSTUPNĚNÝCH DEPOZITÁŘŮ A BADATELNY

Odpovídá: oddělení produkce výstav a provoz tech. památek a oddělení správa sbírek a informací

2. POŘÁDÁNÍ MUZEJNÍCH PROGRAMŮ PRO NEJŠIRŠÍ VEŘEJNOST, ALE I SPECIFICKÉ SKUPINY NÁVŠTĚVNÍKŮ S VYUŽITÍM ZEJMÉNA VLASTNÍCH FONDŮ A VÝSLEDKŮ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A ODBORNÉ ČINNOSTI MUZEA:

- / Prohlídky s výkladem pro všechny typy škol a návštěvníků zejména na technických památkách a v expozicích s důrazem na Experimentárium – technickou hernu Odpovídá: oddělení prezentace a práce s veřejností
- / Speciální prohlídky a kulturní vystoupení pro nevidomé a zdravotně postižené občany a účast na akci Tmavomodrý svět Odpovídá: oddělení dokumentace tyflopedických informací
- / Programy pro aktivity rodičů s dětmi, mládež i seniory (Bambiriáda, soutěž Modell Hobby, experimentální tavby ve Staré huti, Muzejní noc – hlavní budova, vyjížďky na letní tábory a do škol, přednášky a ukázky řemesel – hlavní budova a technické památky)
- / Semináře k dokumentaci sledovaných oborů, seminář Konzervátorství, Industriální archeologie, Textil v muzeu

- / Zapojení technických památek in situ do dění v regionu (Hornácké slavnosti – Větrný mlýn v Kuželově, Mladý kovář a hody – Kovárna v Těšanech, experimentální tavby – Stará huť a hlavní budova, výjezdy historických vozidel a vozidel MHD při výročních a dopravní nostalgii v rámci projektu Brno – město uprostřed Evropy)
- / Činnost Kruhu přátel TMB
Odpovídá: odbor vědy a techniky

3. INFORMOVANOST VEŘEJNOSTI O POSKYTOVANÝCH SLUŽBÁCH NA INTERNETOVÝCH STRÁNKÁCH TMB PRAVIDELNĚ ZVEŘEJŇOVAT VÝROČNÍ ZPRÁVU O ČINNOSTI MUZEA, JAKOŽ I NÁVRH PLÁNU PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ A MUZEJNÍ PREZENTACE PRO NÁSLEDUJÍCÍ OBDOBÍ.

Odpovídá: oddělení komunikace a marketingu

4. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ O SBÍRKOVÉM FONDU A JEHO VYUŽÍVÁNÍ PRŮBĚŽNĚ SEZNAMOVAT VEŘEJNOST PROSTŘEDNICTVÍM INTERNETOVÝCH STRÁNEK, ALE I VEŘEJNÝCH MÉDIÍ JAK O ZÍSKÁVÁNÍ A RENOVACI SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ A JEJICH VYUŽÍVÁNÍ, TAK I O VLASTNÍCH PŘIPRAVOVANÝCH PROGRAMECH, EDIČNÍ ČINNOSTI A VŠECH OSTATNÍCH MUZEJNÍCH AKTIVITÁCH. NABÍDNOUT K INFORMACI ČÁSTI KATALOGŮ SBÍREK NEOHROŽUJÍCÍCH JEJICH OCHRANU A BEZPEČNOST, UMOŽNIT BADATELSKOU A ZAJISTIT KNIHOVNICKOU ČINNOST.

Odpovídá: odbor vědy a techniky

5. NA ZÁKLADĚ ŽÁDOSTÍ ZPRACOVÁVAT A POSKYTOVAT ZA ÚPLATU STANOVISKA, ODBORNÉ POSUDKY, EXPERTIZY A POJEDNÁNÍ VYCHÁZEJÍCÍ Z HLAVNÍ ČINNOSTI DANÉ ZŘÍZOVACÍ LISTINOU, JAKOŽ I ZE SLEDOVANÝCH A DOKUMENTOVANÝCH OBORŮ A SBÍRKOVÉHO FONDU TMB. VÝJIMKOU JE METODICKÁ A ODBORNÁ POMOC POSKYTOVANÁ TMB VLASTNÍKŮM SBÍREK VE SMYSLU § 10 ZÁKONA Č. 122/2000 SB.

Odpovídá: odbor vědy a techniky, Metodické centrum konzervace

6. EKONOMICKOU A FYZICKOU DOSTUPNOST PREZENTACE A SLUŽEB NÁVŠTĚVNÍKŮM.

6.1. Stanovování cenových výměrů vstupného a poplatků za služby vzhledem k rozsahu a poskytovaným službám v jednotlivých expozicích, technických památkách ostatních aktivitách TMB s poskytováním zlevněného vstupného nebo volného vstupu. Cenové výměry jsou k dispozici veřejnosti a návštěvníkům. Odpovídá: náměstek pro provoz a ekonomiku
Cenový výměr vstupného a poplatků za poskytované služby včetně slev a bezplatných vstupů a služeb je uveden v příloze Výroční zprávy.

6.2. Fyzická dostupnost Udržovat v bezporuchovém stavu stávající bezbariérové vstupy. Pokud stavební řešení neumožní plnohodnotnou prohlídku expozic tělesně postiženým občanům, zajistit zkvalitňování lektorského výkladu prostřednictvím dostupných multimediálních systémů.

Odpovídá: oddělení stavebně provozní a oddělení prezentace a práce s veřejností

Odpovídá: odbor provozu a ekonomiky

